EKONOMİK
FORUM
HAZİRAN 2019 / 299. SAYI

METAL YAKALILAR GELİYOR!

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

Aç Ferahla, İç Rahatla!

www.beypazarimadensuyu.com.tr | 444 3 223

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Güntan MAVİGÖZLÜ
guntan.mavigozlu@dunya.com
Telefon: (0212) 440 27 76

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Recep ŞEN
Musa ATA, Özgür ŞAHİN
İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Ömer OZAN

FOTOĞRAF
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA
Pınar SEZER YANIKGİL

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK
- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON
Mehtap YILDIRIM
Telefon: (0212) 440 28 39

BASKI
İstanbul Basım Promosyon
Basın Ekspres Yolu, Cemal Ulusoy
Cad. No:38/A (34620)
Sefaköy-İstanbul
info@istanbulprinting.com
Tel: (0212) 603 26 20

DAĞITIM
PÖİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: Haziran 2019/299. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

10 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

12 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal
26 "Reformları içeride ve dışarıda anlatmamız lazım"

TOBB Uluslararası
36 "Birleşik Krallık ile serbest ticaret anlaşması tamamlanmalı"

64 2018 yılına dair "küresel alacak tahsil süresi raporu"na göre dünyada alacak tahsil süresi 2007'den beri en yüksek seviyeye ulaştığı 2017 yılının ardından 2018'de 66 günden 65 güne düştü.

68 Bir zamanlar küresel bakliyat pazarında söz sahibi ülkeler arasında yer alan Türkiye'de yüksek girdilerden dolayı emeğinin karşılığını alamayan üretici bakliyat ekimden uzaklaşırken, bu durum beraberinde arz açığını da getirdi. Sektör temsilcileri üretimi artırmak için Milli Tarım politikası olarak açıklanan "havza modeli"nin hayata geçirilmesini bekliyor.

Endüstri 4.0'ın da etkisiyle üretim süreçlerine çok daha fazla dahil olan robotlar, artık sanayinin birçok alanında kullanılıyor. Güney Kore'de 10 bin işçiye 531, Singapur'da ise 398 robot düşerken Türkiye'de bu rakam henüz 8.5 seviyesinde. Uzun vadede teknolojinin yeni yüzü 'metal yaka' robotların, beyaz yakalı ofis çalışanlarının yerlerini alacağı da konuşuluyor.

"TİCARET FIRSATINI KAÇIRMAYIN!"

TOBB 21. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı'na katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu girişimcilere, "Hem birbirinizle hem Türkiye ile iş yapabilmek için bu müthiş bir fırsat. Her şeyin kazası olur ama fırsatların olmaz" dedi.

SAKARYA MARKALAŞMA VE İNOVASYONA ÖNCELİK VERECEK

44

Türkiye'nin yeni metropollerinden biri olması öngörülen Sakarya gelişme sürecinde, sanayi tarım ve turizm üçlemesindeki dengeyi bozmadan büyümeyi hedefliyor. Kent bu amaç doğrultusunda da markalaşma ve inovasyon ile ülkemizin lider kentleri arasında üst sıralara çıkmayı planlıyor.

HER İŞLETMEDEN DOKUZU ZORLANACAK

80 Türkiye'deki pek çok işletmede dijital dönüşüm programları hâlâ emekleme evresinde. Dijital Dönüşüm Endeksi'ne göre Türkiye'deki her 10 işletmeden dokuzunun beş yıl içinde müşteri taleplerini karşılamakta zorlanacağı belirtiliyor.

Haber
52 Boya sektörü destek bekliyor

Haber
76 Kadın yöneticiler verimliliği artırıyor

TOBB ETÜ
108 TÜSEM Bahar Toplantısı yapıldı

Sağlık
110 Çağımızın hastalığı: "Text neck" sendromu

TOBB ETÜ MED
112 İftar yemeğinde buluşuldu

124 **Göstergeler**

128 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz, köşesinde neoliberalizmin neden olduğu hasarları anlatıyor.

102

YÖNETİM

R. Bozkurt "İş dünyasının yatırım ihtiyacı" başlıklı köşe yazısında yatırımların öneminden bahsediyor.

104

113 Sektör Meclisleri

- "Gıda sektöründe verimliliğin artırılması için çalışılması gerekiyor"
- Makine sektörünün performansı değerlendirildi
- Serbest Bölgeler Meclisi'nden Uğur Öztürk'e veda yemeği
- Ulaştırma ve Lojistik Meclisi ortak çalışmaları görüştü
- İnşaat sektöründeki durgunluk istişare edildi
- Hazır giyim ve konfeksiyonda kâr oranları düştü
- Telekomünikasyon sektörü 2018 yılı verilerini paylaştı
- Züccaciye sektöründeki trendler ve son gelişmeler anlatıldı

119 Odalar ve Borsalardan Haberler

- ATSO heyeti, Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni inceledi
- Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Süt Kurulumu Projesi start aldı
- Gebze TO öncülüğünde 11 bin çörek dağıtıldı
- KUTSO'nun Haziran ayı Meclis toplantısı yapıldı
- Fethiye'nin dünyadaki tanıtımı ele alındı
- Malatya TB'den iftar ve ödül programı

▲ KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ AFYONKARAHİSAR TSO

▲ GEBZE TİCARET ODASI

▲ MALATYA TİCARET BORSASI

▲ ERZURUM TİCARET BORSASI

▲ FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI

AMASYA GENELGESİ'NİN MİLLÎ MÜCADELE TARİHİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Amasya Genelgesi Millî Mücadele tarihi açısından önemli bir belgedir. Ancak onun önemi Millî Mücadele yılları ile sınırlı değildir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında da bu ilkeler önemini korumuştur. Bu genelgeden çıkarılabilecek derslerin başında bize hangi şartlar altında olursa olsun ümitsizliğe düşmemek gerektiği anlatılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 22 Haziran 1919'da Amasya'da ilan ettiği ve "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır" ifadesiyle tarihe geçen Amasya Genelgesi'nin 100. yıldönümündeyiz.

Samsun'a çıkış sonrası Havza'daki çalışmalarını tamamlayan Mustafa Kemal ve arkadaşları, 12 Haziran 1919'da Amasya'ya geçtiler. Mustafa Kemal, Rauf Orbay, Refet Bele ve Ali Fuat Cebesoy ile birlikte Amasya Genelgesi'ni hazırladılar. Hazırlanan bildiri, Erzurum'da 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir'e sunuldu. O'nun da onayının alınmasından sonra, 22 Haziran 1919'da tüm mülki amir ve askeri komutanlara telgrafla ulaştırıldı.

Amasya Genelgesi, milli mücadelenin temel gerekçe, amaç ve yöntemini ilk olarak belirtmiştir. Amasya Genelgesi'nin yayınlanması İstanbul'daki işgal güçlerinin de tepkisini çekmiştir. Özellikle İngilizler, Mustafa Kemal'i geri getirmek için İstanbul Hükümeti'ni kullanırlar. İngilizleri elindeki Padişah Vahdettin önce Mustafa Kemal'i görevden alır daha sonra açıkça milli mücadele karşıtı faaliyetler başlatır.

Tarihçiler Amasya Genelgesi'nin Türk tarihi açısından önemli bir anlamı olduğunu kabul ederler. Milli Mücadele'nin başlangıç tarihi 19 Mayıs 1919'dur. Ama resmi ilanı Amasya Genelgesi'dir.

Amasya Genelgesi, 1919 yılı şartlarında, çeşitli yol ve yöntemlerle Anadolu'ya geçip Amasya'da buluşan Millî Mücadele liderlerinin Mustafa Kemal Paşa'nın yönlendirmesiyle görüşerek oluşturdukları kararları içerir.

Cumhuriyetin doğum belgesi olarak kabul edilen Amasya Genelgesi'nin içeriği şöyledir:

1- Vatanın bütünlüğü, milletin istiklâli tehlikededir.

2- İstanbul Hükümeti, üzerine aldığı sorumluluğu yerine

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

getirememektedir. Bu hal, milletimizi âdeta yok olmuş göstermektedir.

3- Milletin istiklâlini, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

4- Milletin içinde bulunduğu bu duruma göre harekete geçmek ve haklarını yüksek sesle cihana işittirmek için her türlü tesir ve denetimden uzak milli bir heyetin varlığı zaruridir.

5- Anadolu'nun her bakımdan emniyetli yeri olan Sivas'ta bir kongre toplanacaktır.

6- Bunun için her ilden milletin güvenini kazanmış üç temsilcinin mümkün olduğu kadar çabuk yetişmek üzere yola çıkarılması gerekmektedir. Bu temsilciler, Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak cemiyetleri ve belediyeler tarafından seçilecektir.

7- Her ihtimale karşı, bu meselenin bir milli sır halinde tutulması ve temsilcilerin, lüzum görülen yerlerde, seyahatlerini kendilerini tanıtmadan yapmaları lazımdır.

8- Doğu illeri için, 10 Temmuz'da Erzurum'da bir kongre toplanacaktır. Bu tarihe kadar diğer illerin temsilcileri de Sivas'a gelebilirlerse; Erzurum Kongresi'nin üyeleri, Sivas genel kongresine katılmak üzere hareket edecektir.

Amasya Genelgesi metninin ortaya koyduğu kararları uygulamak çok zor şartlarda gerçekleştirilebilmiştir. Zira Osmanlı devleti çöküşün eşiğindedir. Yurdun dört bir yanında işgaller başlamıştır. Ordu dağıtılmış, ekonomi çökmüş, üretim durmuştur. İstanbul'daki Padişah ve yönetim İstanbul ve İzmir dahil hiçbir işgale karşı adım atmamış, tamamen teslimiyetçi bir politika izlemiştir.

Genelgenin bütününde, teslimiyetçi ve kaderci bir düzene karşı isyan isteğinin izleri vardır. Artık yıkılması kaçınılmaz hale gelen mevcut devlet yapısı yerine kendi kaderine hâkim olan insanların oluşturduğu bir düzen önerilmektedir. Genelgede bunun nasıl ve hangi mekanizmalarla yerine getirileceği de ortaya konulmuştur. Yapılan öneriler o günün şartlarında yenidir, cesurdur ve özgündür.

Birinci Dünya Savaşı sonunda kurulan ve giderek millî özellikleri azalan İstanbul Hükümetleri en nihayetinde Damat Ferit'in şahsında kimliğini bulmuştur. Damat Ferit hükümetleri tam anlamıyla teslimiyetçi olan çizgiye geçmiştir. Buna göre barış yapmak için uzlaşmacı olmak gerekir. Müttefikleri ile beraberken onlarla başa çıkamayan Osmanlı Devleti şimdi tek başına herhangi bir çılgınlığa girişmemelidir. Galip devletlerin istediklerini yerine getirmek bu anlayışın doğal bir politikasıdır. İşte bu ortamda, Amasya Genelgesi önem kazanmaktadır.

Amasya Genelgesi, Padişah Vahdettin'in teslimiyetçi politikasına daha ilk cümlesi ile karşı çıkmaktadır. Dünya savaşında yenilmiş olmak teslimiyetçiliği gerektirmez. Tam tersine barış için teslimiyetçi değil direnişçi olunmalı, sağlam bir şekilde ayakta kalınmalıdır. Henüz her şey tükenmiş değildir. Hâlâ yapılabilecek bir şeyler vardır.

Amasya Genelgesi'nin ilk cümlesi aslında bundan sonra gelecek olan fikirlerin niteliğini haber vermektedir. İstanbul Hükümeti'nin görevini yapamadığını belirtmek artık bu ilk cümleden sonra beklenen bir fikirdir. İstanbul Hükümeti'ni görevini yapamadığını vurgulamak, aynı zamanda bu görevi yapacak bir başka mekanizmayı işaret etmektedir. O mekanizma, milletin kendisidir.

Erzurum'da toplanması kararlaştırılan kongreye katılım ve sonrasında Sivas'ta yapılacak olan kongre ile Erzurum'daki kongrenin bütünleştirilmesi kararı Amasya Genelgesi'nde ifade edilmiştir. Böylece, Amasya Genelgesi, millî faaliyetleri bütünleştirici bir işlev de görmüştür.

Sonuç olarak, Amasya Genelgesi Millî Mücadele tarihi açısından önemli bir belgedir. Ancak onun önemi Millî Mücadele yılları ile sınırlı değildir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında da bu ilkeler önemini korumuştur. Bu genelgeden çıkarılabilecek derslerin başında bize hangi şartlar altında olursa olsun ümitsizliğe düşmemek gerektiği anlatılmaktadır. Şartlar ne kadar zorlu olsa da bir başka dünya kurmak mümkündür. Ancak, bunun için mücadele etmeyi göze almak, doğru yol ve yöntemler bulmak gerekmektedir. İşte 1919 şartlarında bile umutsuz olunmamış, Mustafa Kemal liderliğinde çıkış yolları aranmış ve bulunmuştur.

Servet Özer'i kaybettik

Haymana Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Servet Özer, hayatını kaybetti. Bir süredir tedavi gördüğü hastanede vefat eden Servet Özer için bir mesaj yayımlayan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Haymana ekonomisi ve iş dünyası adına önemli çalışmalar yapan Özer'in ölümünden duyduğu derin üzüntüyü dile getirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Servet Özer'e Allah'tan rahmet ailesine, yakınlarına ve TOBB camiasına başsağlığı diledi.

Tüketici güven endeksi yüzde 4.3 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), açıkladığı Haziran ayına ilişkin tüketici güven endeksine göre TÜİK ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliğiyle yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Haziran'da geçen aya göre yüzde 4,3 arttı. Mayıs ayında 55.3 olan endeks değeri, Haziran'da 57.6 oldu. Hanenin maddi durum beklentisi endeksi, söz konusu dönemde yüzde 5.9 artarak 78.3 oldu.

Genel ekonomik durum beklentisi de yüzde 5.4 artışla 70.1'den 73.9'a yükseldi. İşsiz sayısı beklentisi endeksi, Mayıs'a göre aynı düzeyde kalarak Haziran'da 56.3 olarak gerçekleşti.

Belediyeler lisanssız hidroelektrik santrali kurabilecek

Yönetmelikte belediyelerin kapsama giren HES yatırımları ile tüzel kişilerin HES yatırımlarının DSİ ile su kullanım anlaşması imzalanması usul ve esaslarında düzenlemeye gidildi. Belediyeler, şehir merkezlerinden geçen akarsular üzerinde ilgili belediyelerce tesis edilmiş/edilecek rekreasyon projeleri kapsamında ortaya çıkan hidrolik potansiyelden rekreasyon sahalarının elektrik ihtiyacını karşılamak için DSİ'nin uygun görüşüyle toplam 300 kilovat kurulu güce kadar, lisanssız üretim kapsamında hidroelektrik enerji üretim tesisi kurabilecek.

Belediyeler tarafından işletilen basınçlı borulu sulama şebekesi ve klasik kanallı şebeke üzerinde enerji potansiyeli olması halinde de lisanssız HES kurulabilecek.

Kredi kartında taksit sayısı artırıldı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), kredi kartı taksit sayılarında düzenlemeye gitti. Kredi kartı taksitlendirme süresi mobilya alımlarında on iki aydan on sekiz aya, elektronik eşya alımlarında üç aydan altı aya, fiyatı 3 bin 500 Türk Lirası'na kadar olan televizyon alımlarında dokuz aydan on iki aya, havayolları ve konaklama ile ilgili yurt içine ilişkin harcamalarda dokuz aydan on iki aya, vergi ödemelerinde dokuz aydan on iki aya, elektrikli eşya alımlarında on iki aydan on sekiz aya, kurumsal kredi kartlarındaki genel taksit sınırı ise on iki aydan on sekiz aya çıkarıldı.

Hurda araçta indirilecek ÖTV miktarı 15 bin TL

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile 16 yaş ve üzerindeki motorlu taşıtların ihraç edilmesi veya hurdaya çıkarılmasına bağlı olarak, aynı cins yeni bir aracın ilk alımında uygulanacak ÖTV indiriminin üst sınırı 10 bin liradan 15 bin liraya çıkarıldı. Karar kapsamına 16 yaşın üstündeki otomobil, panelvan, minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, tır çekicisi cins araçlar giriyor. İndirim miktarları yeni aracın ÖTV matrahı 70 bin liraya kadar olanlarda 10 bin liradan 15 bin liraya yükseltilirken, matrahı 70 bin lira ile 120 bin lira arasında olan araçlar için ise 12 bin lira olarak belirlendi. ÖTV matrahı 120 bin lirayı aşanlarda ise indirim uygulamasına son verildi.

İhracatçı ve sanayici dövizi vergisiz alacak

İhracatçılara ve sanayi kuruluşlarına döviz satışında yüzde 1 olan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) kaldırıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan kararda ihracatçılar yanında Sanayi Sicil Belgesi'ne sahip sanayi kuruluşlarına yapılan döviz satışları da vergiden muaf olacak. Mayıs ayında yapılan bir düzenleme ile bankaların kendi arasındaki döviz işlemleri dışındaki döviz satışlarından yüzde 1 oranında BSMV alınmasına başlanmıştı. İhracatçı ve sanayi sicil belgesine sahip sanayi şirketleri dışındaki kuruluşlara yapılan döviz satışlarından BSMV alınmaya devam edecek.

Tarım Kredi ve Çaykur'dan işbirliği protokolü

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ile Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR) arasında, Karadeniz Bölgesi'nde çay tarımı ile uğraşan üreticilerin gelirlerinin yükseltilmesi, meslek ve geçimleriyle ilgili ihtiyaçlarının karşılanması hususlarına ilişkin işbirliği protokolü imzalandı. Protokol kapsamında, çay üreticilerinin Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olma ve kredi kullanımında yaşadıkları sorunların çözülerek tarımsal girdi ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması sağlanacak.

ABD'nin önde gelen bankaları stres testini geçti

ABD'de önde gelen büyük bankaların ABD Merkez Bankası Fed tarafından yapılan stres testini başarıyla geçtiği bildirildi. Fed'den yapılan açıklamada ülkenin önde gelen 18 bankasının yapılan stres testinden geçtiği ve en olumsuz senaryoda toplam 410 milyar dolarlık zarara direnç gösterebilecekleri belirtildi. Fed Başkan Yardımcısı Randal Quarles, "Ülkenin en büyük bankaları, krizden öncesine kıyasla dikkate değer şekilde daha güçlü, ekonomiyi destekleyebilecek şekilde daha iyi konumlandırılmış durumda" dedi.

Euro Bölgesi bütçesi oluşturulacak

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Brüksel'de düzenlenen AB Liderler Zirvesi'nin ardından basın toplantısı düzenledi. İklim konusunda çalışmaların yapılmasının önemine değinen Macron, "Euro Bölgesi bütçesi oluşturulması konusunda anlaştık" dedi. AB Komisyonu başkan adaylarından hiçbirinin çoğunluğun desteğini alamadığını hatırlatan Macron, "(Yeni AB Komisyonu Başkanı'nın) 30 Haziran'da düzenlenecek zirvede belirlenmesi konusunda anlaştık" diye konuştu.

Yenilenebilir enerjide yatırımlar arttı

Geçen yıl dünya genelinde yenilenebilir enerjiye yapılan yatırımlar 289 milyar dolara ulaştı. Bu sektördeki toplam istihdam da yaklaşık 11 milyonu buldu. Bu dönemde, yenilenebilir enerji kurulu kapasitesine 181 gigavat ilave güç eklendi. Temiz kaynak kullanımının artmasıyla yenilenebilir enerjinin elektrik üretimindeki payı da yüzde 26'ya ulaştı. Sektörel anlamda karbon salınımında en büyük pay enerji sektörüyle endüstriyel aktivitelerden kaynaklanıyor.

Avrupa Birliği (AB) Konseyi'nden yapılan yazılı açıklamada, Rusya'nın Kırım ve Sivastopol'u yasa dışı ilhakı nedeniyle AB'nin uygulamakta olduğu kısıtlayıcı tedbirlerin 23 Haziran 2020'ye kadar uzatıldığı bildirildi. Buna göre, uzatılan yaptırımlarla AB vatandaşları ve şirketlerinin Kırım ve Sivastopol bölgelerindeki faaliyetleri sınırlandırılıyor. AB'ye Kırım ve Sivastopol'dan ürün ithalatına izin verilmiyor. AB vatandaşları veya şirketleri, Kırım ve Sivastopol'dan emlak alamıyor.Bu bölgelerdeki şirketlere finansal hizmet sağlayamıyor. Avrupa'nın turistik yolcu gemileri, Kırım ve Sivastopol'daki limanlara acil durumlar dışında uğrayamıyor.

Rusya'ya yaptırımların süresi uzatıldı

Avrupa'da en pahalı gıda Norveç'te

37 Avrupa ülkesi arasında gıda ve alkolsüz içecekler ana grubuna ilişkin fiyat düzeyi endeksi en yüksek ülke 163 ile Norveç, en düşük ülke ise 62 ile Kuzey Makedonya oldu. Türkiye'nin gıda ve alkolsüz içecekler ana grubuna ilişkin fiyat düzeyi endeksi ise 70 oldu. Bu değer, gıda ve alkolsüz içecekler ana grubunda, 28 AB ülkesi genelinde 100 Euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin, Türkiye'de 70 Euro karşılığı Türk lirası ile satın alınabileceğini gösteriyor. Türkiye, bu endeks değeriyle 37 ülke arasında 34. sırada yer aldı.

İngiltere'de para politikası değişmedi

İngiltere Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada politika faizinin beklentiyle uyumlu şekilde yüzde 0.75 seviyesinde sabit bırakıldığı belirtildi. Açıklamada bankanın varlık alım hedefinin değiştirmeyerek 435 milyar sterlinde tutulduğu, faiz ve varlık alım hedefine ilişkin kararların Para Politikası Kurulu'nun oy birliği ile alındığı kaydedildi. Bankanın Para Politikası Kurulu tutanaklarında, "Aşağı yönlü riskler artış gösterdi. Küresel boyutta ticaret gerilimleri yoğunlaştı. Brexit'in anlaşmasız şekilde gerçekleşmesi olasılığı arttı" ifadelerine yer verildi.

Meksika yeni ticaret anlaşmasını onayladı

Meksika Senatosu, 1994'te yürürlüğe giren ancak ABD Başkanı Donald Trump tarafından değiştirilmesi için müzakereye açılan Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması'nın (NAFTA) yerini alan USMCA'yı oy çoğunluğuyla kabul etti. Meksika Devlet Başkanı Andres Manuel Lopez Obrador, senatonun anlaşmaya verdiği desteği "çok iyi haber" olarak niteleyerek, "Bu anlaşma Meksika'da yabancı yatırım anlamına geliyor, Meksika'da iş anlamına geliyor. ABD'de ürettiğimiz malların garanti altına alınması anlamına geliyor" ifadelerini kullandı.

ABD Başkanı Donald Trump, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, Obrador'u tebrik ederek anlaşmayı onaylama sırasının ABD Kongresinde olduğunu söyledi.

Politika faizini değiştirmeyerek yüzde eksi 0,1'de bırakan Japonya Merkez Bankası (BoJ), parasal tabanın yıllık 80 trilyon yen artırılması programını da sabit tuttu. Söz konusu karar, 2'ye karşı 7 oy ile alındı. Karara karşı oy kullanan kişiler ise Goushi Kataoka ile Yutaka Harada oldu. Bankanın karar metninde kullandığı ifadeleri de koruduğu dikkat çekerken, böylece sözlü yönlendirmede bir değişiklik yapmadığı görüldü. Karar metninde, ihracat ve üretimin diğer ülkelerdeki yavaşlamadan etkilenmesine karşın Japonya ekonomisinin gelirden harcamaya kadar verimli bir döngü içinde ılımlı genişlemeye devam ettiği vurgulandı.

Japonya Merkez Bankası faize dokunmadı

Kalpleri müteferrik olanların akılları birleşmez.

İBN-İ HALDUN
(27 MAYIS 1332 - 17 MART 1406)

ESNAFIMIZIN
HIZINA YETİŞEN
ANINDA
TİCARİ KREDİ
İşCep
Kredi Başvurusu
KREDİNİZ HESABINIZA YATIRILDI
7/24
50.000TL'YE KADAR
KREDİNİZ O AN CEPTE
App Store'dan İndirin
Google Play'DEN ALIN
Ayrıntılı bilgi: isbank.com.tr
İşCep'i indir, işini cepte bitir.

METAL YAKALILAR GELİYOR!

HAZIRLAYAN:
DENİZ SARI

Endüstri 4.0'ın da etkisiyle üretim süreçlerine çok daha fazla dahil olan robotlar, artık sanayinin birçok alanında kullanılıyor. Güney Kore'de 10 bin işçiye 531, Singapur'da ise 398 robot düşerken Türkiye'de bu rakam henüz 8.5 seviyesinde. Uzun vadede teknolojinin yeni yüzü 'metal yaka' robotların, beyaz yakalı ofis çalışanlarının yerlerini alacağı da konuşuluyor.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

85

ADET

Globalde 10 bin işçiye düşen ortalama robot sayısı

8.5

ADET

Türkiye'de 10 bin işçiye düşen ortalama robot sayısı

1.8

MİLYON ADET

2020 yılında ortadan kalkması beklenen iş sayısı

2.3

MİLYON ADET

2020'de 'Endüstri 4.0' ile birlikte oluşacağı öngörülen yeni meslek sayısı

194

ADET

Türkiye'de otomotivde 10 bin işçiye düşen robot sayısı

Bugün itibarıyla küresel ölçekte robot teknolojisi hem yetkinliklerini geliştirerek daha otonom, esnek ve işbirliğine yatkın hale geliyor hem de üretim maliyetini düşürüyor. Endüstri 4.0 dönüşümü ile artık robotlar birbiriyle etkileşimlerini artırıyor. Robot ve otomasyon sistemleri, son yıllarda yapay zeka uygulamalarının da giderek yaygınlaşmasıyla birlikte firmaların rekabet gücünün artmasına, karar verme süreçlerine, mühendislik alt yapısına, planlama ve operasyonel işleyişin verimli ve kaliteli biçimde gerçekleştirilmesine olanak sağlıyor. Bu fırsatı gören firmalar da robotik ve otomasyon teknolojilerine yatırım yapmaya başladı. Endüstri 4.0 ile birlikte robot-insan işbirliği, üretimin her alanında karşımıza çıkıyor.

Endüstri 4.0 ile birlikte karanlık fabrikalar, siber uzay, siber güvenlik, büyük veri analitiği, yapay zekalar ve bunları kullanan robotlar öne çıkıyor. Çeşitli sektörlerdeki üreticiler, operasyonlarında uzun zamandır robotlardan faydalanıyor. Robot teknolojilerinin, üretim süreçlerinde öne çıkacağı bir döneme giriliyor. Bununla birlikte, robotların özellikle ağır ve hassasiyet gerektiren işlerde daha etkin kullanılacağı vurgulanıyor. Endüstri 4.0 ile birlikte, işgücünün de nitelik değiştireceği sıklıkla vurgulanıyor.

2.3 milyon yeni meslek oluşacak

2020 yılında 1.8 milyon işi ortadan kaldıracağı tahmin edilen 'Endüstri 4.0' ile birlikte 2.3 milyon yeni meslek oluşacağı öngörülüyor.

Hareket eden akıllı makineler bizim yerimize işleri yaparken; bu makineleri geliştirip, üretenler arasında kayda değer rekabet yaşandığına ve insansız üretim ve proses aşamasında büyük rol alan robotların yükselişine şahit oluyoruz. Halihazırda üretim süreçlerine dahil olan robotlar, sanayide yerlerini almaya başladı bile. Bu noktada uzun vadede teknolojinin yeni yüzü 'metal yaka' robotların, beyaz yakalı ofis çalışanlarının yerlerini alıp almayacakları da tartışılıyor.

Endüstri 4.0 süreci ile birlikte geliştirilen robotlar, operatörlerle uyumlu çalışarak iş bölümüyle esnek üretim avantajı sağlıyor. Katma değeri artırması beklenen robotik sistemlerin, nesnelerin interneti (IoT) aracılığıyla geleceğin akıllı fabrikalarındaki üretim sisteminin temel yapısı haline geleceği belirtiliyor. Robot otomasyon sistemi, başta endüstriyel üretim olmak üzere birçok alanda kullanılıyor. Gün geçtikçe artan robotik sistem yatırımlarının sürdürülebilir kalite ve verimlilik artışı sağlaması, sanayicileri bu alanda yatırım yapmaya teşvik ediyor.

Endüstriyel robotlar işçilik maliyetlerini düşürüyor

Servis ve endüstriyel olmak üzere iki

gruba ayrılan robotlar, günümüzde insanların işini paylaşarak yapabilen sistemler olarak karşımıza çıkıyor. Artan işçilik maliyetlerini düşüren endüstriyel robotlar, her türlü üretim faaliyetini standart operatörlerden daha hızlı ve kaliteli gerçekleştiriyor. Bu nedenle endüstriyel alanda üretimde kaliteyi ve rekabeti artırabilmek için robotlar vazgeçilmez hale geliyor. Kontrol edilebilir robotla üretimde, el işçiliğine kıyasla hata yapma payı çok düşüyor. Üretim süreçlerinde robotların entegrasyonu, maliyetleri düşürme avantajı sağlıyor. Dolayısıyla çağa ayak uydurmak, ülke kalkınması ve gelişimi açısından devlet destekli Ar-Ge projeleriyle robot yatırımlarının artması önem taşıyor.

Öte yandan, robotların yaklaşık yüzde 70'i ise otomotiv endüstrisinde görev yapıyor. Özellikle robotların yeme-içme, sigortalanma, grev yapma, yorulma, uyuma, maaş gibi yükümlülükleri olmaması ve 85 bin saat hata vermeden çalışma süresi gibi özellikleri, onları cazip bir iş gücü haline getirdi. Güney Kore'de 10 bin işçiye 531, Singapur'da ise 398 robot düşerken Türkiye'de bu rakam henüz 8.5 seviyesinde. Teknolojinin büyük bir hızla geliştiğini belirten uzmanlar, Endüstri 4.0'ın Türkiye sanayisi için kritik bir kırılma noktası olduğunun altını çiziyor. Dönüşüme ayak uyduramayanları sıkıntılı bir süreç bekliyor. Türkiye'de de Endüstri 4.0 alanında; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından önemli bir adım atıldı ve 'Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu' kuruldu. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İhracatçılar Meclis (TİM), Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) ve Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) gibi kuruluşların görev alması planlanan platform, yeni endüstriyel üretim devrimine hazırlık düzeyini artırmayı amaçlıyor.

Çin'de 600 bin yeni robot kurulacak

Bu arada Çin Hükümeti'nin yayınladığı 'Made in China 2025' ekonomi planında da robot yatırımlarına büyük kayda değer önem verileceği belirtiliyor. Bu doğrultuda 2020 yılına kadar Çin'de 600 ila 650 bin adet yeni robotun kurulacağı öngörülüyor. 2020'de Çin'deki sanayi robotu sayısının 950 bin adedin üzerine çıkarak, 611 bine ulaşması beklenen Avrupa Kıtası'na fark atacağı öngörülüyor. Çin'den sonra en büyük robotik pazarlar ise Güney Kore ve Japonya oldu. Robotik yoğunlukta lider ülkelerden Güney Kore'de 10 bin çalışana 531 robot düşüyor. 2015 yılında globalde satılan robotların yüzde 75'i Çin, Güney Kore, Japonya, ABD ve Almanya arasında paylaşıldı. Bunun yanında ABD dünyadaki endüstriyel robotlar için dördüncü en büyük pazar. ABD, Kanada ve Meksika'nın yer aldığı NAFTA Bölgesi içinde 2015 yılında

yeni kurulan endüstriyel robotların toplam sayısı yüzde 17 artarak 36 bin adete ulaştı ve rekor yükseliş gösterdi. Bölgenin lideri ABD, satılan tüm birimlerin dörtte üçünü oluşturuyor. Kanada'da talep 5 bin 466 adetle yüzde 49 oranında artarken; Meksika'da ise talebin 3 bin 474 adetle yüzde 119 seviyesinde arttığı görülüyor. Bu rakamlar göz önüne alındığında Kuzey Amerika'da 2016-2019 döneminde robot satışlarının ortalama yüzde 5 ila 10 artacağı tahmin ediliyor.

Güvenli iletişim önem kazanacak

Öte yandan, birçok firma hâlâ birbirine bağlı olmayan yönetim ve üretim sistemlerini kullanıyor. Ancak, bağlanırlığın artmasıyla kritik endüstriyel sistemleri ve üretim hatlarını siber güvenlik tehditlerine karşı korumak amacıyla, robotların kimliklerinin belirlenmesi ve robotlara erişimin yönetilmesi temelli güvenli iletişim önem kazanacak. Bunun bir örneği olarak, çeşitli endüstriyel donanım tedarikçileri, ortaklık ya da satın alma yoluyla siber güvenlik şirketleriyle güçlerini birleştirdi. Şirketler, bazı kurumsal ve analitik uygulamalar için hali hazırda bulut tabanlı yazılımlar da kullanıyorlar. Ancak önümüzdeki dönemde, tesisler ve şirketler arasında ürünlerle ilgili daha fazla verinin paylaşılması gerekecek. Aynı zamanda bulut teknolojilerinin performansının artması sayesinde tepki süresi birkaç mili saniyeye düşecek. Bunun sonucu, bulut platformlarda yer alan robotlara ait veriler ve işlevler artacak ve üretim sistemlerine veriye dayalı daha fazla hizmet sunulacak. Hatta süreçleri takip ve kontrol eden sistemlerin bile buluta taşınması sürpriz olmayacak. Günümüzde, imalat yürütme sistemi üreten şirketler şimdiden benzer bulut tabanlı çözümler sunmaya başlamış durumda.

Türkiye'de robot hangi sektörde daha çok kullanıyor?

Endüstri 4.0 kavramının, her ülkenin farklı dinamiklerine göre adapte edilmesi ve değerlendirilmesi gereken bir süreç olduğunu düşünen uzmanlara göre, öncelikle Türkiye'nin robot teknolojisindeki konumuna bakmak, konuyu bu açıdan ele almak daha sağlıklı olacak. Genç bir nüfusa sahip Türkiye'nin robot teknolojisinde her geçen gün umut vadeden bir konumu olduğu belirtiliyor. Uluslararası Robot Federasyonu'nun (IFR) 2018 Raporu verilerine göre; Türkiye'deki robot kullanım yoğunluğuna bakıldığında, imalat sektöründe 10 bin işçiye 27 robot, otomotiv sektöründe 10 bin işçiye 194 robot, diğer sektörlerde ise 10 bin işçiye 17 robot düşüyor. Bu oranın küresel ortalamasında ise 10 bin işçiye 85 robot karşılık geliyor. Raporda, robot yoğunluğundaki en yüksek artışın otomotiv sektöründe olduğu dikkat çekiliyor. Otomotivin ardından gıda endüstrisi öne çıkıyor. Uzmanlar, Türkiye olarak rekabetçi bir yerli sanayi oluşturmak ve geliştirmek amacıyla son dönemde atılan güzel adımların, robot yoğunluğunun gelecek yıllarda daha da artmasına olumlu katkıda bulunacağı kanısında.

Verimli, ergonomik ve kaliteli üretim hedefleniyor

Teknolojinin hızlı gelişimiyle, akıllı fabrikalara doğru bir dönüşüm başladı. Bu durum, temelleri 1980'lerde atılan karanlık fabrikalar kavramını da uygulanabilir hale getiriyor. Karanlık fabrikalar, tamamen insansız üretimin yapıldığı tesisler şeklinde tanımlanıyor. Sistemin ilk örneği de Çin'de kurulan ve cep telefon modülleri üreten bir fabrika. Fabrikada kullanılan bir robot kolunun altı ila sekiz işçinin yapabileceği işi tek başına yaptığı vurgulanıyor. Bu sistem kurulmadan önce fabrikada çalışan işçi sayısının 650 olduğu ve sistemle birlikte sayının 60'a indiği açıklandı. Ayrıca, ürün çıktısındaki kusurlu parça oranının yüzde 20'lerden yüzde 5'e kadar düştüğü kaydediliyor. Endüstri 4.0, makinelerde her bileşenin birbiriyle haberleşen, kendi kendine karar veren ve denetleyen üretim tesislerinin oluşmasını sağlıyor. Bu süreci önemli kılan robotlar ise insan müdahalesi olmadan sorunları çözen bir sistem olarak; üretim süreçlerindeki hataları önlemesi, öğrenip algılayabilmesi, makinelerin birbirleriyle etkileşim içinde olması bekleniyor. Bu süreç ile insandan bağımsız, verimli, ergonomik ve kaliteli üretim hedefleniyor.

“TÜM TOPLUM 'DİJİTALLEŞME ÇAĞI'NDAN ETKİLENECEK”

ALİ RIZA ERSOY
Dijitalleşme ve Endüstri 4.0 Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Global pazarda karanlık fabrikalar hızla yayılıyor. İlk etapta, bu gelişmeler sanayi istihdamını azaltıcı etki yapabilir, ancak orta ve uzun vadede sanayi istihdamını artırıp, işsizliği azaltacağı kesin.

Artık alışık olduğumuz robotların yerini 'cobotlar' almaya başladı. Bunlar (c)ooperative, (c)ollobrative, (c)ommunicative, yani birbirinden öğrenen, birbirine öğreten, insandan öğrenen ve insana öğreten robotlar. Robot denince aklımıza, sadece sarı mekanik cihazlar gelmemeli.

İşletmelerde ofis işlemlerinde kullanmaya başladığımız 'RPA-Robotic Process Automation' adlı yazılım robotları da var ve hızla gelişiyorlar. Rutin işlerde, insandan çok daha hızlı ve hatasız çalışabiliyorlar. Riskli ve rutin tüm elektromekanik üretimi robotlara bırakmaya başladığımız çağımızda, insan kas gücüne olan ihtiyaç nerede ise sıfırlanacağından geleceğin fabrikalarında servis, yemekhane gibi ihtiyaçlar da sıfırlanacak ve ışığa olan ihtiyaç da ortadan kalkacak. Bu tür fabrikalara, 'karanlık fabrikalar' diyoruz.

Global pazarda söz konusu karanlık fabrikalar hızla yayılıyor. Türkiye'nin üçüncü karanlık fabrikası da 2018 yılı Haziran ayında Gaziantep'te açıldı. İlk etapta, bu gelişmeler sanayi istihdamını azaltıcı etki yapabilir, ancak orta ve uzun vadede sanayi istihdamını artırıp, işsizliği azaltacağı kesin. Nasıl Birinci, İkinci ve Üçüncü Sanayi Devrimleri istihdamı artırdı ise Dördüncü Sanayi Devrimi de istihdamı artıracak. Teknolojinin hızla gelişmesiyle bugün itibarıyla gözde olan bazı meslekler zaman içinde yok olacak ve yerine bugün bile adını bilmediğimiz yeni meslekler icra edilecek. Bu insanlığın gelişimi ile de son derece uyumlu; aksi düşünülemez. Bizlere düşen hızla değişen dünyamıza uyum sağlayabilmektir.

Halen Endüstri 4.0'ı tarif eden dokuz teknoloji üretiminde, büyük oranda dışa bağımlı durumdayız. Ancak, Türkiye'de start-up veya KOBİ düzeyinde birçok şirket bu teknolojiler üzerinde başarı ile çalışıyor. Büyük şirketlerimiz ise kendi çözümleri üzerinde uzun süredir çalışıyor.

Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu kuruldu

Beş yıllık bir süreç içinde, kendi teknolojilerimizi global pazarlara sunabileceğimize inanıyorum. 2016 yılı ortasında Sanayi Bakanlığı liderliğinde TOBB, TİM, TÜSİAD, MÜSİAD, YASED ve TTGV birlikteliğinde Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu kuruldu. Endüstri 4.0 konusunda çalışmalara başlandı. 2018 yılı ortasında, bu takımın hazırladığı Türkiye'nin Sanayi Devrimi, Dijital Türkiye Yol Haritası açıklandı. Altı alt bölümden oluşan yol haritası, nasıl profesyonelce yol almamız gerektiğini açıklıyor. 170 sayfalık yol haritasına, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın internet sitesinden ulaşılabilinir.

Endüstri 3.0 Devrimi 1970'lerde elektroniğin sanayi ile buluşması ile başladı. Bu sayede üretim hatları, otomasyon ile tanıştı. Ancak, günümüzde otomasyonun sağladığı verimliliğin sınırlarına gelmiş bulunuyoruz. Yeni bir dalga gerekiyordu. İşte bu sebep ile Endüstri 4.0 kavramı oluşturuldu. Yani artık sadece üretim hatlarının değil, tüm bir işletmenin dijitalize olmasından bahsediyoruz. Japonya Toplum 5.0 üzerine çalışıyor. Zira, sadece fabrikalar ve çalışanlar değil, tüm toplum bu yeni 'dijitalleşme çağı'ndan etkilenecek.

“Endüstri 4.0 sanayide kas gücünü ortadan kaldıracak”

İş, eğitim, sağlık, spor, sosyal ilişkiler gibi konuları artık hep dijital ortamlarda yaşıyor olacağız.

Endüstri 4.0 artık sanayide insanın kas gücünü ortadan kaldırmaya geliyor. Yani bugünkü vahşi kapitalizmi ortadan kaldırmaya geliyor. Alınteri yerine akıl terine yöneliyor. İnsanların eğitimine, görgüsüne, tecrübesine, takım kurma kabiliyetine, strateji/vizyon ortaya koyabilme kabiliyetine başvuruyor. Bu noktada, çağın gereklerine uygun eğitim yine, önümüze çıkıyor. STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) eğitimini hepimiz biliyoruz. Ama artık, SMAC (Social, Mobile, Analytics and Cloud) eğitimlerinden bahsediyoruz. Almanya kendisine Endüstri 4.0 yolculuğunda 20 yıl biçtiğine göre biz 30 yıldan bahsedebiliriz. Yani daha yolumuz var ama zaten ülke olarak bu yolculuğa çıktık bile. Teknoloji odaklı özel meslek liselerimiz kuruluyor ya da mevcut özel liselerimiz teknoloji odaklı olarak evriliyor. Üniversitelerde Endüstri 4.0 sertifika eğitimleri verilmeye başlandı. Bu konuda Türkçe kitap sayısı hızla artıyor. Bütün bu gelişmelerle beraber yeni meslekler doğacak; çöp (geri dönüşüm) mühendisi, deprem tahmincisi, robot psikoloğu, medikal mentor, organ üretici, hafıza cerrahı gibi. Sadece üniversite eğitimi hiçbirimize yetmeyecek, ömür boyu öğrenmeden başka yol kalmayacak.

Almanya'nın Endüstri 4.0 yol haritasını 2013 yılında açıklamasından sadece 3-4 yıl sonra, biz de kendi yol haritamızı açıkladık. Birinci Sanayi Devrimi'ni birkaç yüzyıl, İkinci Sanayi Devrimi'ni 100 yıl, Üçüncü Sanayi Devrimi'ni 50 yıl ıskalayan bizler bu sefer ıskalamayacağımıza eminiz.

"FİZİKSEL ÇALIŞMANIN YERİNİ ZİHİNSEL ÇALIŞMA ALACAK"

HÜSEYİN HALICI
Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği (ENOSAD)
Yönetim Kurulu Başkanı

Gelecekte üretimde ve hatta genel işlerde insanın fiziksel çalışmasının yerini zihinsel çalışma alacak. Dolayısıyla zihinsel ağırlıklı işler önem kazanacak ve ileriki yıllarda yeni meslekler gündeme gelecek.

Robot teknolojilerinin son yıllarda hızla gelişmesi ile birlikte robotlar, üretim sistemlerinde insan faktörünün yerine hem teknik hem de maliyet açısından kullanılmaya başlandı. İnsanların yerine robotların kullanılması ve Endüstri 4.0 konsepti ile insansız üretim amaçlanıyor. Endüstri 4.0'ın hayata geçirilmesi ile birlikte, fabrikalarda ışık kullanılmasına ihtiyaç kalmayacak. Bu gelişmelerle birlikte, karanlık fabrikalarda üretim gerçekleştirilecek. Özellikle otomotiv sektörü başta olmak üzere, beyaz eşya, gıda ve genel endüstride robot kullanımı hızla artıyor. Bugün itibarıyla global pazarda gelişmiş ülkelerde, Endüstri 4.0 kavramının da etkisiyle robot kullanımı hızla artıyor.

Bugün sadece gelişmiş ülkelerde değil, gelişmekte olan ve işgücüne dayalı üretim yapan Çin gibi ülkelerde bile Endüstri 4.0 algılanmış durumda. Onlar da bu konuda gerekli adımları atmışlar. Bu durumu dünyadaki robot kullanımını dikkate alarak örneklemek istersek; robot kullanım oranı en çok artan ülkenin Çin olduğunu görürüz.

Global pazarda bugün itibarıyla Avrupa, Japonya, Güney Kore ve ABD gibi gelişmiş ülkelerde robot kullanımı maksimum düzeyde iken, bu yıl küresel ölçekte kullanılacak robot miktarının yarısından fazlasının Asya ülkelerinde kullanılması bekleniyor.

Dolayısıyla bu durum, robotlaşmaya gelişmekte olan ülkelerin ne kadar önem verdiklerinin bir göstergesi.

"Üründe kalite, üretimde verimlilik artacak"

Gelecekte üretimde ve hatta genel işlerde insanın fiziksel çalışmasının yerini zihinsel çalışma alacak. Dolayısıyla zihinsel ağırlıklı işler meslekler önem kazanacak hatta yeni meslekler gündeme gelecek.

Bilişim, iletişim, robotik teknolojiler, IoT, büyük veri, veri analizi, istatistik gibi konularda adını bile şu anda telaffuz edemeyeceğimiz yeni meslekler gündeme gelecek ve ağırlıklarını hissettirecek. Robotların istihdamı azaltacak gibi bir kaygı bulunuyor. Halbuki bu sistemlerin geliştirilmesi, uygulanması, verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için eğitimli kadroların artırılması gerekiyor. Niteliksiz elemanların başka hizmetlere kaydırılması, nitelikli elemanların da hızla yetiştirilip sektörlere entegre edilmesi gerekiyor. Günün sonunda üründe kalite, üretimde verimlilik artacak toplamda ilave istihdam gerekecek. Tüm teknolojik devrimler bu süreçleri yaşamış. Ne kadar hazırlıklı, planlı ve hedef gözeterek ilerleyebilirsek o kadar başarılı oluruz.

Nitelikli eleman yetiştirilmesi Türkiye'deki eğitim kurumlarının önceliği. Ancak, bu konuda Türkiye'deki en büyük eksiklik; tüm diğer sektörlerde olduğu gibi, otomasyon sektöründe de mühendisten ziyade, sistemleri kullanma yetisine sahip teknik eleman yetersizliğidir. Bu konuda da en büyük görev teknik ve mesleki okullara düşüyor. Bu bağlamda gerek nitelikli teknik eleman ve gerekse kalifiye insan gücünün yetiştirilmesi, hem teknik ve mesleki okullar hem de üniversitelerin Avrupa standartlarında sağlayacağı bir eğitim sistemi ile mümkün olacak.

"Sanayi 4.0'ı geliştiren ve uygulayan ülke olmalıyız"

Türkiye'deki yatırımcılar ve sanayiciler gün geçtikçe dijital dönüşümün öneminin farkına varıyor. Ancak, tam olarak nasıl ve nereden bir çözüm alacakları konusunda henüz yeterince bilgiye sahip değiller. Türkiye ekonomisini oluşturan firmaların büyük çoğunluğu KOBİ statüsünde olmasından dolayı KOBİ'ler için özel bir yaklaşıma ihtiyacımız var. Kritik önem taşıyan KOBİ'ler için dijital dönüşüm ve robotik sistemlere geçişlerini kolaylaştırıcı düzenleme, teşvik ve stratejiler oluşturarak ilerlemek zorundayız.

Yurt içinde özellikle KOBİ'ler için dijital dönüşüm ve robotik sistemlerin kullanılması ve uygulanması için, pek çok kamu veya özel sektör kurumlarına görevler düşmekle beraber özellikle en büyük görevin ENOSAD'a düştüğünün bilincindeyiz. Buradan hareketle Türkiye endüstrisine yazılım, otomasyon, robot, kontrol sistemleri, haberleşme, IoT ve dijital dönüşüm konularında gerek ulusal gerekse uluslararası üyelerimizle her türlü işbirliğine hazır olduğumuzu bildirmek istiyoruz.

Bu arada her fırsatta belirtmek isterim ki, gerek jeopolitik avantajımız gerekse genç ve dinamik bir nüfusa sahip ülkemizin bu avantajını kullanarak, dijital dönüşüm ve Sanayi 4.0'ı sadece tesislerinde kullanan değil, aynı zamanda içinde olan, geliştiren ve uygulayan ülke konumunda olmalıyız.

"BİLİŞİM SEKTÖRÜ GÜÇLÜ TÜRKİYE İÇİN KRİTİK ÖNEMDE"

EROL BİLECİK
Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) eski Yönetim Kurulu Başkanı

Bilişim teknolojileri, içinde bulunduğumuz çağı bir dönüşüm çağı haline getiren 'yıkıcı inovasyonun' bir anlamda fırını olarak konumlayabileceğimiz bir sektör. Özünde, işleyişinde vizyonunda her daim yenilik yapmak var.

Sanayi sektörü küresel bir paradigma değişikliği ile karşı karşıya. Biz bu süreçte sanayinin dijitalleşmesini, Dördüncü Sanayi Devrimi'nin merkezinde yer alan itici bir güç olarak görüyoruz. Bu çerçevede bu devrimin tetiklenmesinde akıllı robotlar ve robot teknolojilerinin önemli bir görev üstlendiğini düşünüyoruz. Karanlık fabrikalar terminolojisinin Dördüncü Sanayi Devrimi'ni tanımlayan doğru bir ifade olmadığını düşünüyoruz. Karanlık fabrika kavramı artan otomasyonu tariflerken; robot teknolojileri ve akıllı otomasyon, insanın yapabildiği en karmaşık montaj faaliyetlerini hızlı ve eksiksiz bir şekilde yaparak, hataları öngörebilen ve diğer teknolojilerle entegre çalışabilen bir teknoloji olarak yeniden şekilleniyor. Bu nedenle dijitalleşmenin temel alındığı dördüncü sanayi devriminden bahsederken karanlık fabrikalar terimini kullanmamaya özen gösteriyoruz.

Öte yandan, çeşitli sektörlerde uzun zamandır faydalanılan robot teknolojileri ve otomasyon teknolojisinin birçok sektörü verimlilik, üretim maliyeti ve üretim perspektifinden olumlu etkileyeceğini gözlemliyoruz. Örneğin; 2016 yılında kamuoyu ile paylaştığımız "Türkiye'nin Küresel Rekabetçiliği için bir Gereklilik Olarak Sanayi 4.0" raporunda ortaya konulduğu üzere otomotiv sektöründe montaj hatlarında otonom robotların kullanımı, beyaz eşya sektöründe sevkiyat robotlarının kullanımı ve birbirleriyle koordinasyon içinde çalışmaları, makine sektöründe ise akıllı, çoklu aksta çalışan robot kurulumlarıyla yüksek oranlarda verimlilik artışı gözlemleyebiliyoruz.

WEF'in araştırmalarına göre, nesnelerin interneti, ileri üretim teknolojileri, üç boyutlu baskı, yeni enerji kaynakları iş yapış biçimlerini şimdiden dönüştürmeye başladı. Uzak değil sadece üç yıl içinde ise ileri robotik ve otonom ulaşım, yapay zeka, biyoteknoloji ve genomiksin etkisini daha yakından yaşayacağımız öngörülüyor.

"Önemli sayılan yeteneklerin yüzde 35'i değişecek"

Yeni beceri ihtiyaçları sonucunda yeni meslek alanlarının oluşması bekleniyor. 2020 yılı itibarıyla bugün önemli sayılan yeteneklerin yüzde 35'inin yerini yeni yeteneklere bırakmış olması, geleceğin mesleklerinin de buna göre şekillenmesi öngörülüyor. Örneğin, yine WEF raporuna göre, 2015 ile karşılaştırıldığında Türkiye'de iş hayatı için gerekli görülen temel becerilerin yüzde 41'i 2020 itibariyle değişmiş olacak.

Bu dönüşümde, iş dünyasının 'farklı' düşünebilen bireylere ihtiyacı var. Eğitim sistemimizin bu ihtiyaca cevap vermesi için başta eleştirel düşünme, problem çözme, dijital okuryazarlık ve yabancı dil becerileri olmak üzere çocuklarımıza ve gençlerimize 21'inci yüzyıl becerilerinin kazandırılması gerekiyor. Bu becerilerin kazandırılmasında disiplinler arası bir yaklaşım olarak STEM+A (Fen, Teknoloji, Matematik, Mühendislik + Sanat) eğitim yaklaşımının, okul öncesinden başlayarak eğitimin her kademesinde uygulanmasının önemli katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

"Kopyala-yapıştır yaklaşımına sığınmamız mümkün değil"

Bilişim teknolojileri, içinde bulunduğumuz çağı bir dönüşüm çağı haline getiren 'yıkıcı inovasyonun' bir anlamda fırını olarak konumlayabileceğimiz bir sektör. Özünde, işleyişinde, vizyonunda her daim yenilik yapmak var. Bu nedenle hayalini kurduğumuz, küresel rekabette güçlü bir Türkiye idealinin gerçekleşmesinde bilişim sektörünün rolünün çok kritik önemde olduğu kanaatindeyim. Artık internete bağlı akıllı cihazlar çok büyük miktarlarda veri üretiyor. Bu verilerin işlenebilmesinde yapay zeka araçlarının kullanımı yaygınlaşıyor. Gelişen makine öğrenim teknikleri ile verinin işlenmesi ve anlamlandırılması konusundaki gelişmeler, müşteriler ile firmalar arasındaki etkileşimde yeni hizmetlerin gelişimine olanak sağlayabilecek. Daha kişiselleştirilmiş ürün ve hizmet sunumuna olanak sağlayabilecek.

Bu süreçte kendi üretmediğimiz teknolojilerde 'kopyala-yapıştır' yaklaşımına sığınmamız mümkün değil. Değişimi yakalamak için hem dijital teknolojiyi üretim ekosistemine entegre etmeyi, hem de bu teknolojiyi Türkiye'de geliştirmeyi hedeflemeliyiz. Geçen yıl yayımladığımız "Dijital Teknolojiler ve Ekonomik Büyüme" adlı raporumuzun da teyit ettiği gibi, dijital teknoloji üreten ve kullanan ülkelerde kişi başına gelir daha yüksek. Dünyada dijital teknoloji ürünleri ve ticaretinde köklü dönüşümler yaşanıyor. Çin'in tüm ürünlerde baskın üretici olmasına karşın, ABD, Almanya, Hollanda, İrlanda, Tayvan ve Kore gibi ülkeler ihracat paylarını ve rekabetçi güçlerini bir ölçüde koruyabildiler.

"ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK ÜRETİM SÜREÇLERİNİ ŞEKİLLENDİRECEK"

PROF. DR. ALP ÜSTÜNDAĞ
İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı

İTÜ Arıteknokent bünyesinde geliştirdiğimiz AR Produkt platformu, firmaların iş süreçlerini, teknik bilgiye ve kodlama bilen uzmanlara ihtiyaç olmadan, Artırılmış Gerçeklik teknolojisine entegre edebilmelerini sağlıyor.

Artırılmış Gerçeklik (AR), endüstriyel süreçlerin dijital dönüşümü ve sanallaştırılması açısından kritik bir öneme sahip. İnsansız üretim ve tam otomasyona geçmeden önceki arayüz olarak da tanımlanan AR teknolojisi, fiziksel dünyayı dijital içeriklerle zenginleştiriyor, insanın üretim süreçlerindeki manuel hareketlerini dijital içeriklerle yönlendirip, insana bağlı hataları ve üretim maliyetlerini minimize ediyor.

Günümüzde AR teknolojisi; üretim, imalat, telekom, madencilik, inşaat, perakende gibi sektörlerde montaj, kalite kontrol, bakım, lojistik, çalışanların eğitimi, satış sonrası hizmetler, uzaktan destek gibi çok sayıda iş sürecinde kullanım potansiyeline sahip. Bu alanlarda sağladığı faydalar; insan hatasına bağlı maliyetlerin düşürülmesi, deneyimli uzman ihtiyacının azalması ve uzak sahalara gerçek zamanlı destek ihtiyacının karşılanması. Ayrıca, üretim duruş kayıplarının azalması, teknik eğitim maliyetlerinin azaltılması, kalitesinin iyileştirilmesi ile karar verme süreçlerinin bilgisayara bağlı yürütülmesi olarak şeklinde sıralanabilir. Bunun yanında; kalite kontrol süreçlerinin sıfır hata ile gerçekleştirilmesi ve montaj süreçlerinde sıfır hata ile çalışmaya imkan vermesi de sağladığı faydalardan.

AR teknolojisinin üretim süreçlerinde kullanımı, giyilebilir ve mobil cihazlar yardımı ile gerçekleştiriyor. Giyilebilir teknolojilerin gün geçtikçe daha ergonomik tasarımlara sahip olması ve donanım maliyetlerinin ucuzlaması, AR teknolojisinin iş süreçlerine çok daha hızlı entegre edilmesini sağlayacak. Entegrasyon sürecinin hızlanmasındaki diğer önemli etken, süreçlere ve donanımlara özel AR yazılımlarının kolay erişilebilir hale gelmesi.

"Performans analizi gibi önemli unsurları içeriyor"

İTÜ Arıteknokent bünyesinde geliştirdiğimiz AR Produkt (http://arprodukt.com/) platformu, firmaların iş süreçlerini, teknik bilgiye ve kodlama bilen uzmanlara ihtiyaç olmadan, AR teknolojisine entegre edebilmelerini sağlıyor. Bulut tabanlı bu platform, Hololens, Epson gibi giyilebilir gözlükleri ve Android tabanlı tüm mobil cihazları destekliyor. Platformun geliştirilmesindeki motivasyon, firmaların AR ürünlerine çok daha hızlı ve düşük maliyetle erişmelerini sağlıyor ve kullanıcı dostu bir arayüz ile firma içinde AR uzmanı çalıştırma ihtiyacını ortadan kaldırıyor. Bunlara ek olarak platform, üretim süreçlerine özel raporlama, süreç madenciliği ve performans analizi gibi önemli unsurları da içeriyor.

Üretim hatalarını ortadan kaldırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, kalite kontrolü sıfır hataya indirmek, bakım süreçlerini mükemmelleştirmek ve teknik bilgiyi uzaktaki personeline aktarmak isteyen tüm üretim, servis, enerji gibi şirketler ürünümüzü kullanabilir. Geliştirdiğimiz AR Produkt platformu, Unilever'in Türkiye'deki tüm fabrikalarında kullanılmaya başlandı. Global ölçekteki kullanımı ile ilgili çalışmalar da devam ediyor.

"Araştırma ve ürün geliştirme çalışmalarını hızlandıracağız"

Türkiye'de çok sayıda büyük ve orta ölçekli fabrikalarda da öncül çalışmalar başladı. Geliştirdiğimiz bu platform sayesinde Endüstri 4.0 geçiş sürecinde, ulusal ve uluslararası firmalara yüksek maliyet kazanımları sağlayacağımızı düşünüyoruz. Diğer yandan önümüzdeki dönemde sanallaştırma teknolojileri üzerine araştırma ve ürün geliştirme çalışmalarını hızlandıracağız. Sanal gerçeklik (VR) teknolojisi ile fabrika süreç simulasyonu, yerleşim planlaması ve eğitim süreçlerini içerecek yeni ürünler geliştirmeyi hedefliyoruz.

“AR-GE VE İNOVASYON MERKEZLERİ TEŞVİK EDİLMELİ”

ALPER KARAÇAR
EY Orta, Güneydoğu Avrupa ve Orta Asya (CESA) Gelişmekte Olan Teknolojiler Danışmanlık Hizmetleri Lideri

Endüstri 4.0 için şirketler tarafından akademi ile işbirliği içinde kurulacak Ar-Ge ve inovasyon merkezleri kamu tarafından teşvik edilmeli, üniversitelerle sanayi arasındaki işbirliği artırılmalı.

Üretim sahasında genel anlamda otomasyon kullanımı yeni bir mevzu değil. Tarihsel olarak artan emek maliyetlerine alternatif sağlayan üretim sahası ile otomasyon uygulamaları, günümüzde Endüstri 4.0 uygulamaları ile hatasız, yüksek hızda ve ultra-esnek üretim ve tedarik modellerinin uygulanabilmesini mümkün kılıyor. Özellikle gelişmiş ülkelerin geçen yarım yüzyılda dışarıdan temin etme ile elde ettiği üretim aktivitelerini tekrar ülkelerine geri getirebilme imkanı sağlıyor. Robot teknolojileri ve karanlık fabrikalar bu minvalde değerlendirildiğinde, uzun vadede üretim sahalarındaki mavi yaka personelin azalacağını öngörmek yanlış olmaz. Tecrübe ve gözlemlerimiz, kısa vadede üretim sahasında artan otomasyon kullanımının sahadaki mavi yaka personelin daha vasıflı hale gelmesi gerektiğini gösteriyor. Mavi yaka personelin azalmasına karşılık, tam otomasyon ile çalışan üretim sahalarının yönetimini gerçekleştirecek, etkinlik ve verimliliğini artıracak, üretilen veriyi anlamlı analizlere dönüştürecek nitelikte beyaz yaka personele olan talebin artması makul kılınacak. Türkiye’de Endüstri 4.0'a geçişe ayak uydurabilmesi şehir alt yapılarında ve mevcut sanayicilerin üretim aşamalarında hükümetin, ülke alt yapısı ve iletişim alt yapısına ortak çözümler oluşturması ile mümkün olacak.

Endüstri 4.0 için şirketler tarafından akademi ile işbirliği içinde kurulacak Ar-Ge ve inovasyon merkezleri kamu tarafından teşvik edilmeli, mevcut iş gücünün korunması ve geliştirilmesi için üniversitelerle sanayi arasındaki işbirliği artırılmalı. Odaklanılması gereken teknolojiler belirlenmeli, yaratılan değerin Türkiye’de kalması için tedarikçi ekosistemi desteklenmeli ve buna uygun yatırımlar yapılarak nitelikli işgücü de desteklenmeli.

“İhtiyaca yönelik uygulamalı ve teorik eğitimler sağlanmalı”

Mevcut mavi yaka personelin kısa vadede üretim sahasında artan otomasyon uygulamalarının uyumunu artırmak için kamu, akademi ve sanayi işbirliği kapsamında akademilerin kurulması ve ihtiyaca yönelik uygulamalı ve teorik eğitimlerin sağlanması gerekiyor.

Bilişim sektörünün üretimde yer alması; endüstriyel internet teknolojilerinin kullanımına ihtiyaç duyan havacılık, sağlık ve enerji sektöründe yazılım sektörünün görünürlüğünü artıracak bu da yazılım sektörünün de gelişimine olumlu katkı sağlayacak. Özellikle gelişen bilişim teknolojileri sayesinde enerji verimliliği artışları, zaman ve maddi kayıpları minimuma indirecek, çözümlerin geliştirilmesi için sektörlerdeki uzman sayısı artacak ve yazılım sektöründeki uzmanlıklar derinleşecek.

Endüstri 4.0 uygulamalarının üretim alanlarını insansızlaştırdığı gözlemleniyor. Güney Kore’de üretim alanında sadece dört kişinin çalıştığı bir televizyon üretim tesisi iyi bir örnek olabilir. Buna karşılık aynı üretim tesisi ile alakalı tesisin kusursuz işlemesi, üretimde sürekli iyileştirmelerin gerçekleştirilebilmesi gibi hedeflere yönelik veri analizlerinin yapılabilmesi için onlarca veri bilimcisi istihdam ediliyor.

“İşgücü talebi niteliksizden nitelikliye kayacak”

Bu gözlem ışığında Endüstri 4.0 uygulamaları sonucunda işgücü talebinin niteliksizden nitelikliye kayacağına kesin gözüyle bakılabilir. Tarihsel olarak, yeni teknolojilerin tarım ve üretimde istihdam edilen işgücünü azalttığını bilmekle birlikte, Endüstri 4.0 uygulamalarının üretimdeki toplam istihdama etkisine yönelik net bir cevap vermek oldukça zor görünüyor.

Öte yandan, Türkiye’nin global pazardaki üretim ilişkileri içinde iyi bir noktada olduğunu düşünmekle birlikte, Endüstri 4.0 uygulamalarına yönelik gerekli adımları atmadığı takdirde kısa sürede çok geride kalabileceği söylenebilir. Bunun sebebi Endüstri 4.0 uygulamalarını gerçekleştirebilen ülkelerin rekabet avantajını sürekli ve artan bir hız ile artıracağı öngörüsü. Hali hazırda Türkiye kamunun liderliğinde, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarını Endüstri 4.0 konusunda Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu altında harekete geçirdi.

EY olarak bizim de mevzuat, standartlar ve patent konularında YASED ile birlikte katkıda bulunduğumuz bu çalışmada; Endüstri 4.0 konusunda Türkiye’nin inceleyebileceği iyi uygulamalara sahip ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere, Çin, Japonya, Kore Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri olarak sıralanmış durumda. Bununla birlikte Türkiye’nin kendine has bir modeli; dünya üretim ilişkileri içindeki yeri, hedefleri, insan kaynağının özellikleri ve diğer değişkenleri de hesap ederek ortaya koyması gerekiyor.

“MAKİNE İMALAT SEKTÖRÜ YAZILIM VE ELEKTRONİKLE GELİŞİR”

KUTLU KARAVELİOĞLU
Makine İhracatçılar Birliği (MAİB) Başkanı

Dünyada makine imalat sektörü yazılım ve elektronik ile birlikte gelişir. Birinde geri kalan ülkenin hiçbir alanda teknoloji geliştirdiği vaki olmamış. Türkiye’de bunu başarmalıyız.

Makineler üretim gereçleridir ve insanın el becerisiyle, kas gücüyle yapamayacağı işleri yapmak üzere geliştirilirler. Robot denilen şeyi basitçe, kendisine verilen görevi, başında duracak bir insana ihtiyaç duymadan yerine getiren makine olarak tanımlayabiliriz. İnsanın yaşayamayacağı ortamlardaki işlerin tamamı, sağlığa zararlı ya da tehlikeli işlerin büyük kısmı çoktan robotların olmuştu. Yorulmadan, performans kaybetmeden, üç vardiya sürebilecek işler ki seri üretimin özü budur, robotların olacak. Angarya kökünden gelen ‘robot’ terimini ilk kullanan bir Çek yazardı. Romanında makine-işçi olarak anlattığı robot kendini geliştiren sahibini öldürmüş. Bu paradoksal durum, yani insanın en sonunda kendi yerine geçecek makineler geliştiriyor olması, imalat teknolojilerinin daha hızlı ilerlemesinin önünde bir karşı bilinç oluşturuyor. Robotların etiği gibi bir konunun tartışılıyor oluşu çekincelerin önemli bir ifadesi.

Karanlık fabrikalar, kavramsal olarak, üretimin tamamını beden gücüne ve insanın yerinde nezaretine ihtiyaç duymadan gerçekleştireceği düşünülen fabrikalardır. Uçtan uca birbirine bağlı, nesnelerin ve hizmetlerin interneti ile siber fiziksel sistemlerden oluşan bir yapıya sahip akıllı fabrikaların, yapay zeka ve robot teknolojilerini kullanan otonom sistemler olacağı öngörülüyor. Akıllı fabrikaların dünyayı kuşatan tedarik ve üretim zincirine entegre olduğu, tüketiciyle simülasyon modelleri üzerinden güçlendirilmiş bir iletişim içinde her türlü ürünün kişiselleşmiş ihtiyaca uygun olarak üretileceği bir gelecek tasavvuru var. Bu hayalin hiçbir kısmından henüz insan aklı dışlanmıyor. Algoritma, yani makineye işi öğretme vazifesi hala insanın. Yapay zekaya nasıl ve ne kadar alan açılacağı meselesi ise çok yakın bir geleceğin toplumları zorlayacak tartışmalı alan.

“Ar-Ge projelerine ilave destekler sağlanmalı”

Öte yandan, bilişim teknolojileri dünya ticaretinin önemli ve yüksek katma değerli bir alanı. Bilim ve endüstrinin en çok araştırma yaptığı, kaynak ayırdığı alanlardan biri. Esasen, küreselleşmeyi başarmış, sermayenin, malın, nitelikli işgücünün milliyet ve sınır tanımadığı birkaç alandan gösterilebilir. Rekabetçi endüstrilerin ileri üretim teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmak zorunluluğu var. Bu bakımdan, dünyada makine imalat sektörü yazılım ve elektronik ile birlikte gelişir, geliştirilir. Birinde geri kalan ülkenin hiçbir alanda teknoloji geliştirdiği vaki olmamış. Türkiye’de başarmamız gereken şey de budur. Bu üçlünün işbirliğine dayanan Ar-Ge projelerine ilave destekler sağlanmalı. Diğer iki sektör makinecilerin tedarikçisi gibi görünse de mevcut durumda, birçok alt sektörümüzde rakip ülkelerin yazılım ve elektroniğini kullanan makineler üretmek durumunda kalıyoruz. Bu durum bizi dış rekabette sınırlıyor.

Endüstri 4.0 topyekün bir üretim kültürü değişikliği olarak takdim edilen bir üst başlık. Bir sistem yaklaşımı vurgulanıyor. Otuz yıllık dijitalleşme olgusu bunun içinde. Sensörlerle algılama, algoritmalarla karar verme ve uygulama üretim sistemlerinde uzun zamandır var. Robotlar keza öyledir. Fakat zaten olan bir şeyin birden bu kadar öne çıkması teknolojinin baş döndürücü bir hızla ilerlemesinden geliyor. Makine öğrenmesi, derin öğrenme, algoritmaların kendilerini yeniden yazarak sürekli güncellenme ve iyileşmeleri, kuantum bilgisayarlar ve nihayet bulut teknolojileri ile devasa bir bilgi tabanını kullanarak mükemmele ulaşmak... Bunlar artık hemen bütün toplumlarda konuşulur hale gelen yeni konularımız.

“Bilgiyi değere çevirmenin sağlayacağı üstünlükle meşgulüz”

Peki biz buna hazır mıyız? Mühendisliğimiz yeterli mi? Makinelerimiz algılayıcılarla, karar vericilerle, robotlarla entegre biçimde zaten çalışıyor. Bu komponentler içinde Türk malı olanlar ihmal edilebilir miktarda; içeride geliştirilmeleri zorunluluk. Makinelerden sistemler kuracak yeterince mühendisimiz var mı, hayır, onların sayısının da hızla artması gerekiyor. Üniversitelerimiz endüstri 4.0 ana başlığının altında anılmaya başlanılan ama yıllardır teknoloji geliştiren temel dallarda henüz programlara sahip değil.

Endüstri veya hizmetin hangi dalında olursak olalım bilimsel bilgiye ihtiyacımız var; bilgiyi değere çevirmenin sağlayacağı üstünlükle meşgulüz. İnsana dair her şeyi dijitale çevirmek kaygımız bundandır. İnsanlığın bütün deneyimi ilerlemenin hizmetine sunulmalı ki hızlanalım. Veriyi toplayan, onu işleyen ve sınıflandıran bilişim alanı ne üretirsek üretelim en önemli çözüm ortağımız. Bilişimin sergilediği performans ve gelişeceği alanlar da insanın ve endüstrinin ihtiyacına göre şekillenir. Özetle teknoloji hiçbir üretim alanında kendi başına yön bulmuyor, ilerlemiyor.

SAKARYA TİCARET BORSASI

SAKARYA
COMMODITY
EXCHANGE

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

TOBB

www.stb.org.tr

İSTANBUL

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Hepimiz Türkiye'nin daha zengin olmasını istiyoruz" dedi.

"Reformları içeride ve dışarıda anlatmamız lazım"

Reformu yapmakla işin bitmediğini söyleyen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ayrıca bunların iletişimini, reklamını içeride ve dışarıda yapmak gerektiğinin altını çizdi. TOBB Başkanı, iş dünyasının haberi olmadıktan sonra bu reformların kimseye bir faydası olmayacağına da dikkat çekti.

İş Yapma Kolaylığı (Doing Business) Reformları Tanıtım Toplantısı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Bülent Aksu'nun katılımlarıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda yapıldı.

Toplantıya özel sektör temsilcilerinin yanı sıra reformu ve düzenlemeleri hazırlayan kamu temsilcileri de katıldı ve yapılan düzenlemeler, kamu kurumlarının temsilcileri tarafından, özel sektöre birinci ağızdan anlatıldı. Şirket kuruluşlarında tek durak tek banko uygulamasına geçiş, inşaat izin süreçlerinin kolaylaştırılması, elektrik temininde kazı izninin kaldırılması gibi birçok yeni düzenleme tanıtıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada Türkiye'de yatırım ortamını değerlendirmek için biraraya geldiklerini belirterek, "Çünkü hepimiz Türkiye'nin hedeflerine ulaşmasını, daha fazla yatırım çekmesini, daha huzurlu olmasını, daha zengin olmasını istiyoruz" dedi. Kamu ve özel sektörün el ele verip, doğru stratejileri uygulaması gerektiğini dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Biz birlikte daha güçlü olduğumuzu, çok iyi biliyoruz. Bugün işte bu yüzden buradayız. Son yıllarda Türkiye'de iş ortamının iyileştirilmesi ile iş yapmanın kolaylaştırılması için neler yapıldığını konuşalım istiyoruz. Bundan sonra Türkiye'de iş ortamının daha da iyileşmesi için neler yapacağımızı konuşalım istiyoruz" diye konuştu.

"Küresel rekabette daha iyi yerlerde olmalıyız"

Küresel rekabette daha iyi yerlerde olunması gerektiğine işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu anlamda küresel ölçekte kullanılan göstergelerden en önemlilerinden birisinin de Dünya Bankası'nın 'Doing Business' sıralaması olduğunu söyledi. "Hedefimiz de çok net. Madem dünyanın en güçlü 20 ekonomisi arasındayız, o zaman tüm göstergelerde ilk 20 içinde olmalıyız" diyen TOBB Başkanı, bu hedefle yola çıktıklarına dikkat çekti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Göreceksiniz Doing Business'ta da ilk 20'ye gireceğiz. Hükümetimizle birlikte Doing Business serüvenine geçen sene başladık. Reform planımızı hazırladık, Dünya Bankası'nı çağırdık, planımızı gösterdik. Bakanlıklarımızla ve Dünya Bankası ile birlikte üç senelik bir yol haritası hazırladık. Bu

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

konudaki çalışmalarımızın ilk meyvesini geçen sene aldık. 2019 raporunda Türkiye 17 basamak ileriye giderek tarihinde ilk defa 43. sıraya yükseldi. En çok reform yapan ilk 10 ekonomi arasına girdik. Geçtiğimiz sene şirket kuruluşunda Odalar tek durak ofis haline getirildi. Kredi temini alanında taşınır rehni kanunumuz hayata geçti. Şirket tasfiyesi, vergi ve gümrük işlemlerinde iyileştirmeler sağlandı. Bu çalışmalar neticesinde kredi temininde 45 basamak, inşaat izinlerinde 37 basamak, şirket tasfiyesi ve dış ticarette 30'ar basamak sıçrayarak Türkiye'yi daha yukarı taşıdık. Bu sene de hazine ve maliye bakanlığımızın liderliğinde, yeni dönemin Doing Business reformlarını hazırlamak için çalıştık.

Bu sene şirket kuruluşlarında ticaret sicilde tek banko uygulaması getirildi. Artık girişimci tek bir bankoya giderek tek bir memur ile tüm işini halledebilecek. İnşaat izinleri ve tapu işlemlerinde istenen belgeler azaltıldı, elektronik ortama taşındı. Artık inşaat izinlerinde SGK'ya işyeri kaydı otomatik olarak gerçekleştirilecek. İnşaat izni alırken vergi borcu yoktur yazısı istenmeyecek, SGK borcu yoktur yazısı elektronik olarak verilecek. İnşaatlarda denetimler dünya uygulamalarına paralel olarak risk bazlı yapılacak. Vergi alanında da olumlu gelişmeler yaşandı. Makine-teçhizat alımlarında KDV istisnası ve tapu harcındaki bir puanlık indirim hayata geçti. Bu konudaki destekleri için Hazine ve Maliye Bakanımız Berat Albayrak'a teşekkür ediyorum. Dış ticarette devreye giren medos yazılımı ile menşe ispat ve dolaşım belgelerinin elektronik olarak onaylanıyor ve vize ediliyor. Ticaret Bakanımız Ruhsar Pekcan'ın destekleriyle dış ticaret maliyetlerinde birtakım iyileştirmeler yapıldı.

Biz TOBB olarak bu sürece de son altı ayda katkı sağlamaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Hazine ve Maliye Bakanımız Berat Albayrak ve Bakan Yardımcımız Bülent Aksu başta olmak üzere emeği geçen herkese ve bu süreci himaye eden Cumhurbaşkanımıza Türk özel sektörü adına şükranlarımı sunuyorum."

"Reformları ABD'de Dünya Bankası'na anlatacağız"

Reformu yapmakla işin bitmediğini söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ayrıca bunların iletişimini, reklamını içeride ve dışarıda yapmak gerektiğinin altını çizdi.

İş dünyasının haberi olmadıktan sonra bu reformların kimseye bir faydası olmayacağına dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Aynı şekilde raporu hazırlayanlara da bu reformları anlatmamız gerekiyor. Bunun için Hazine ve Maliye Bakanlığımız ile birlikte Dünya Bankası yetkilileriyle iletişime geçtik. Bu yaptığımız reformları ABD'de Dünya Bankası'na da anlatacağız" dedi.

"Herkesin en değerli varlığı sahip olduğu itibarıdır"

Yıldız Teknik Üniversitesi ve Türkiye İtibar Akademisi tarafından bu yıl sekizincisi gerçekleştirilen Türkiye İtibar Endeksi Araştırması'na göre Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin En itibarlı İş Dünyası Sivil Toplum Kuruluşu Lideri seçildi. Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) İstatistik Bölümü'nün akademik denetiminde ve raportörlüğünde saha çalışmaların 15 Aralık 2018 ile 30 Ocak 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen, 12 bin kişiye 60 farklı sorunun yöneltildiği ve yaklaşık 120 bin dakikalık telefon görüşmesinin yapıldığı TİE 2018 Araştırması'nda Türkiye ekonomisinin lokomotifi 30 farklı sektöründe faaliyet gösteren marka ve kurumların itibarları ölçümlendi. Türkiye örneklemi kabul edilen 26 bölge ve 72 ilde Bilgisayar Destekli Telefon ile Arama Yöntemi kullanılarak (CATI) yapılan araştırmada; holdingler, enerji, beyaz eşya, GSM, inşaat, otomobil, hazır giyim, gıda, ilaç, ulaşım, bankacılık, elektronik eşya, turizm, sigorta, eğitim, makine, mobilya, perakende, alkolsüz içecek ve akaryakıt sektörü dahil olmak üzere ana sektörlerin mercek altına alındığı araştırmada kurum ve markaların kamuoyunda bıraktığı algı ve izler tespit edildi.

Törene katılamayan TOBB Başkanı TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu mesajında, bu ödüle layık görülmekten dolayı onur duyduğunu belirtirken, bu ödülü sadece şahsına değil, 81 il ve 160 ilçedeki 365 Oda ve Borsa adına aldığını vurguladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu mesajında, "Bugün sadece kurumlar veya şirketler için değil, herkesin en değerli varlığı, sahip olduğu itibarıdır" dedi.

KAYSERİ

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Kayseri, başlı başına tüm ülkeye rol model, örnek bir şehrimiz" diye konuştu.

"Neleri başardıysak, ekip çalışmasının eseridir"

Kayseri Ticaret Odası hizmet binasındaki M. Rifat Hisarcıklıoğlu Toplantı Salonu'nun açılış töreni ile Odalar ve Borsalar Ortak Toplantısı'na katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Ne yaptıysak, neleri başardıysak, ekip çalışmasının eseridir. Birlikte rahmet ve bereket, ayrılıkta azap vardır. Büyüklerimizin dediği gibi, kuş alayıyla uçar" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kayseri Ticaret Odası'nda düzenlenen M. Rifat Hisarcıklıoğlu Toplantı Salonu'nun açılış töreni ile Odalar ve Borsalar Ortak Toplantısı'na katıldı.

Toplantı öncesinde, Kayseri Ticaret Odası hizmet binasındaki M. Rifat Hisarcıklıoğlu Toplantı Salonu'nun açılışı yapıldı. Törene, Kayseri Valisi Şehmus Günaydın ile Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç da katıldı.

Toplantıda konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Kayseri Ticaret Odası Konferans Salonu'na ismini vererek, şahsını onurlandırdıkları için, Kayseri Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy, Oda Yönetimi ve Meclisine teşekkür ederek, "Ticaret Odamızın önceki binasındaki salona da benim adımı vermiştiniz. Bu vesileyle, o dönemki Oda Başkanımız Sayın Hasan Ali Kilci'ye de ayrıca selam ve teşekkürlerimi gönderiyorum. Yeni binada göstermiş olduğunuz ali-cenaplığınızdan dolayı da sizlere tekrar teşekkür ediyorum. Veli Altınkaya kardeşime de teşekkür ediyorum. İşte Kayseri, ahde vefasını hep böyle sergiler. Allah hepinizden razı olsun" dedi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Kayserili olmakla her zaman iftihar ettiğini de vurguladı.

Yıldız Teknik Üniversitesi ve Türkiye İtibar Akademisi tarafından yapılan, bir araştırma sonucundan bahseden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin itibarı en yüksek sivil toplum kuruluşu lideri seçildim. Bu ödülü, 81 İl 160 ilçedeki tüm Oda Borsalarım adına aldım. Ne yaptıysak, neleri başardıysak, ekip çalışmasının eseridir. Birlikte rahmet ve bereket ayrılıkta azap vardır. Büyüklerimizin dediği gibi, kuş alayıyla uçar. Bu vesileyle şehirlerinin kanaat önderleri olan, Oda ve Borsa Başkanlarımı tebrik ediyorum" dedi.

Kayseri'nin birlik ve beraberliğine değinen TOBB Başkanı, "Esasında Kayseri, başlı başına tüm ülkeye rol model, örnek bir şehrimiz. Tamamen kendi imkanlarımızla ortaya çıkmış bir başarı hikâyesi yazdık. Kayseri eskiden beri bir ticaret şehriydi. Kendi insanımızın emeği ile Türkiye'nin en önemli sanayi şehirlerinden birine dönüştük. Yetmedi, bir turizm şehri oldu. Eğitim merkezi ve üniversiteler şehri haline de geldi. Tüm bunlar kendi girişimcilerimizin, Kayserili hayırseverlerin emeği ve gayretiyle yapıldı. Türkiye'de de bu anlamda tekiz. Biz devletten bir şey istemedik, almadık. Kendi imkânlarımızla bu noktaya geldik" şeklinde konuştu.

"Tüm firmalarımızı yürekten tebrik ediyorum"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 19 Mayıs 2019'da Samsun'da açıkladıkları, Türkiye'nin en hızlı büyüyen 100 şirketi içinde, Kayseri'den üç firmanın, son açıklanan Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu içinde de Kayseri merkezli 18 firmanın yer aldığını anımsatarak, "Başarılarıyla bizleri gururlandıran tüm firmalarımızı yürekten tebrik ediyorum" dedi.

"Allah oruçlarımızı kabul etsin" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle devam etti: "Hepimizi bu aydan istifade edenlerden, affedilenlerden, Kadir Gecesi'ne ve Ramazan Bayramı'na da sağlıkla, ağız tadıyla ulaşmayı nasip etsin. Bu vesileyle, bizlerin huzuru için, kahramanca mücadele veren, emniyet güçlerimizi, askerimizi, polisimizi de minnetle anıyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa diliyorum. Şu an tüm İslam dünyası zor ve sıkıntılı bir dönemde. Ancak zaman ne kadar zorlu olursa olsun, Ramazan ayı rahmet, bereket ve merhamet demektir. Ve şüphesiz ki Hazreti Mevla, tüm şerleri hayra dönüştürecek güç ve kudrettedir. Rabbim ülkemizi, milletimizi her türlü şerden, zulüm ve karanlıktan muhafaza eylesin. Tüm İslam aleminin, huzura, refaha ve kardeşliğe ulaşmasını mümkün kılsın." Toplantının açılış konuşmasını yapan Kayseri Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy da "Ülkemizde halen aşamadığımız oligarşik bürokrasinin önümüze tıkayan mevzuatlarına rağmen Kayseri üretmeye devam ediyor ve edecektir" ifadelerini kullandı.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ne ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç'ı makamında ziyaret ederek, hayırlı olsun dileklerini iletti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Başkanımız, Melikgazi Belediye Başkanlığı döneminde çok başarılı bir belediye başkanı oldu. Kayseri halkı kadirşinastır. Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na da rekor oyla getirdiler. Görevinde başarılar diliyorum ve başarılı olacağına da tüm kalbimle inanıyorum" dedi.

Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç da Hisarcıklıoğlu'nun Türkiye'nin önemli isimlerinden olduğunu dile getirerek, "Dünyada ülkemizi başarıyla temsil ediyorsunuz. Rahmetli meslektaşım Emin Hisarcıklıoğlu ve Solmaz Teyzemizin de evladısınız ve bizim için önemlisiniz" diye konuştu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Başkan Büyükkılıç'a TOBB tarafından bastırılan Dede Korkut Kitabı hediye etti.

"Kayseri OSB, Kayseri için çalışıyor"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kayseri Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Tahir Nursaçan'ı makamında ziyaret etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ziyarette, Kayseri'nin ve Türkiye'nin kalkınması ve gelişmesi adına hizmetler sunan Kayseri OSB yönetimine başarılar diledi ve TOBB olarak birlikte ortak projelerde yer alabileceklerini ifade etti. Ziyarette, Başkan Tahir Nursaçan tarafından TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyete, OSB'nin uygulamaya dönük projelerinden Kayseri OSB Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi, Dubai, Bosna Hersek ve diğer ülkelerde Türkiye Ticaret Merkezleri açılması, Özel Kayseri OSB Teknik Koleji, Kayseri Endüstriyel Tasarım Merkezi, Dış Ticaret İstihbarat Merkezi, Güneş Enerji Santrali, alt yapı ve üst yapı hizmetlerinin yanında, ileriye yönelik olarak hedeflenen projeler hakkında detaylı bilgiler verildi.

Maker atölyesine ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kayseri Genç Girişimciler Kurulu tarafından açılan Giga Maker adlı girişimci kodlama merkezini ziyaret etti.

Burada kursiyerler tarafından yapılan kodlamaları inceleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yetkililerden bilgi aldı.

POLATLI

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Türk özel sektörünün önemli başarılara imza attığını anlattı.

"Polatlı, Anadolu'da tarım ve hayvancılığın yıldızı"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Polatlı Ticaret Borsası Başkanı Yahya Toplu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirilen törende yaptığı konuşmada, Polatlı'nın Anadolu'da tarım ve hayvancılığın yıldızı, özellikle de ürettiği kaliteli buğdayla herkesin gururu olduğunu söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Polatlı Ticaret Borsası'nın düzenlediği "Borsanın Yıldızları Ödül Töreni ve Geleneksel İftar Yemeği"ne katıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, Polatlı Ticaret Borsası'nın akredite bir Borsa olduğunu hatırlatarak, "Binasıyla, elektronik satış salonuyla, akredite laboratuarıyla, lisanslı deposuyla, kantarı ve sosyal tesisleriyle üyesine beş yıldızlı hizmet sunuyor" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, daha sonra da Polatlı Ticaret Odası'nın etkinliğinde yer aldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Polatlı Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Yahya Toplu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirilen törende yaptığı konuşmada, Anadolu'da tarım ve hayvancılığın yıldızı, özellikle de ürettiği kaliteli buğdayla herkesin gururu olan Polatlı'ya hayırlı işler için geldiklerini vurguladı. Kadir Gecesi ve Ramazan ayı için dua ve dileklerini ileten TOBB Başkanı, "Bu vesileyle, bizlerin huzuru için, kahramanca mücadele veren, emniyet güçlerimizi, askerimizi, polisimizi de minnetle anıyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa diliyorum" dedi.

"Polatlı Ticaret Borsası örnek Borsalardan"

Polatlı Ticaret Borsası'nın çalışmalarını öven ve burasının Türkiye'nin örnek Borsalarından birisi olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bugün bizlere ev sahipliği yapan Polatlı Ticaret Borsamıza, Yahya kardeşime, yönetimine ve Meclisine huzurunuzda teşekkür ediyorum. Yahya kardeşimle, TOBB Genel İdare Kurulu'nda ve TOBB Ticaret Borsaları Konseyi'nde birlikte çalışıyoruz. Sizleri orada en iyi şekilde temsil ediyor. Yine Yahya kardeşimin tecrübelerinden TMO-TOBB Lisanslı Depoculuk iştirakimizde yararlanıyoruz. Ülkemizde lisanslı depoculuğun gelişmesi için canla başla çalışıyor" diye konuştu.

Konuşmasında zor ekonomik şartlarda dahi üretimden, alıp satmaktan ve istihdam sağlamaktan vazgeçmeyen girişimcilerin tamamının ödülü hak ettiğini bildiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Türk özel sektörünün önemli başarılara imza attığını anlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu daha sonra beraberindeki heyetle birlikte Polatlı Ticaret Odası'nın istişare ve sohbet toplantısına katılarak, iş dünyasının görüşlerini dinledi.

Polatlı TOBB Fen Lisesi açılış töreni yapıldı

Polatlı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Fen Lisesi'nin açılış töreni, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi. Kurdele kesiminin ardından öğrencilerle toplu fotoğraf çektiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, daha sonra sınıfları gezerek öğrencilerle sohbet etti.

Öğrencilere kitap hediye eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB ETÜ hakkında da bilgi vererek, ileriki yıllarda kendilerini bu üniversitede görmek istediğini dile getirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürleri ile Okul Müdürü'ne Dede Korkut Kitabı hediye etti. Ziyarette Polatlı Kaymakamı Mahmut Nedim Tunçer ile eski Tarım ve Hayvancılık Bakanları Mehdi Eker ve Kudbettin Arzu da TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na eşlik etti. Polatlı Ticaret Borsası Başkanı Yahya Toplu da TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na destekleri için teşekkür ederken, "Sayın Başkanımızı ne zaman arasak her zaman yanımızda oldu. Polatlı'ya desteğini hiç eksik etmedi. Tüm hemşehrilerim adına kendisine şükranlarımı iletiyorum" dedi.

Öğrenciler de Hisarcıklıoğlu'na bir sürpriz yaparak, sınıf tahtasına kendisine teşekkür ettiklerini yazdılar.

Kırşehir Ticaret ve Sanayi Odası'na ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kırşehir Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret ederek, Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Yılmaz ve Yönetim Kurulu üyeleri ile biraraya geldi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Yılmaz ve yönetim kurulu üyelerine hayırlı olsun dileklerinde bulundu ve yeni dönemde başarılar diledi.

Kırşehir Belediye Başkanı Ekicioğlu'na hayırlı olsun dileği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kırşehir Belediye Başkanı Selahattin Ekicioğlu'nu makamında ziyaret ederek hayırlı olsun dileklerini iletti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu sorun ve çözüm önerilerini dinlerken katılımcılarla görüş alışverişinde bulundu.

Ankara

"Önemli olan kavga etmeden ortak akılda buluşabilmek"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "İnsansanız düşüneceksiniz. Farklı düşündüğü için kimseyi dışlamayın. Aynı düşünmememiz gayet doğal. Önemli olan kavga etmeden ortak akılda buluşabilmek" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Oda/Borsa Meclis Üyeleri Bilgilendirme Semineri'nde, Meclis üyeleri ile bir araya geldi.

Seçildikleri kurumu iyi tanımaları ve yapılanları üyelerine anlatmaları gerektiğine değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, görevlerinin üyelerinin hak, hukuk ve menfaatini korumak olduğunu vurguladı.

"İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Meclis üyelerinin insanlara en faydalı olacakları makamlarda bulunduğuna dikkat çekerek, üyelerinin sorunları ve sıkıntıları ile ilgilenmesi ve çözüm üretmesini istedi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Bir kişiye iş ve aş verebiliyorsanız ne mutlu size. Bunun kıymetini iyi bilin" dedi.

Hisarcıklıoğlu, sorun ve çözüm önerilerini dinledi

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Meclis üyelerinden, siyasi görüşü, mezhebi, etnik kökeni, farklı düşüncesi nedeniyle birbirlerini ötekileştirmemesini, fikirleri istişare ederek, ortak akıl ne diyorsa onu kabul etmelerini isteyerek, "Birlikte rahmet ve bereket ayrılıkta azap vardır" dedi.

Diğer yandan 21-22-23 Haziran 2019 tarihlerini kapsayan bilgilendirme etkinliğinin ilk gününde de Meclis üyelerine hitap eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sorun ve çözüm önerilerini dinlerken katılımcılarla görüş alışverişinde bulundu. TOBB'un Türkiye'nin en demokratik kurumu olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, görevlerinin üyelere dolayısıyla tüccar ve sanayiciye hizmet etmek olduğunu bildirdi. Önlerinde dört yıllık seçimsiz bir dönem olduğunu hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ekonomiye ilişkin yapısal reformları hayata geçirmek için uygun bir dönem olacağına işaret etti.

Meclis üyelerine kültürümüzdeki 'insanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır' sözünü hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu birlik ve beraberlik mesajı verdi. Kimseyi düşüncesinden, inancından, mezhebinden dolayı ötekileştirmeme çağrısında bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İnsansanız düşüneceksiniz. Farklı düşündüğü için kimseyi dışlamayın. Aynı düşünmememiz gayet doğal. Önemli olan kavga etmeden ortak akılda buluşabilmek. Kuş alayıyla uçar. Unutmayın birlik ve beraberliğimizi korursak bundan hepimiz kazanırız" dedi.

Hisarcıklıoğlu Diyarbakır'da çeşitli ziyaretlerde bulundu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Diyarbakır'da çeşitli ziyaretlerde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu beraberindeki heyetle birlikte Diyarbakır Eğil Peygamber Kabirlerinde Hz. Elyasa'nın, Hz. Zülkifl'in ve Nebi Haruni Asefi'nin kabirlerini ziyaret ederken, daha sonra TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Diyarbakır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Engin Yeşil'in Diyarbakır'daki Yeşil Ambalaj üretim tesislerinde incelemelerde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, daha sonra üretim tesislerini gezerek yetkililerden bilgi aldı, bölgedeki kadın ve genç girişimcilerle görüştü.

Hisarcıklıoğlu, TİMKODER üyelerinin sorunlarını dinledi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Tesisat İnşaat Sanayi Malzemecileri Derneği (TİMKODER) Genel Kurulu'na katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TİMKODER Yönetim Kurulu Başkanlığı'na tekrar seçilen Tekin Yetiş ve Yönetim Kurulu üyelerine hayırlı olsun dileklerini ileterek, başarılar diledi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, daha sonra TİMKODER üyeleri ile sohbet ederek, sorunlarını dinledi.

MEYBEM Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Töreni yapıldı

Motorlu kara taşıtı ticareti yapan ve sınavlarını başarıyla tamamlayarak "Mesleki Yeterlilik Belgesi" almaya hak kazanan 458 kişiye, belgeleri İzmir Ticaret Odası'nda düzenlenen törenle verildi.

Törene Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi ve İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, TOBB MEYBEM Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri ve Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Ku´rulu Başkanı Ender Yorgancılar, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanı Mehmet Ordukaya, Otokent Galericiler Sitesi Yönetim Kurulu Başkanı Feyzi Demir, TOBB MEYBEM Genel Müdürü Ahmet Saygın Baban ve İzmir'de kamu kurum ve kuruluşlarının İl Müdürleri katıldı.

ANKARA

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Ülken "Güçlü bir sigortacılık ve özel emeklilik sistemine daha çok ihtiyaç duyuyoruz" dedi.

"Güçlü bir sigorta sektörü kalkınma sürecinin anahtarıdır"

Türkiye Sigorta Birliği tarafından Sigorta Haftası kapsamında düzenlen Sigorta ve Emeklilik Konferans'ta konuşan TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken, güçlü bir sigorta sektörünün istikrarlı bir kalkınma sürecinin anahtarı olduğunu söyledi.

Türkiye Sigorta Birliği (TSB) tarafından Sigorta Haftası kapsamında Sigorta ve Emeklilik Konferansı düzenlendi.

Konferansta bir konuşma yapan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken, vefat eden Sigorta Acenteleri İcra Komitesi eski Başkanı Levent Ergun'a Allah'tan rahmet, ailesi, yakın dostları ve camiaya başsağlığı diledi.

Zor bir dönemden geçildiğini anımsatan Ülken, "İçinde bulunduğumuz bu küresel belirsizlik ortamının yanı sıra, tüm dünyada kendisini gösteren popülizm ve korumacılık yanlısı eğilimler, tüm dünya ülkelerinin etkileneceği ticaret savaşına doğru bizleri sürüklemektedir. Korumacı tedbirler, iş yapmayı her geçen gün daha da zorlaştırıyor. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızları azalıyor" dedi.

Gelişmiş ülkelerdeki yüksek kamu borcu sorununun devam ettiğini vurgulayan Ülken, "Neticede tüm bunlar, dünya ticaretinin, yatırım ve fon akışının büyümesini engelliyor. Küresel finansal dalgalanmayı tetikliyor. Özetle, şimdi dünya ekonomik düzeninin yeniden kurulduğu, dengelerin yeniden tesis edildiği bir geçiş sürecinin içindeyiz. Bu süreçte, güçlü bir sigortacılık ve özel emeklilik sistemine daha çok ihtiyaç duyuyoruz" şeklinde konuştu.

Hakan Ülken, güçlü bir sigorta sektörünün istikrarlı bir kalkınma sürecinin anahtarı olduğunu, finansal risklerin yanı sıra iklim değişikliği, doğal afetler, istihdam sorunları ve uzayan insan ömrünün hem sektörü hem de firmaları tehdit ettiğini söyledi.

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu sektör için milat

2007 yılında yürürlüğe giren 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun, Türkiye sigortacılığı için bir milat olduğunu belirten Ülken, "Bu düzenleme ile acente ve eksperler meslek kanunlarına kavuşmuşlar, Birliğimiz nezdinde örgütlenerek hızlı bir şekilde kurumsal yapıya kavuşmuşlardır. Sigortacılık Kanunu ile ülkemiz sigortacılığının gelişimi için ihtiyaç duyulan gerekli alt yapı sağlanmıştır. Artık ülkemiz sigortacılığı yeni bir döneme girmektedir. Türk Reasürans Anonim Şirketi'nin kurulması, Devlet Destekli Alacak Sigortası'nın yürürlüğe konulması bu dönemin habercisidir. Bağımsız bir Sigortacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun kurulması ile sektörel gelişim yeni bir ivme kazanacaktır. Ben bu adımların atılmasını sağlayan Sayın Bakanımız Berat Albayrak'a teşekkürlerimi sunuyorum" diye konuştu.

TSE'nin 58. Olağan Genel Kurul Toplantısı yapıldı

Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) 58. Olağan Genel Kurul Toplantısı yapıldı. Toplantıya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Sayman Üyesi Faik Yavuz ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç da katıldı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank Genel Kurul'da bir konuşma yaptı. Bakan Varank, TSE teknik ve idari alt yapısının iyileştirilmesi, muadili kuruluşlarla rekabet etme kapasitesinin artırılması için destek verdiklerini belirterek, "Yakın coğrafyamızda benzeri bulunmayan, günümüz teknolojileriyle donatılacak, bir standart hazırlama merkezini de bünyesinde barındıracak yeni bir kampüsün yapımı için kolları sıvadık" dedi.

Bakan Varank, Bakanlık olarak Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin artırılması, girişimciliğin desteklenmesi, üniversite-sanayi iş birliğinin yaygınlaştırılmasıyla markalaşmayı gündemlerinin en üst sıralarına taşıdıklarını, bu gündem maddelerinde başarının yakalanması ve hedeflerin ulaşılmasında TSE'ye önemli görevler düştüğünü söyledi.

TOBB, Uluslararası Otomobil Eksperleri Federasyonu Yönetim Kurulu'nda

Uluslararası Otomobil Eksperleri Federasyonu'nun (FIEA) Genel Kurul Toplantısı kapsamında düzenlenen "Teknik Gün" Toplantısı 300 kişinin katılımı ile Federasyonun Genel Kurulu ise Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) ev sahipliğinde İstanbul'da yapıldı.

Genel Kurul sonunda, TOBB bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Sigorta Eksperleri İcra Komitesi (SEİK), Uluslararası Otomobil Eksperleri Federasyonu Yönetim Kurulu'na seçildi. Yönetim Kurulu'nda SEİK'i İcra Komitesi Başkanı Ahmet Nedim Erdem temsil edecek. TOBB SEİK; tüm dünyada otomobil eksperliği mesleğini icra eden kişilere ulaşarak meslek mensuplarının bağlarını kuvvetlendirmek ve mesleği geliştirmek gibi amaçları taşıyan FIEA'daki bu görevi ile Türkiye'deki eksperlik mesleği mensuplarının da sesi olacak.

Etkinlik sonrasında FIEA Heyeti, İstanbul'daki Genel Kurul'a ev sahipliği ve burada gösterilen profesyonel çalışmalar için TOBB'a teşekkür etti. FIEA'nın bir sonraki Genel Kurulu Hollanda'da gerçekleştirilecek.

Türkiye Teknoloji Buluşmaları Eskişehir'de düzenlendi

Ticaret Bakanlığının destekleriyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) himayesinde Vodafone Türkiye ve Akbank ana sponsorluğunda düzenlenen "Türkiye Teknoloji Buluşmaları" etkinliği Eskişehir'de yapıldı.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Zeydan Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde "KOBİ'ler için dijital dönüşüm, e-ticaret, e-ihracat" temasıyla organize edilen etkinlikte yaptığı konuşmada, Türkiye'nin geleceğini teknolojiye hakim, dijital çağın geldiğini gören ve kendisini hazırlayan gençlerin oluşturacağını anlattı.

Türkiye'nin cari açık ve işsizlik sorunlarını dijital ekonomi, e-ticaret ve özellikle e-ihracata yatırım yaparak çözebileceğini söyleyen Zeydan, şöyle devam etti:

"Dünyada e-ticaret hacmi 2,8 trilyon dolara ulaştı. Bu hacmin yaklaşık 4'te biri de e-ihracat şeklinde. Yakın bir zaman içinde küresel e-ticaret 4 trilyon dolara, e-ihracat 1 trilyon dolara ulaşacak."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Birleşik Krallık ile ilişkilerin her zaman önemli ve öncelikli olduğunu söyledi.

"Birleşik Krallık ile serbest ticaret anlaşması tamamlanmalı"

Birleşik Krallık ile yeni dönemdeki ticaretin hukuki alt yapısının tamamlanması gerektiğine işaret eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye ile Birleşik Krallık arasında serbest ticaret anlaşması bir an önce sonuçlandırılmalı" diye konuştu.

Birleşik Krallık Uluslararası Ticaret Bakanı Liam Fox, Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında "Türkiye-Birleşik Krallık Ticari İlişkilerinin Geleceği" konulu toplantıda iş dünyası ile bir araya geldi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından düzenlenen "Türkiye-Birleşik Krallık Ticari İlişkilerinin Geleceği" konulu toplantıda, Brexit sonrası iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler değerlendirildi. TOBB Kabul Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıda Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Birleşik Krallık Uluslararası Ticaret Bakanı Liam Fox konuşma yaptı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye için dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer alan Birleşik Krallık ile ilişkilerin her zaman önemli ve öncelikli olduğunu söyledi.

İki ülkenin NATO kapsamında, terörle mücadele ve yasadışı göç başta olmak üzere birçok uluslararası sorun üzerinde beraber çalıştığını vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin AB katılım sürecine Birleşik Krallık hükümetlerinin verdiği destek, iş dünyamız tarafından takdirle karşılanıyor. Ülkemizdeki 15 Temmuz hain darbe teşebbüsü sürecinde, Birleşik Krallık hükümetinin, demokrasimize verdiği desteği de unutmuyor ve teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Birleşik Krallık'ın, Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülkeler arasında olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "19 milyar dolar civarındaki ticaret hacmimizi, ilk aşamada 30 milyar dolara çıkarıp daha fazlasını hedeflemeliyiz. Türkiye'de 10 milyar dolar civarındaki Birleşik Krallık yatırımları, ülke ekonomisine ve geleceğine duyulan güvenin göstergesidir. Aynı şekilde, Türk girişimcisi de Birleşik Krallık'ta 2.6 milyar dolar civarında yatırım yapmıştır. Dolayısıyla Türkiye ile Birleşik Krallık önemli birer ticaret ve yatırım ortağıdır."

"Ticarette geriye gitmeyelim"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bugünlerde Türkiye ve Birleşik Krallık ilişkilerinin ticari yönünün ciddi bir belirsizlik içinde olduğuna dikkat çekerek, "Birleşik Krallık'ın AB'den anlaşmalı veya anlaşmasız ayrılığının, Türkiye ile iktisadi ilişkileri olumsuz etkilememesini arzu ediyoruz. Birleşik Krallık halkının, AB'den ayrılma kararını, kuşkusuz hepimiz saygıyla karşılıyoruz. Birleşik Krallık ile iş yapan firmalarımız bu açıdan endişe içindedir. Ticarette geriye gitmeyelim" ifadelerini kullandı.

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Türkiye ile Birleşik Krallık arasında, yeni dönemdeki ticaretin hukuki alt yapısının tamamlanması gerektiğine de işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu açıdan en uygun ticari model, serbest ticarettir. Türkiye ile Birleşik Krallık arasında serbest ticaret anlaşması bir an önce sonuçlanmalıdır" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, serbest ticaret anlaşmanın yalnızca gümrük vergileri ve kotaların azalmasını sağlamayacağını, aynı zamanda malların ve hizmetlerin önündeki tarife dışı engellerin aşılmasına da yardımcı olacağını sözlerine ekledi. Birleşik Krallık Uluslararası Ticaret Bakanı Liam Fox da iki ülke arasındaki ticaret ilişkisinin geçmişe dayandığını anımsatarak, son yıllarda Türkiye'nin, Birleşik Krallık'ın en önemli ticaret ortaklarından biri haline geldiğini belirtti.

Mustafa Kemal Atatürk'ün tüccarların güvene layık olması gerektiği yönündeki sözlerine işaret eden Fox, "Güven ticaretin en önemli mihenk taşıdır" ifadesini kullandı.

"Brexit, ilişkilerimiz için tehdit değil fırsattır"

Fox, Avrupa'nın her iki ucunda olan Türkiye ile Birleşik Krallık'ın ilişkilerine çok önem verdiklerinin altını çizerek, Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılan bir ülke olarak bu ilişkilerin artık daha da önemsendiğini söyledi.

20. yüzyılın ortalarında Batı'nın küresel ekonomik ve siyasi dengesizlik döneminde Türkiye gibi bir ortak bulduğunu ifade eden Fox, bu dönemde de Türkiye ile ilişkilerini güçlendirmek için çaba sarf edeceklerinin altını çizdi. Fox, "Dolayısıyla 'Türkiye ile ekonomik ilişkimiz çok önemlidir' derken nazik laflar etmiyorum. Bu ilişki Avrupa için ve dünyanın geri kalanı için de çok önemli" ifadesini kullandı. Türkiye'nin G20 ve NATO'da da önemli bir ortak olduğuna değinen Fox, Birleşik Krallık'ın 15 Temmuz darbe girişiminde Türkiye'yi ilk arayan ülkelerden biri olduğunu hatırlattı.

Fox, Türkiye'deki şirketlerle daha iyi çalışmak istediklerini ve İngiliz şirketlerini de Türkiye'de yatırım yapmaları konusunda teşvik ettiklerini belirterek, "Türkiye, ekonomik ve siyasi olarak ne kadar güçlü olursa ortaklığımız da o kadar iyi olacak" şeklinde konuştu.

AB'den ayrılmalarıyla Gümrük Birliği'nden ayrılacaklarına dikkat çeken Fox, artık bağımsız bir ticari sistem geliştirmek istediklerini ve Türkiye'nin bu konuda önemli bir partner olacağını ifade etti. Fox, "AB'den ayrılıyoruz. Biz AB'deyken Türkiye'nin en önemli müttefiklerinden biri olduk, şimdi dünyadaki en önemli ortaklarından biri olacağız" dedi.

Fox, Birleşik Krallık'ın ihracatının yüzde 44'ünü AB ile yaptığını aktararak, AB ile ilişkilerin zarar görmesini istemediklerini ve makul bir anlaşmayla ayrılmanın kendileri için önemli olduğunun altını çizdi.

7.5 milyar dolar seviyesinde ithalat gerçekleştiriliyor

Türkiye'nin bu süreçte ticaret için çok önemli bir ülke olduğuna değinen Fox, "Brexit, Türkiye ile olan ilişkilerimiz için tehdit değil fırsattır" diye konuştu.

Türkiye ile birlikte, küresel ticaret ve bölgesel güvenlik açısından dünyaya çok önemli katkılar sunduklarını belirten Fox, "İlişkilerimizin temeli hiçbir zaman değişmeyecektir. Her zaman korumacı ticaret politikalarına karşı duracağız" ifadesini kullandı. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da Avrupa'nın iki ucunda stratejik öneme sahip iki dinamik ekonominin, bölgede stratejik çıkarlarının her zaman birbiri ile uyumlu olduğuna dikkat çekerek, "İki büyük ekonominin ve kültürün mirasçıları olarak inşallah biz de bu ilişkileri artırarak devam edeceğiz" ifadesini kullandı.

Türkiye'nin özellikle son 15 yılda, ekonomisinde büyük dinamizm kazandırdığını, yıllık ihracatını 168 milyar dolara, hizmet ihracatını da 48,6 milyar dolara çıkardığını vurgulayan Bakan Pekcan, şöyle devam etti:

"İnşallah sizlerle beraber bu rakamları çok daha yukarılara taşıyacağız. Birleşik Krallık küresel ekonominin kurucularından biridir. Türkiye olarak, Birleşik Krallık ile ekonomik ilişkilerimizi geliştirmek, özellikle de Orta Doğu, Afrika, Merkezi Asya, Balkanlar ve Uzak Doğu'da işbirliği yapmak istiyoruz. Bu ilişkileri de başlattık, inşallah artarak devam edecek. Türkiye olarak 21. yüzyılda teknolojiye, markaya ve tasarıma yatırım yapmaya önem veriyoruz. Bu yatırımlarımızda da gerek iş ortağı gerek vizyon ortağı İngiliz iş adamlarını da yanımızda görmek istiyoruz."

Bakan Pekcan, Birleşik Krallık'ın, her zaman Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından biri olduğunu ifade ederek, 11.1 milyar dolar ihracat ile Almanya'dan sonra ikinci sırada yer aldığını anlattı. Bakan Pekcan ayrıca Birleşik Krallık'tan 7.5 milyar dolar seviyesinde ithalat gerçekleştiğini belirterek, İngiltere'den özellikle teknolojik ürünlerde ithalat yapıldığını bildirdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin de iyi seviyede olduğunu söyledi.

Hisarcıklıoğlu'na "İspanya Sivil Liyakat Nişanı" verildi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na "İspanya Sivil Liyakat Nişanı Encomienda Payesi" verildi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ödülü, iş dünyasının başarısı olarak gördüğünü vurgulayarak, "Bu ödüle şahsımı layık gördüğü için, Majesteleri İspanya Kralı VI. Felipe'ye şükranlarımı arz ediyorum" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na iki ülke ilişkilerine yaptığı katkılardan dolayı "İspanya Sivil Liyakat Nişanı Encomienda Payesi" verildi. İspanya Kralı VI. Felipe adına İspanya Büyükelçisi Juan Gonzalez Barba tarafından takdim edilen liyakat nişanı için teşekkür eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu ödülü, iş dünyasının başarısı olarak gördüğünü vurguladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Türk iş dünyasının asli temsilcileri, Oda ve Borsa başkanlarımla birlikte, bu anlamlı ve değerli ödülü kabul ediyorum ve onlarla birlikte alıyorum. Bizler, ikili ticaretimizi ve yatırımlarımızı artırmaya devam edeceğiz. Daha çok firmanın karşılıklı ticaret ve yatırım yapmasını sağlayacağız" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye ile İspanya'nın Akdeniz'deki en kadim medeniyetlerden olduğunu belirterek, İspanya'nın kültürü, sanatı ve spor alanındaki başarılarının Türkiye'de yakından takip edildiğini söyledi.

Türkiye'de, Fenerbahçe-Galatasaray derbisi kadar Barcelona-Real Madrid derbisinin de takip edildiğini anımsatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Dünyada büyük bir izleyici kitlesi olan ve Türkler tarafından da merakla izlenen İspanyol yapımı 'La Casa De Papel' dizisinde Tokyo, Berlin, Rio gibi karakterler var. Temmuz ayında başlayacak üçüncü sezonda 'İstanbul' karakteriyle izleyicilere belki bir sürpriz yaparsınız" dedi.

Bu yakınlığın siyasi ve iktisadi ilişkilere de yansıdığına dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "NATO'da,

OECD'de, Avrupa Konseyi'nde birlikte çalışıyoruz. Birleşmiş Milletler bünyesinde oluşturulan Medeniyetler İttifakı'nda çok önemli görevler üstlendik. İspanya, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik sürecinde verdiği destekle dostluğunu bir defa daha göstermiştir" diye konuştu.

"İkili ticaretimizi ve yatırımlarımızı artıracağız"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin de iyi seviyede olduğunu vurgulayarak, şu ifadeleri kullandı: "İspanya, Türkiye'nin en önemli ilk 10 ticaret partneri arasında. İspanya'dan Türkiye'ye yapılan yatırımlar da 10 milyar Euro'yu aştı. 700'e yakın İspanyol firması Türkiye'de faaliyette bulunuyor. Bu da İspanya'nın Türkiye'ye ve Türk ekonomisine güvendiğini gösteriyor. Son yıllarda Türk firmalarının da İspanya'ya ilgi gösterdiğini memnuniyetle görüyoruz.100 civarında firmamız, İspanya'da yatırım yapmış durumdadır."

TOBB olarak İspanya ile ticari ilişkileri daha da geliştirmek üzere yoğun çalışma yürüttüklerine işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ikili ilişkilere sağladıkları katkının, "İspanya Sivil Liyakat Nişanı Encomienda Payesi" ile taltif edilmesinden dolayı onur duyduğunu dile getirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Bu ödüle şahsımı layık gördüğü için, Majesteleri İspanya Kralı VI. Felipe'ye şükranlarımı arz ediyorum.

Nişan'ın Büyük Şansölyesi Dışişleri, Avrupa Birliği ve İşbirliği Bakanı'na da teşekkür ediyorum. Elbette, beni aday gösteren İspanya'yı ülkemizde başarıyla temsil eden, Sayın Büyükelçiye de, özellikle teşekkür ediyorum."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ikili ticareti ve yatırımları artırmaya devam edeceklerini belirterek, "Daha çok firmanın karşılıklı ticaret ve yatırım yapmasını sağlayacağız. Türkiye ve İspanya'nın birlikte ve birbirine destek olarak büyümeye, gelişmeye devam etmesini mümkün kılacağız" dedi.

"Türkiye'yi AB'ye üyelik sürecinde destekliyoruz"

İspanya Büyükelçisi Juan Gonzalez Barba da ülkesi ile Türkiye arasındaki ekonomik ilişkilerin oldukça iyi sevide olduğunun altını çizerek "Geçen yıl iki ülke arasındaki ticaret hacmi 13 milyar avroyu geçti. Türkiye İspanya'nın AB dışında en fazla ticaret yaptığı üçüncü ülke" diye konuştu. Karşılıklı yatırımların hızla devam ettiğini vurgulayan Barba, bunda TOBB'un ve Rifat Hisarcıklıoğlu'nun özverili çalışmalarının katkısının büyük olduğunu söyledi. Hisarcıklıoğlu'nun Türkiye-AB ilişkilerinin gelişimi adına yaptıkları çalışmaları takdirle karşıladıklarını ifade eden Barba, "İspanya Türkiye'yi AB'ye üyelik sürecinde destekliyor ve diğer aday ülkeler gibi eşit ve adil bir aday değerlendirme sürecinden geçmesi gerektiğini savunuyor" değerlendirmesini yaptı.

Öte yandan, Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Başkanı Bendevi Palandöken ve Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay da TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nu tebrik için törende birer konuşma yaptı. Törende çok sayıda büyükelçi de hazır bulundu.

TÜRKÇE KONUŞAN GİRİŞİMCİLERE TAVSİYE:

TİCARET FIRSATINI KAÇIRMAYIN!

TOBB 21. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı'na katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu girişimcilere, "Hem birbirinizle hem Türkiye ile iş yapabilmek için bu müthiş bir fırsat. Her şeyin kazası olur ama fırsatların olmaz" dedi.

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB 21. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı kapsamında farklı ülkelerden gelen yaklaşık 50 katılımcı ile düzenlenen toplantıya katıldı. TOBB İkiz Kuleler'de ev sahipliği yaptığı girişimcilere konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türk iş dünyasının Türkiye'nin kalkınmasında büyük rol oynadığına işaret ederek, ticaretin gelişmedeki etkisini vurguladı.

1980'den sonra Rahmetli Başbakan Turgut Özal'ın özel sektörün önünü açarak, girişimci ruhun keşfedilmesine aracı olduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "O gün hepimiz eleştirmiştik ama o bizlere rekabet etmeyi ve dünyaya mal satmayı öğretti. 1985 yılında bir yılda yaptığımız ihracatı 1 günde yapar hale geldik. 3 milyar dolar ihracatımız vardı. Dünyaya sadece 5 ürün satabiliyorduk. Bugün 170 milyar dolar ihracata ulaştık ki yüzde 90'ı sanayi ürünü. İhracatımızın yüzde 60'ı AB ülkelerine. Yılda sadece 300 bin turist gelirken bugün 40 milyon turiste ulaştık. Bunların hepsi girişimci ruh ile gerçekleşti" diye konuştu.

"Artık siz de bu büyük ailenin mensubusunuz"

Ülkeye faydalı olmanın çok zengin olmaktan geçtiğini ifade eden TOBB Başkanı, "Biz istiyoruz ki sizler de zengin olun. Yanınızda daha fazla insan çalıştırın. İçeride kalırsanız küçük kalırsınız. Büyük tüccar olmak için mutlaka dışarı ile ticaret yapın" tavsiyesinde bulundu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu gelen konuk girişimcilere "Artık siz de bu büyük ailenin mensubusunuz" derken birlik ve beraberliğin önemine vurgu yaptı.

Hangi illerde yapıldı?

28 Nisan-11 Mayıs 2019 tarihlerini kapsayan TOBB 21. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı Ankara, Adana, Mersin ve İstanbul'daki etkinlikleri kapsadı. Program komşu ülkeler, Orta Asya ile Balkanlar'da yaşayan ve Türkçe konuşan girişimciler ile Türkiye'nin bağlarını güçlendirmek için 2005 yılından bu yana Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Dışişleri Bakanlığı'nın işbirliğinde düzenleniyor. Bugüne kadar bu programlara komşu ve akraba topluluklardan 800 iş insanı iştirak etti.

GİRİŞİMCİLER İŞBİRLİĞİNDEN UMUTLU

TOBB 21. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı'na katılan girişimcilere Türkiye ile olan ticari ilişkilerini sorduk. Dergimize konuşan girişimcilerin düşünceleri şöyle:

Elnaz Entezar (İran): İran'dan katılıyorum, Urmiye kentinden. Bizim Van ile sınırımız var. Çok iyi bağlantılarımız bulunuyor. Aynı zamanda Hopa ve Edirne Odalarıyla bağlantılarımız da var. Gıda sektöründe fabrikamız var. 170 ürün üretiyoruz. Kanada'dan Katar'a kadar çok sayıda ülkeye ihracatımız var. Aynı zamanda taze meyve ihracatı da yapıyoruz. Buradaki organizasyonu çok faydalı bulduk. Kısa zamanda çok kişiyi ve sektörü tanıma fırsatı bulduk.

Arslan Ganeev (Tataristan): Geçen sene Moskova'da festivaller yaptık. Rusya halkına Türk kültürünü tanıttık. Tataristan olarak Türkiye ile iyi ilişkilerimiz var. Biz Rusya dışına açılmak istiyoruz ve bu bizim için iyi bir fırsat oldu. TOBB'a teşekkür ediyoruz. Burada TÜRKSOY yöneticileri ile tanışma imkanı bulduk.

Bulat Gatin (Tataristan): Tataristan Kazan'dan geliyorum. İki şirketimiz var. Biri İstanbul'da elektrik iletkenleriyle ilgili. Başka bir şirketim de bir Rus toz boya firmasının Tataristan bayiliği. Türkiye sanayisi ile daha iyi tanışmak istiyoruz. Çıkarsa yeni işler de bizim için kazançtır. İki ülke ilişkilerinin daha fazla geliştirilebileceğini düşünüyoruz.

Murat Epli (Almanya): Almanya MÜSİAD Berlin Başkan Yardımcısıyım. Fırıncılık ve pastanecilik hammaddelerini Türkiye'den alıyorum Almanya'ya ve diğer ülkelere ihraç ediyorum. Beş firmanın bayiliğini yapıyorum. Organizasyondan çok memnunuz. Ben ambalaj sektörüne de girdim. Onunla ilgili de katkılar oldu. 16 ülkeden 40'dan fazla arkadaşım oldu burada. Ben Hisarcıklıoğlu'na teşekkür ediyorum.

Anatoliy Ribchuk (Ukrayna): Ukrayna'dan geldim. Aynı zamanda Türk-Ukrayna İşadamları Derneği (TUİD) üyesiyim. Emlak sektöründe çalışıyorum. Yeni sektörlere de girmek istiyoruz. Kuruyemiş, cips ve meşrubat gibi gıda sektörü ürünlerine de hazırlığımız var. Burada GİMAT ile görüşmeler yapacağım. Biz sadece bu alanlar için değil, dernek olarak tüm sektörlerle işbirliği arayışındayız. Ukrayna'da özellikle enerji sektöründe ortak veya yatırımcı bekliyoruz.

Tatiana Çelebi (Moldova – Gagavuzya): Gagavuzya Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nde görev yapıyorum. Hem ekonomi hem diğer alanlarda Türkiye'den gelen işadamları ile bağlantılar kuruyoruz. Danışmanlık yapıyoruz. Profesyonel olarak hizmet ediyoruz. DEİK ile beraber işadamları için her türlü desteği sağlamaya çalışıyoruz.

Türk işadamları çok güzel bir ülkeye sahip. Gelişmiş ticaret ve sanayi imkânları var. Gagavuzya ve Moldova yeni gelişmeye başladı; ama bizim de çok güzel imkânlarımız var. Yatırım için fırsatlarımız var. İşbirliği yapmalıyız.

Alibek Churin (Kazakistan): Kazakistan'da otomobil lambalarına ilişkin mümessilliğimiz var. Ayrıca fren balataları ve inşaat malzemeleri de var. Türkiye ile bağlantımız var. 2000'li yılların başında yaklaşık 10 sene Türkiye'ye, Pakistan, Hindistan ve Tayland gibi ülkelerden hammadde sevk ediyordum. Şu anda daha düşük seviyede Türkiye'den mal alıyorum. Burada yeni insanları tanıyıp yeni iş imkânlarını görmek istiyorum. Yeni işbirliği imkânları için çok güzel bir fırsat burası.

Ermek Omuraliev (Kırgızistan): Kırgızistan'dan geliyorum. Avrasya iş derneğinin başkanıyım. Firma olarak da iş geliştirme danışmanlık firmasının sahibiyim. Ben rahmetli Özal'ın projesi kapsamında Türkiye'de eğitim aldım. ODTÜ'den mezun oldum. Türkiye'nin ekmeğini yedim, suyunu içtim. Şimdi de Türkiye'nin potansiyelini tanıtmak için çalışıyorum. Bu programı bizlere sağlayan herkese şükranlarımı sunarım. Çünkü burada inanılmaz bir network oluşturuyoruz.

Timur Lokmanov (Rusya): Rusya'dan katılıyorum. Çin'de ticari ilişkilerim var. Başkurdistan'da organizasyon işleri de yapıyorum. Aynı zamanda Türkiye'de işadamları ile ortaklık kuruyorum. 2015'de ikili ve ekonomik ilişkiler kesildi. Şimdi Başkurdistan'ın yeni yöneticisi geldi ve onun hedefi dış temsilciler oluşturmak. Kültürel ve ekonomik ilişkileri yeniden geliştirmek istiyoruz. Bu organizasyon yeni talepler ve işbirliği için güzel bir fırsat.

Agamammet Tachsaparov (Türkmenistan): Türkmenistanlıyım. İnşaat sektöründe elektrik üzerine çalışıyoruz. Trafolar ve panolar pazarlıyoruz. Profesyonel olarak çalışıyorum. TOBB'un bu projesi mesleğimiz ve ticaret açısından çok güzel bir girişim oldu. Çok kişi ile tanıştım. En azından 16 ülke ile burada sağlam bağlantılar kurduk. Afganistan, Kazakistan gibi ülkelerden bir çok arkadaş ile iş imkanı konuştuk. Bu çok faydalı bir tecrübe oldu bize.

SAKARYA MARKALAŞMA VE İNOVASYONA ÖNCELİK VERECEK

Türkiye'nin yeni metropollerinden biri olması öngörülen Sakarya gelişme sürecinde, sanayi-tarım turizm üçlemesindeki dengeyi bozmadan büyümeyi hedefliyor. Kent bu amaç doğrultusunda da markalaşma ve inovasyon ile ülkemizin lider kentleri arasında üst sıralara çıkmayı planlıyor.

Fotoğraflar: SAKARYA TSO, SAKARYA TB, DÜNYA GAZETESİ FOTOĞRAF ARŞİVİ

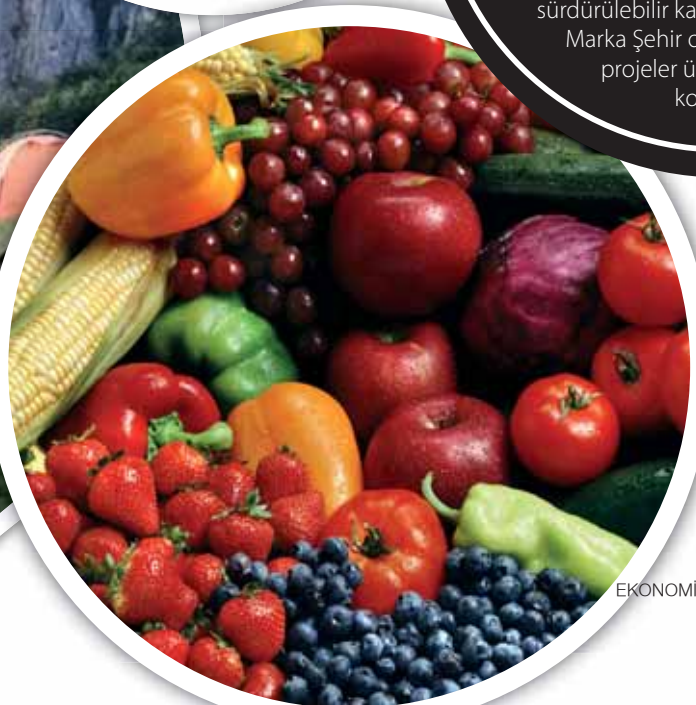

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ, "Sakarya'nın sanayi, ticaret, turizm ve tarımda markalaşabileceğine inanıyor, bu anlayışla hizmet ediyoruz. Tek önceliğimiz Sakaryamızı geliştirmektir. Rekabet edebilirlik seviyesini üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz" dedi. Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı ise "Sakarya Ticaret Borsası olarak tarım kenti olan Sakaryamız'da gelişen teknolojiye uygun, ekonomiye sürdürülebilir katkı sağlayan, tarımda Marka Şehir olmak için inovatif projeler üretiyoruz" diye konuştu.

"BÖLGE EKONOMİSİNE KATKI SAĞLAMAYI HEDEFLİYORUZ"

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, "Vizyonumuz doğrultusunda mısır ve fındıkta lisanslı depoculuğu, süs bitkisinde müzayede sistemini hayata geçirerek paydaşları için değer yaratan ve bölge ekonomisine katkı sağlayan Borsa olmayı hedeflemekteyiz" diye konuştu.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, "Sakarya Ticaret Borsası olarak tarım kenti olan Sakaryamız'da gelişen teknolojiye uygun, ekonomiye sürdürülebilir katkı sağlayan, tarımda Marka Şehir olmak için inovatif projeler üretiyoruz" dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Sakarya'nın tarım ve hayvancılık potansiyelini değerlendirebilir misiniz?

Dünyada ve ülkemizde tarım ve hayvancılık sektörü, hem stratejik hem de ekonomik olarak büyük önem taşımaktadır. Günümüzde sağlıklı ve dengeli beslenme, ekonomik kalkınmayı sürdürme her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle tarım hiçbir zaman önemini yitirmeyecek ve hatta her geçen gün önemi artacaktır.

Sakaryalı olarak bizler çok şanslıyız. Doğal tarıma uygun verimli topraklarımız, tarımımızı geliştirmek isteyen irade ve tutkumuz var. Sakarya Ticaret Borsası olarak tarım kenti olan Sakaryamız'da gelişen teknolojiye uygun, ekonomiye sürdürülebilir katkı sağlayan, tarımda Marka Şehir olmak için inovatif projeler üretiyoruz.

Sakarya ili hava ve iklim koşulları açısından tarım ürünlerinde zengin çeşitlilik arz eden bir bölgedir. Tarım sektörü il ekonomisi içinde önemli bir paya sahiptir. Yüksek tarımsal potansiyel ve hızlı sanayileşme süreci tarım ile birlikte tarıma dayalı sanayi sektörünün gelişmesinde önemli rol oynamaktadır.

Ülke genelinde tarım sektörü GSMH içinde yüzde 8.1'lik payla hizmetler ve sanayi sektörlerinin ardından üçüncü sırada yer almakta iken diğer sektörler karşısında sanayinin tartışılmaz üstünlüğü görülen Marmara Bölgesi'nin bir ili olan Sakarya'da yüzde 19'luk pay ile tarım sektörü, ilk sırada yer alarak sanayiye kaynak aktaran itici bir güç konumundadır.

Ancak ilimizde yaşanan ekonomik gelişme sürecine bağlı olarak alınan göç, sanayi alt yapı yatırımları, konut yatırımları, veraset yoluyla tarımsal alanların bölünmesi gibi faktörler giderek tarımsal arazilerin küçülmesine ve parçalanmasına neden olmaktadır. Bu da tarımsal üretimin tarla bitkilerinden daha çok bahçe bitkilerine ve meyvecilik alanına yönelmesini zorunlu kılmaktadır.

"Tarla bitkileri üretimi son yıllarda giderek azalıyor"

Meyvecilik gelirleri içinde ise en büyük pay fındıkta bulunmaktadır. Ne yazık ki ilimizde tarla bitkileri üretimi son yıllarda giderek azalmakta, buna karşın açık veya örtü altı sebze üretiminde ise artış gözlenmektedir. Geyve ve Pamukova ilçelerimiz başta olmak üzere meyvecilik gözle görülür bir şekilde artmıştır. Dış mekan süs bitkileri üretimi de il ile özdeşleşmeye başlayan çok önemli bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda ilde tarımsal işletmelerin büyük çoğunluğunun 50 dekardan daha az araziye sahip olmaları, üreticilerin tarımsal üretimden yeterli düzeyde gelir elde edememelerine sebep olmakta, bu da üreticileri kamu, özel sektör, ticaret ve hizmet gibi tarım dışı sektörlerde çalışmak zorunda bırakmaktadır. Ne yazık ki ildeki tarımsal üreticile-

> *"Modern teknoloji ile donatılmış Canlı Hayvan Borsası'nı ilimize kazandırdık."*

rin çoğu için tarımsal faaliyetler ikinci faaliyet alanı haline dönüştüğü görülmektedir.

Sektörün en önemli faaliyet alanı olan hayvancılık sektörüne bakıldığında; ilimizin coğrafi konumu ve jeopolitik konumu damızlık hayvan yetiştiriciliği için uygun ortam oluşturmaktadır. Gerek ilin hayvan potansiyeli gerekse il dışından kesime gelen hayvan sayısının çokluğu nedeniyle ildeki mevcut ruhsatlı kesimhane kapasitesi yeterli gelmemekte ve yeni tesislere ihtiyaç duyulmaktadır. İlimizde tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanmasında tarım ile ilgili kurum ve kuruluşların, üretici birliklerinin katkısı büyüktür. Sakarya ili tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanması konusunda kurum, kuruluş ve örgütler açısından oldukça zengin bir yapıdadır.

Bütün bu faktörlere rağmen ilin Marmara Bölgesi'nde bulunması, tarımsal ürünlerin talebinin yüksek olması, çevre illere göre ulaşım açısından merkezi konumda bulunması, bölgedeki ve çevresindeki illerle karşılaştırıldığında tarımsal üretim ve potansiyelinin yüksek olması, ilin tarımsal üretim için ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Sakarya'nın 'Marka Kent' olması için Borsanız hangi çalışmaları yürütüyor?

Sakarya Ticaret Borsası işlem hacmi bakımından ülkemizin büyük Borsalarından bir tanesidir. Tarım ve hayvancılığın ilin GSYİH içerisindeki payı bu başarıdaki etken faktörlerden bir tanesidir. Borsa olarak yatırımlarımızı stratejik planlar dahilinde yapıyoruz. Tarım ve hayvancılık konusunda üreticiye katma değer sağlayacak güzel çalışmalar yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz. Üyeye hizmet ülkeye hizmet misyonuyla hareket eden Borsamız 2006 yılında Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda laboratuarını ilimize kazandırdı. Gıda Kontrol Laboratuvarımız Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite olup, akreditasyon kapsamında bulunan bütün analiz sonuçları uluslararası düzeyde kabul görmektedir.

Hayvancılıkla ilgili olarak Alancuma mevkiinde 75 bin metrekare alanda modern teknoloji ile donatılmış Canlı Hayvan Borsası'nı ilimize kazandırdık. 2018 yılı içinde canlı hayvan borsamızın yanındaki alanı tahsis ettik. Burada bir STB Tarım Ar-Ge Merkezi'nin kurulması yönünde çalışmalarımızı başlattık. Ayrıca vizyonumuz doğrultusunda mısır ve fındıkta lisanslı depoculuğu, süs

"Parçalı toprakları toplu işlemeye yönelik özendirici projeler geliştirilmeli."

bitkisinde müzayede sistemini hayata geçirerek paydaşları için değer yaratan ve bölge ekonomisine katkı sağlayan Borsa olmayı hedeflemekteyiz.

Marka Kent olma yolunda Sakarya'nın önceliği ne olmalı?

Sakarya'nın Marka Kent olması için öncelikle bizlere bahşedilmiş olan toprağın korunması gerekmektedir. Biliyoruz ki artan nüfus karşısında artmayan toprak en değerli varlıktır. Öncelikle tarım arazileri ve meralar korunmalıdır. Gerek merkezden kanuni düzenlemeler gerek yerelden belediye ile yapılacak ortaklaşa çalışmalar ile tarım alanları ve meralar korunmaya alınmalıdır.

Kamu kurumlarının başladığı verimlilik ve kârlılığı artırmaya yönelik, giderek küçülen tarım arazilerinin toplulaştırma projesi hızlıca tamamlanmalı ve en kısa zamanda hayata geçirilmelidir. Ayrıca, parçalı toprakları toplu işlemeye yönelik başka özendirici projeler de geliştirilmelidir.

Geçmiş verilerden yola çıkarak veya güncel olarak çiftçinin davranışlarına yönelik kamusal yönlendirmeler yerine, 2050-2100 yılları gibi çok uzun dönemler için Sakarya'da iklim, toprak, bitki projeksiyonları yapılmalı ve bu projeksiyonlarla tarım ve hayvancılık sektörü yönlendirilmelidir.

Kooperatif, birlik, Borsa, Oda v.b tarımsal örgütlerin üretim-depolama-pazarlama-satış zinciri içerisindeki rol ve sorumluluk dağılımları gözden geçirilmelidir. Bu arz zinciri içerisindeki bütün aktörlerin işbirliğini alarak, ihtisas organize sanayi bölgeleri, ihracat imkanları ve modernizasyon projeleri hazırlamalı ve hayata geçirmelidir.

"Bölgenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanmalı"

Sakarya iklim ve toprağına özel tarımsal ve gıda ürünlerine ilişkin markalar (Müşkile Üzümü, Eşme Ayvası, Kazımpaşa Karpuzu, Mersin Balığı, Kestane Kabağı-Akkabak, Delisava-Çakıldak Fındığı, Kabak Tatlısı, şekeri ve türevleri, fındık ürünleri, Uğut Tatlısı, Tarhana, Enginar Konservesi, Taraklı Erik Kurusu, Erişte, Ayva Lokumu ve Cezeryesi, Köpük Helvası) yaratılmalı ve hem bu ürünler hem markalar geliştirilerek korunmalıdır. Bu markalardan gıda ürünlerinin ihracatını sağlayacak, geliştirecek şekilde pazar araştırma ve geliştirme çalışmaları yapılmalıdır.

Tarım ve hayvancılık sektöründe; uygulamalı eğitimler ve araştırmalarla, uzun dönemli araştırma ve geliştirme projelerinin yapılabilmesi için gerekli bilimsel bilgi ve alt yapı ihtiyacı karşılanmalıdır. Sakarya Ticaret Borsası ile diğer STK'ların işbirliği içerisinde yenilik ve Ar-Ge merkezi kurulmalıdır. Bu merkezde hem tarım hem hayvancılık alanında çalışmalar yapılırken, eğitimleriyle bölgenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanmalıdır. Teknoloji kullanımı ve ırk yetiştirme, tohum geliştirme v.b birçok alanda yenilikçi uygulamaların hayata geçirilebilmesi için uygulamalı Ar-Ge ve eğitim merkezine ihtiyaç vardır.

"BİZİM TEK ÖNCELİĞİMİZ SAKARYAMIZI GELİŞTİRMEKTİR"

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ "Sakarya'nın sanayi ticaret, turizm ve tarımda markalaşabileceğine inanıyor, bu anlayışla hizmet ediyoruz. Tek önceliğimiz Sakaryamızı geliştirmektir. Rekabet edebilirlik seviyesini üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz" dedi.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ, "SATSO olarak hedefimiz, ihracatta ilk beş il arasında olan, 2017'de hizmete giren Karasu Limanı işlevselliğiyle Karadeniz'den dünyaya açılan otomotiv Şehri Sakarya projesini gerçekleştiren, tüm kurumların aidiyet duygusuyla şehrin büyüme ve gelişme sürecinde yer aldığı işbirliği ortamını sağlayan, tarım, turizm desteklerinin alınması ile bu alanlarda marka oluşturan bir Sakarya'ya kavuşmaktır" diye konuştu.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ sorularımızı yanıtladı.

Sakarya'nın ticari hayatını değerlendirebilir misiniz? Öncelikli sorunlarınızı ve çözüm önerilerinizi belirtir misiniz?

Sakarya, ticaret demektir; bölgenin zirai ve ticari yapısına göre yerleşimini şekillendiren bir şehirdir.

Odamızın 100 yıllık mazisine baktığımızda ilklere imza atan bir yapı görüyoruz. Türkiye'nin ilk yerel bankası olan Adapazarı İslam Ticaret Bankası ile Adapazarı Emniyet Bankası'nı şehrimizde kuran şükran duygularıyla andığımız tüccar ve sanayicilerimiz, Cumhuriyet döneminden sonra da ilimizde

> *"Uygulamalı Meslek Edindirme Merkezleri'nde Türkiye birinciliğimiz var."*

kamu iktisadi teşekküllerinin kurulmasına ve ekonomimizin gelişmesine her zaman öncülük etmişlerdir. Şeker fabrikası, zirai donatım fabrikası ve vagon fabrikası ile tarihimizde sanayiye en güzel selamı göndermiş bir şehrimiz var.

Sakarya ilinin ticaret performansı, hem Kocaeli, Bolu, Düzce ve Yalova illerinin yer aldığı TR42 bölgesi, hem Bursa ve Eskişehir gibi gelişmiş illerin yer aldığı Doğu Marmara bölgesi, hem de Türkiye'nin geneli ile kıyaslandığında oldukça yüksektir.

Sakarya, coğrafyanın kendisine sağladığı olağanüstü imkânlara sahip bir ildir. Doğu Marmara'nın Anadolu'ya açılan ana ulaşım aksı üzerindedir. Mevcut ve yapılması planlanan kara ve demir yollarının geçiş noktasında bulunmakta. Çok önemli bir ulaşım ağının ortasında yer alan Sakarya, bu yüzden bir cazibe merkezi.

Sakarya geçmişinden bu yana ticareti benimsemiş bir ildir. Adapazarı adının "Ada" ve "Pazar" kelimelerinin kaynaşmasından meydana geldiği kabul edilmektedir. Buradan da bu şehrin nasıl bir iktisadi teşebbüs sonucu ortaya çıktığı anlaşılabilmektedir. "Pazar" kelimesi şehrin önemli bir ticari merkez olmasından dolayı verilmiştir. Bölgede kurulan önemli pazarlar şehrin adının oluşmasında da etken olmuştur. Osmanlı Devleti'nin liberal politikası gereği yabancı yatırımcılar kolaylıkla bölgede ticaret yapabilmekteydi. Şu anda kullanılan mahalle isimlerimiz bile hasırcılar, semerciler vs. isimler de bölgedeki ticari hareketlilik sonucu oluşmuştur.

"Lojistikteki özelliğiyle en avantajlı il konumundayız"

Tarihinden bu yana ekonominin önemli bir merkezi olan ilimiz bugün baktığımızda da aynı cazibesini korumaktadır. Sakarya ticaretinin yanında aynı zamanda

Sakarya sanayisi, tarımı ve turizmiyle de çok değerli. Ekonomideki atılımlarıyla dikkati çeken Sakarya, tecrübeli ve nitelikli istihdamı, nüfus için hazırlığı ve özellikle lojistikteki ayrıcalıklı özelliğiyle en avantajlı il konumunda bulunuyor. Örneğin otomotiv ihracatında önemli yere sahip olan Sakarya, 2018 yılında geçmişteki beş yıla oranla ihracatını yüzde 49 artırmayı başaran ve yılın 11 aylık döneminde 51 ilin toplam ihracat rakamından daha fazla dış satım gerçekleştiren il oldu.

Türkiye'nin yeni metropollerinden biri olması öngörülen Sakarya'nın gelişme sürecinde, sanayi-tarım-turizm üçlemesindeki dengeyi bozmadan büyümek, kalkınmak zorunda olduğumuzu biliyoruz. İhtisaslaşan sektörlerde kümelenen, otomotiv sektörü başta olmak üzere tüm sektörlerde yatırımcılarına kolaylık sağlayan, kalifiye istihdamı ve teşvik alımı yüksek bir Sakarya için çalışıyoruz.

Ar-Ge veya Tasarım Merkezi olma potansiyeline sahip firmalara rehberlik gerekmektedir. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Teknoparklar, Teknoloji Transfer Ofisleri, Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri, üniversitelerdeki bölümlerimiz, üzerinde kuvvetle durmak

> *Uzunçarşı 'Açık Sokaklar' konseptine uygun olarak yeniden ele alınmalı.*

zorunda olduğumuz meslek liselerimiz, eğitimcilerimiz, gösterecekleri çaba, iş dünyamızın bu devrime inanarak vereceği düşünsel, nitelikli ve güçlü bir desteğin var olması zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. Bölgesel teşvik yanında sektörel teşvik de verilmelidir.

Kent olarak çözülmesi gereken sorunlarımız var elbette. Bu farkındalığı, güçlü bir birliktelikle sinerjiye çevirmenin gayretindeyiz. Tek sevdamız ve ortak yaşam alanımız olan Sakarya'nın çok daha yaşanabilir bir şehir olmasıdır. Söz konusu çalışmalarımızda ilimizdeki tüm kurum ve kuruluşlarla işbirliğini önemsiyoruz. Birlikte çalışmanın verdiği gücü üyelerimize ve şehrimize hissettiren bir Odayız. Çok kültürlülüğünü fırsata çevirmiş bir bölgenin mensupları olarak, Sakarya'nın hem sanayide, hem ticarette, turizm ve tarımda markalaşabileceğine inanıyor bu anlayışla Sakarya ortak paydasında hizmet ediyoruz. Tek önceliğimiz Sakaryamızı geliştirmektir. Rekabet edebilirlik seviyesini üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz. Tüketim toplumu olarak devam edemeyiz.

Üretmenin gücüne inanıyorum, ürettikçe büyüyüp gelişeceğiz. İlimizde ticari ve sınai hayatı geliştirici yeni projelere ihtiyaç duyulmaktadır. İlimizde fuar ve kongre merkezi, yeni ve modern sanayi çarşıları ve ticaret merkezleri açılmalı. Profesyonel anlamda fuar ve kongre merkezi açılmalı ve ihtisas fuarları düzenlenmeli, sektörel kümelenme çalışmalarına ağırlık verilerek ilimizdeki küçük sanayi sitesi sayılarının artırılmasına yönelik uygun arazi tespiti çalışmaları yapılmalı, şehirde alternatif cazibe alanları oluşturulmalı, kentin nüfusuna, iş yeri sayısına, hizmet çeşitliliğine göre planlama yapılmalı, kaynakların etkin kullanılmasını sağlamak için sadece bir bölgede sektörel yoğunlaşmaya izin verilmemeli, mevcut işletmelerin envanteri çıkartılarak denetim uygulanmalı, yeni işyerleri için ruhsatlandırma çalışması bu envantere göre yapılmalı, şehir merkezindeki AVM'ler ile yerel firmaların rekabet sıkıntısı yaşıyor.

AVM'lerin yerleşim yerlerinin tespitleri nüfus yoğunluğuna göre yapılmalı ve AVM sayıları sınırlandırılmalı, mevcut AVM'lerin özellikle otopark sorunlarına çözümler üretilmeli, Şehrin itibarlı ve güçlü markalarının AVM'lerde kendi unvanları ile yer bulamaması nedeniyle organize perakende ticaret bölgeleri kurulmalı, yerel markalar ve yerel esnaf kültürünün gelişmesi desteklenmeli, yerel markaların kent merkezinde varlıklarını sürdürebilmeleri için projeler geliştirilmeli, şehrin ticaret merkezilerine canlılık kazandırılmalı.

"Milli patentli ürünler üretmeliyiz"

Şehrin kalbi olan Uzunçarşı eski fonksiyonundan ve cazibesinden uzaktır. Burası, dünyada moda olan 'Açık Sokaklar' konseptine uygun olarak yeniden ele alınmalı, Uzun Çarşı'da gerçekleştirilen restorasyon çalışmalarının kalan etapları ivedilikle tamamlanmalı, ilimizde kermes, sosyete pazarı vb. adlar altında açılan, kayıt dışılığa ve haksız rekabeti sebep olup ilimiz ticaret hayatına olumsuz etki eden uygulamalar engellenmeli, ulaşımı ve park sorunu olmayan modern ve kapalı pazar yerleri yapılmalı, haksız rekabetin ve kayıt dışılığın önlenmesi için; denetimler artırılmalı, ilgili meslek kuruluşları ile işbirliği halinde çalışılmalar yapılmalı, şehrimizdeki yabancı dilde düzenlenen (İngilizce, Arapça v.b.) tabelalar konusunda bir düzenleme yapılmalı.

> *"AVM' lerin yerleşim yerlerinin tespitleri nüfus yoğunluğuna göre yapılmalı."*

Her şeyden önce yapmamız gereken şey milli patentli ürünler üretmek, ülkemizin geleceği de buradadır diye düşünüyorum. Sakarya hem yerel değerleri ile hem de sanayi ve ticari üretimi ile markalaşan ve işaret edilen bir kent olmaya başladı. Bu doğrultuda diğer Odalarımızı ve şehirlerimizi de ziyaret ederek örnek modelleri inceliyoruz.

Sakarya'nın 'Marka Kent' olması için hangi çalışmaları yürütüyorsunuz?

Biz, stratejik konumu ve işbirliği ağlarından güç alan, çok yönlü ekonomik yapısı ile değer üreten, zengin beşeri potansiyeliyle geleceğe yön veren, yaşam kalitesi ile fark oluşturan, insan ve bilgi odaklı, yeniliklere açık, küresel rekabette lider ve sürdürülebilir kalkınmada Marka Şehir olan bir Sakarya olabilmek için gayret ediyoruz.

Sakarya'nın "Marka Şehir" olarak anılması, ulusal ve uluslararası tanıtımının yapılması ile ilgili olarak profesyonel bir çalışma ortamının hazırlanması aşamasında özellikle şehrimizin tanıtımı ile ilgili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tanıtım fonlarından faydalanmak da dahil olmak üzere doğa turizmi ve müze dahil gerekli alt yapı çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Güçlü referanslarımızdan biri otomotiv. 1914 yılında Demir araba tahta araba fabrikamızdaki günlerden, sıfır hata politikası ile üretim yapan, ihracatta Türkiye yedincisi il konumuna ulaştık. Ekonomideki atılımlarıyla dikkati çeken Sakarya, tecrübeli ve nitelikli istihdamı, nüfus için hazırlığı ve özellikle lojistikteki ayrıcalıklı özelliğiyle en avantajlı il konumunda bulunuyor.

Bölgedeki yetiştiricileri aynı çatı altına toplayarak daha katılımcı kararlar almalarını sağlamak amacı ile Türkiye'nin ilk Süs Bitkileri Üreticileri Birliği Sakarya ilinde kurulmuştur. Böylece sektörde bütünlük sağlanarak önemli bir güç birliği oluşturulmuştur. Sakarya ilinin gelecek hedefleri arasında uzun vadede kademeli olarak süs bitkileri üretim alanını 50 bin dekara, ihracatımızı 2020 yılında 20 milyon dolara ve 50 milyon adet pazarlanabilir bitki üretim hacmine çıkarmayı böylece iç ve dış mekân süs bitkileri yetiştiriciliğinde "Sakarya" markasının dünyada bilinir ve aranır hale getirmek yer almaktadır.

SATSO olarak hedefimiz, ihracatta ilk beş il arasında olan, 2017'de hizmete giren Karasu Limanı işlevselliğiyle Karadeniz'den dünyaya açılan otomotiv Şehri Sakarya projesini gerçekleştiren, tüm kurumların aidiyet duygusuyla şehrin büyüme ve gelişme sürecinde yer aldığı işbirliği ortamını sağlayan, tarım, turizm desteklerinin alınması ile bu alanlarda marka oluşturan bir Sakarya'ya kavuşmaktır.

Dünyadaki değişimi algılayıp farkına vararak, ekonomik, sosyal, bölgesel, bilimsel ve teknolojik anlamda, Sakaryamızı değiştirmeyi amaçlayan projelerin peşinden şehrimizin tüm dinamikleri hep birlikte koşarsak 2023 hedeflerimize ulaşacağımızı biliyoruz. Kaliteli eğitim, katma değerli güçlü üretim, nitelikli istihdam ve yüksek ihracat için Türkiye'ye örnek projeleri hayata geçirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Kaliteli eğitim ve nitelikli istihdam konusunda üniversitemizle birlikte hayata geçirdiğimiz 3+1, 7+1 ve Uygulamalı Mühendislik Deneyimi Eğitimi (UMDE) projelerinde öğrencilerimiz iş tec-

rübesi ile mezun olurken bu çalışmanın bir benzerini meslek liselerimizle de hayata geçirmek için bir çalışma başlattık. Milli Eğitim Müdürlüğümüzle başlattığımız çalışmanın neticesinde öğrencilerimizin hayal ve hedeflerini iş dünyamızın talep ve ihtiyaçları ile buluşturuyoruz. Odamız SATSO'da Türkiye'nin alanında en kaliteli eğitmenleri ile eğitim çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Uygulamalı Meslek Edindirme Merkezleri'nde (UMEM) Türkiye birinciliğimiz var. Nitelikli istihdam gücümüzü artırmak ve ara eleman sorununu ortadan kaldırmak temel hedeflerimizdir.

Eğitim alanında şehrimize önemli hediyelerimiz var. SATSO olarak Sakaryamıza endüstri meslek lisesi. TOBB ise şehrimize yeni bir kız meslek lisesi yaptı. İş dünyamız hangi alanda eleman sıkıntısı yaşarsa eğitim camiamız liselerimizde hemen çalışma başlatarak ilgili alanda istihdama yönelik eğitim gerçekleştiriyor

Sürdürülebilir ihracat yönetilebilir ithalat

Ülkemizde üretim sürecinde ithal girdi kullanımı artmakta ve yurt içi ara malların üretimi aleyhine bir ortam oluşturmaktadır. Ara malı ithalatındaki bu artış, istikrarlı ve sürdürülebilir büyüme için üretim sürecinde yurt içi kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasının önemini göstermektedir.

Sakarya'da ithal ettiğimiz ürünler içerisinde; yerli sanayimizin üretebileceği hatta hâlihazırda ürettiği ürünlerin olduğu bilinmektedir ancak hangi firmanın hangi ürünü, neden ithal ettiği bilinmemektedir.

Sakarya Makina İmalatçıları Birliği ile birlikte yürüttüğümüz Doğu Marmara Kalkınma Ajansı MARKA tarafından desteklenen projede amacımız makina sektöründe ithal bağımlılığımızı tespit edeceğiz ve ithalata bağımlılık derecemizi ölçeceğiz ve bu ithal malların daha ucuza ve daha yüksek kalitede Sakarya'da imal edilmesini sağlayacak ve yerel piyasada kullanımın teşvik edilmesi amacıyla çalışmalar yapacağız.

Sakarya ilinde makine üretimi yapan ve imalatta ithalat ürün kullanan firmalardan elde edilen verilerle hazırlayacağımız ithalat haritası kapsamında hangi firmanın hangi ürünü, ne kadar sürede ve neden ithal ettiği ve ithal girdi oranı tespit edecek ve yerelde imalatçı buluşmaları organize edeceğiz.

Marka Kent olma yolunda Sakarya'nın önceliği ne olmalı?

Karasu ilçemizde Bakanlar Kurulu kararı ile oluşturulan Otomotiv İhtisas Münferit Bölgesi'nde BMC yatırım kararı alarak yerli ve milli üretimler gerçekleştirecek. Gurur duyduğumuz Milli Tank "Altay" Sakaryamızda Otokar'da geliştirildi. Milli Tren için şehrimizin markası TÜVASAŞ da çalışmalar sürüyor. Dünyanın sıfır hata ile üretim yapan tek fabrikası Toyota, Sakaryamızda. Yerli

> *"Kalifiye istihdamı ve teşvik alımı yüksek bir Sakarya için çalışıyoruz."*

oto üretimi için gereken tüm parametreler Sakaryamızda mevcut ve biz bu çalışma için şehir olarak hazırız.

Dış mekân süs bitkiciliğinde üretim alanı ve fidan sayısı bakımından Sakaryamız Türkiye'de önemli bir merkez haline gelmiştir. Üretim alanı olarak Türkiye'deki toplam alanın yaklaşık yüzde 35'ine sahibiz. Sakarya Tarımsal Ürünler Üretim Mükemmeliyet Merkezi'nde dışa bağımlılığı en aza indirerek yıllık 30 milyon adet üretim kapasitesine ulaşmayı ve ihracat kapasitemizi daha da yükselterek bu sektörde Sakarya markasının dünyada bilinen ve aranan bir marka olmasını hedefliyoruz.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası, sanayiye yönelik çalışmaların haricinde tarım-hayvancılık ve turizm ile sosyal içerikli projelerle de şehrin gelişimine katkı sağlamaya devam ediyor.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası'nın şehrin turizmine katkı sağlamak amacıyla satın alarak restorasyonunu tamamladığı Tarihi Fenerli Konak, Osmanlı mimarisinin güzel örneklerinden biri olarak yeniden hayat buldu.

19. yüzyıl sonlarında Hacı Haşim Ağa tarafından yaptırılan Fenerli Konak, cihannüma (fener) katı özelliği ile benzer yapıların günümüze kalan tek örneğidir.

Sakarya ilinin "Marka Şehir" olarak anılması amacıyla Sakarya ilinin ulusal ve uluslar arası tanıtımının yapılması ile ilgili olarak profesyonel bir çalışma ortamının hazırlanması aşamasında özellikle şehrimizin tanıtımı ile ilgili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tanıtım fonlarından faydalanmak da dahil olmak üzere doğa turizmi ve müze dahil gerekli alt yapı çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Bu doğrultuda gerek otomotiv sektörü, süs bitkiciliği, makine imalatı konusunda markalaşma yolunda ilerleyen bir kent olarak aynı zamanda turizm değerleri ile de ön planda bir kenttir. Kongre turizmi, sağlık turizmi, yayla turizmi kış turizmi kültür turizmi ve eşsiz doğası ile sakin şehirlerarasında yer alan ilçesiyle de yüksek potansiyele sahip bir il.

BOYA SEKTÖRÜ ÜRETİM VE İHRACATTA DESTEK BEKLİYOR

HAZIRLAYAN:
DENİZ SARI

Boya sektörü, geçtiğimiz yıl Türkiye ekonomisinde yaşanan düşük büyüme hızıyla beraber talepte daralma yaşadı. Sektörün bugünkü koşullar altındaki sorunlarının çözümünde sanayinin özellikle ihracata dayalı bir strateji hedefi doğrultusunda, yeni bir üretim ve yatırım hamlesinin desteklenmesi büyük önem taşıyor.

Boya ve hammaddeleri ihracatı

	2016 Ocak-Aralık		2017 Ocak-Aralık		2018 Ocak-Aralık		2018-2017 %Değişim	
GTİP	MİKTAR (KG)	DEĞER (FOB USD)	MİKTAR (KG)	DEĞER (FOB USD)	MİKTAR (KG)	DEĞER (FOB USD)	MİKTAR	DEĞER
Boya	251.698.576,58	431.360.576,72	270.882.191,40	458.837.326,32	284.181.439,20	529.556.315,01	4,91	15,41
Hammadde	769.256.395,59	489.267.249,23	884.813.652,67	561.486.527,75	966.834.399,70	634.176.970,80	42,06	40,42
Boya ve Hammaddeler TOPLAMI	1.020.954.972,17	920.627.825,95	1.155.695.844,08	1.020.323.854,07	1.251.015.838,90	1.163.733.285,81	8%	14%

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Özellikle son yıllarda yabancı sermayeli firmaların paylarının ve temsilinin arttığı Türkiye boya sanayisi, iç pazardaki durgunluğu ihracatla çözmeye odaklandı. Türkiye'nin 2018 yılındaki boya ihracatı bir önceki yıla göre değer bazında yüzde 15.4 artış göstererek, 530 milyon dolara ulaştı. Türkiye boya sektörünün globaldeki faaliyetleriyle yukarı yönlü gelişmesini sürdürdüğünü dile getiren uzmanlar, sektörün bugün itibarıyla gerek üretim ve teknolojik gelişim gerekse kalitesiyle Avrupa'da üst sıralarda yer aldığını ifade ediyor. Her yıl ortalama 45 ülkeye ihracat yapan sektör, son 10 yılda kaydettiği gelişimle Türkiye'yi Avrupa'da beş büyük üretici ülkeden biri konumuna getirdi.

Türkiye boya sektöründe faaliyet gösteren büyük ölçekli yerli boya firmalarının uluslararası alanda yabancı sermayeli kuruluşlarla ortaklık yapmaya başladığını vurgulayan sektör temsilcileri, bu durumun sektörün küresel ölçekte konumunu güçlendirdiğini ve ihracat potansiyelini artırdığını belirtiyor.

Üretimin yüzde 10'u ihracata kanalize ediliyor

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nden (İKMİB) alınan bilgilere göre, kimya sanayisinin alt sektörlerinden olan boya ve hammaddeleri sektörü, kimya sanayi ihracatının yüzde 7'sini oluşturuyor. Boya ve hammaddeleri sektörü üretiminin yaklaşık yüzde 10'unu ise ihracata kanalize ediyor. Son beş yılda ihracatını artıran boya ve boya hammaddeleri sektörünün 2014 yılında toplam ihracat rakamı 995 milyon 693 bin dolar değerinde iken, 2017 yılında bu rakam 1 milyar 20 milyon 323 bin dolara ulaştı. Türkiye'nin 2018 yılında boya ihracatı bir önceki yıla göre değer bazında yüzde 15.42 artış göstererek, 530 milyon dolara ulaştı.

Boya hammaddelerinde ise 2018 yılında miktar olarak yüzde 9.3, değer olarak da yüzde 13'lük artış kaydedildi. Boya ve hammaddeleri ihracat toplamı 2018 yılında 2017 yılına göre değerde yüzde 14 artarak 1 milyar 163 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun yanında Türkiye'nin 2018 yılında en çok boya ihracatı yaptığı ilk üç ülke; Irak, Özbekistan ve Çin oldu. Çin'den sonra ise ilk 10'da sırasıyla İran, Azerbaycan, Mısır, Gürcistan, Rusya, Brezilya ve Ukrayna yer aldı. Doğu Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu, Orta Asya ve Afrika ülkelerine yakınlığı nedeniyle, Türkiye bu ülkelere yönelik ihracat için önemli bir merkez olma özelliğine sahip.

Sektörün büyüme hızında yavaşlama yaşanıyor

Öte yandan, bölgesel ihracat potansiyeli yüksek ve boya talebinin artış gösterdiği gelişmekte olan pazarlara yakınlığı Türkiye'ye avantaj sağlıyor. Ancak, bu avantajını ölçek olarak değerlendiremediğine dikkat çeken uzmanlar, büyüme devam etse de geçmiş yıllara kıyasla büyüme hızında bir yavaşlama olduğu görüşünde birleşiyor. Büyük ölçekli şirketler yeni teknolojilere kaynak ayırmakta zorlanmazken küçük ve orta ölçekli şirketlerin Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarına verilen devlet teşviklerinden daha fazla yararlanması gerekiyor. Boya inovasyona çok açık bir sektör ve yüksek teknolojili boyaların ihracatta da getirisi çok yüksek. Coğrafi yakınlık ve lojistik avantajı sayesinde boya sektörü özellikle yakın pazarlarda ihracat potansiyeli ile öne çıkıyor.

Boya Sanayicileri Derneği'nden (BOSAD) alınan verilere göre ise Türkiye boya ve hammaddeleri sektörü 2018 yılında yurt içi talep ve ekonomik büyüme süreciyle beraber gelişimini sürdürdü. Ancak, 2018 yılı ikinci yarısında ortaya çıkan ve makroekonomik göstergelerde kendini gösteren ekonomik olumsuzluklarla birlikte, yıl sonuna kadar sektörel kuruluşlar

önemli ölçüde etkilendi. Yurt içi tüketimde özellikle yılın ikinci yarısında başta inşaat boyaları alanı olmak üzere üretimde önemli ölçüde düşüş oldu. Yıl ortalamasında da 2018 yılında 2017 yılına göre boya sanayisi üretiminde düşüş görüldü.

Boya sanayisi 2018 yılında Türkiye ekonomisinde yaşanan düşük büyüme hızıyla beraber, sektörel bir yurt içi talep daralması yaşadı. Bu sürecin; ekonomide yaşanan genel sorunlar dahilinde ele alındığında başta döviz kurlarındaki istikrarsızlık, son yıllarda yaşanan gelir düzeyindeki düşüş gibi birçok temel sorundan kaynaklandığı görülüyor. Bu süreçte temel girdilerin yüzde 60'lık bölümü ithalata bağlı bir üretim yapısı içinde olan Türkiye sanayisi, ithal girdi maliyetlerinin getirdiği aşırı yük ile (başta finansman yükü de olmak üzere) karşı karşıya kalmış ve ürün maliyetlerindeki artışın önemli bir kısmını, zaten daralan piyasa ortamında satış fiyatlarına tam anlamıyla yansıtamadı. Bu sürecin bu yılın ilk yarısında da devam etmesi bekleniyor.

Sektör temsilcilerine göre, boya sektörünün gelişimini direkt olarak ilgilendiren bir faktör de konut kullanıcılarının ev ve binalarını boyama sıklığı. Araştırmalar ülkemizde gelişmiş ülkelere kıyasla daha seyrek boya yapıldığını ve renovasyona gidildiğini gösteriyor. Boyama sıklığı alım gücü ile doğru orantılı olduğu kadar alışkanlık ve boyanın ulaşılabilir olması ile de ilgili.

Türkiye, toplam üretimden yüzde 2 pay alıyor

Diğer yandan uzun yıllardır Türkiye'nin üretimde, global boya sanayisinden aldığı payı yaklaşık yüzde 2. Global pazardaki boya üretimi 2017 yılı verilerine göre, yılda yaklaşık 60 milyon ton. Türkiye'de boya sanayisi toplam üretiminin yaklaşık yüzde 8-10'luk bir bölümünü ihracata yöneltiyor. Son 10 yılda ihracatını artıran sektör, özellikle coğrafi yakınlığı bulunan dış pazarlara boya sanayisinin çeşitli alt sektörleri itibarıyla boya ürünleri sevk ediyor.

Sektörün bu yıla ait temel beklentisi ise genel ekonomik yapıda son bir yılı aşkın izlenen makroekonomik dengelerin yeniden tesis edilerek ekonominin başta cari açık ve finansman yapısına yönelik iyileştirme süreci içinde önlemler alınması ve genel imalat sanayinin devlet tarafından desteklenerek, yeniden ulusal ekonomi içinde yükselen bir değere sahip olması.

Sektörün sorunlarının başında ise temel girdilerin yüzde 60'nın dışa bağımlı olmasının yanı sıra ölçek ekonomisi dışındaki kuruluşların, teknolojik yapılarındaki eksiklikler ve kayıt dışılık geliyor. Sektörün bu yıl odaklanacağı önemli konu başlıkları içinde sektörel büyüme ve ihracatın artırılması yer alıyor. Ayrıca, sektörün son dönemde kimya ana sektörü içinde en yüksek Ar-Ge teşviki alan sektör olması dikkat çekici bir gelişme. Sektörün bugünkü koşullar altındaki sorunlarının çözümünde, başta ekonomimizin genel dengesinin yeniden tesisi yanında, sanayinin özellikle ihracata dayalı bir strateji hedefi doğrultusunda, yeni bir üretim ve yatırım hamlesinin desteklenmesi büyük önem taşıyor.

Pelister: En çok Irak, Çin Özbekistan'a ihracat yapıldı

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister, "Kimya sanayisinin alt

sektörlerinden olan boya ve hammaddeleri sektörü, kimya sanayisi ihracatının yüzde 7'sini oluşturuyor. Boya ve hammaddeleri sektörü, üretiminin yaklaşık yüzde 10'unu ihracata kanalize ediyor. Boya ve boya hammaddeleri ihracatı rakamlarına baktığımızda son beş yılda ihracatın arttığını görüyoruz. 2014 yılında toplam ihracat rakamı 995 milyon 693 bin dolar değerinde iken, 2017 yılında bu rakam 1 milyar 20 milyon 323 bin dolara ulaştı" diyor.

Adil Pelister, sözlerini şöyle devam ettiriyor: "Türkiye'nin 2018 yılında boya ihracatı bir önceki yıla göre değer bazında yüzde 15.42 artış göstererek 529.6 milyon dolara ulaştı. Boya hammaddelerinde ise 2018 yılında miktar olarak yüzde 9.3, değer olarak da yüzde 13'lük artış kaydedildi. Boya ve hammaddeleri ihracat toplamı 2018 yılında 2017 yılına göre değerde yüzde 14 artarak 1 milyar 163 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun yanında Türkiye'nin 2018 yılında en çok boya ihracatı yaptığı ilk üç ülke; Irak, Özbekistan ve Çin oldu. İlk 10'da yer alan diğer ülkeler ise Çin'i takiben sırasıyla İran, Azerbaycan, Mısır, Gürcistan, Rusya, Brezilya ve Ukrayna olarak gerçekleşti. Doğu Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu, Orta Asya ve Afrika ülkelerine yakınlığı nedeniyle, Türkiye bu ülkelere yönelik ihracat için önemli bir merkez olma özelliğine sahip.

Yiğitbaşı: Üretimde önemli düşüş yaşandı

Biz de İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) olarak, kimya sanayisi içinde yer alan tüm alt sektörlerimize yönelik özel faaliyetler gerçekleştiriyoruz. Boya sektörüne yönelik de bir Ur-Ge (uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi) projesi yürütüyoruz. Ayrıca, ticaret heyetleri ve eğitimler organize ediyoruz. Bununla birlikte boya sektörü komitesi ile sektöre yönelik çalışmalarımıza devam ediyoruz."

Boya Sanayicileri Derneği (BOSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Yiğitbaşı da "Türkiye boya ve hammaddeleri sektörü 2018 yılının ilk yarısında Türkiye ekonomisindeki ekonomik gelişmeler çerçevesinde dengeli bir ticari yapı özelliği gösterdi. Yurtiçi talep ve ekonomik büyüme süreciyle beraber gelişimini sürdürdü. Ancak, 2018 yılının ikinci yarısında ortaya çıkan ve makroekonomik göstergelerde kendini gösteren ekonomik olumsuzluklarla birlikte, yıl sonuna kadar sektörel kuruluşları önemli ölçüde etkilendi. Yurt içi tüketimde, özellikle yılın ikinci yarısında başta inşaat boyaları alanı olmak üzere üretimde önemli ölçüde düşüş oldu. Yıl ortalamasında da 2018 yılında 2017 yılına göre boya sanayisi üretiminde düşüş görüldü" diye konuşuyor.

Yiğitbaşı, "Boya sanayisi sektörü 2018

yılında Türkiye ekonomisinde yaşanan düşük büyüme hızıyla beraber, sektörel bir yurtiçi talep daralması yaşadı. Bu sürecin ekonomide yaşanan genel sorunlar dahilinde ele alındığında başta döviz kurlarındaki istikrarsızlık, son yıllarda yaşanan gelir düzeyindeki düşüş gibi birçok temel sorundan kaynaklandığı görülüyor. Bu süreçte temel girdilerin yüzde 60'lık bölümü ithalata bağlı bir üretim yapısı içinde olan Türkiye sanayisi, ithal girdi maliyetlerinin getirdiği aşırı yük ile (başta finansman yükü de olmak üzere) karşı karşıya kalmış ve ürün maliyetlerindeki artışın önemli bir kısmını, zaten daralan piyasa ortamında satış fiyatlarına tam anlamıyla yansıtamamıştır. Bu sürecin bu yılın ilk yarısında da devam etmesi bekleniyor" diyor. Yiğitbaşı sözlerine şöyle devam ediyor: "Öte yandan, global boya sanayisinin üretiminden uzun yıllardır Türkiye'nin aldığı pay yaklaşık yüzde 2. Global pazardaki boya üretimi 2017 yılı verilerine göre, yılda yaklaşık 60 milyon ton. Türkiye'de boya sanayisi toplam üretiminin yaklaşık yüzde 8-10'luk bölümünü ihracata yöneltiyor. Son 10 yılda ihracatını artıran sektör, özellikle coğrafi yakınlığı bulunan dış pazarlara boya sanayisinin çeşitli alt sektörleri itibarıyla boya ürünleri sevk ediyor. 2018 yılı İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) verilerine göre, boya ve ilgili yardımcı malzemeler ile birlikte Türkiye ihracatı 2017 yılında 458.8 milyon dolarken, değer olarak yüzde 15.42 artış göstererek 529.6 milyon dolara ulaştı.

Sektörün diğer ihracat alanı olan boya hammaddelerinde ise 2018 yılında bir önceki yıla oranla miktar olarak yüzde 9.3, değer olarak da yüzde 13'lük artış kaydedildi. 2018 yılında boya ve hammaddeleri ihracat toplamı 1 milyar 163 milyon dolara ulaştı. Sektörün İKMİB ile yaptığı ortak çalışmalar kapsamında hedef pazarları arasında yakın pazarları içeren Doğu Avrupa, Balkanlar, Ukrayna ve Rusya'nın ve Türk cumhuriyetleri yanında Orta ve Güney Afrika ile Uzak Doğu pazarları son dönemin hedef pazarları arasında yer aldı.

Boya ve hammaddeleri sektöründe, son 10 yıllık dönemde birçok yabancı sermayeli kuruluş, yerli kuruluşlarımızla ortaklıklar yaparak, Türkiye'de faaliyet göstermeye başladı. Özellikle yurt içi boya sanayisindeki büyük ölçekli kuruluşların önemli bir bölümü, yabancı sermaye iştirakleri çerçevesinde çalışmalarına devam ediyor. Türkiye'deki boya sanayisi kuruluşlarının, çok uluslu yabacı firmaların ilgisini çekmesinin temel nedeni; büyük ölçekli canlı bir iç talep yapısına sahip olmaları, sektörel teknolojik yapılarının sürekli gelişim içinde olması ve kaliteli ürün profili ile yaklaşık 45 ülkeye ihracatlarını sürekli artırıyor olmasıdır.

"Olumsuz etkinin yıl içinde kalkacağını öngörüyoruz"

Sektörün bu yıla ait temel beklentisi; genel ekonomik yapıda son bir yılı aşkın izlenen makroekonomik dengelerin yeniden tesis edilerek ekonominin başta cari açık ve finansman yapısına yönelik iyileştirme süreci içinde önlemler alınması ve genel imalat sanayinin devlet tarafından desteklenerek, yeniden ulusal ekonomi içinde yükselen bir değere sahip olmadır. Türkiye'deki konjonktürel yapının muhakkak ki iç talebe dolaysıyla satışlara etkisi olmakla birlikte, hükümetin ekonomik önlemlerinin devreye alınmasıyla birlikte bu olumsuz etkinin de yıl içinde süratle ortadan kalkacağını öngörüyoruz.

Sektörün en önemli sorunu, kişi başına düşen boya tüketimimizin 12 kilogram olmasıdır. Bu düşük bir rakamdır. Sektörün sorunlarının başında temel girdilerin yüzde 60'nın dışa bağımlı olmasının yanı sıra ölçek ekonomisi dışındaki kuruluşların, teknolojik yapılarındaki eksiklikler ve kayıt dışılık geliyor.

Bu yıl odaklanacağımız önemli konu başlıkları içinde sektörel büyüme ve ihracatın artırılması geliyor. Ayrıca, sektörün son dönemde kimya ana sektörü içinde en yüksek Ar-Ge teşviki alan sektör olması dikkat çekici bir gelişme. Sektörün bugünkü koşullar altındaki sorunlarının çözümünde, başta ekonomimizin genel dengesinin yeniden tesisinin yanında, sanayimizin özellikle ihracata dayalı bir strateji hedefi doğrultusunda, yeni bir üretim ve yatırım hamlesinin desteklenmesi büyük önem taşıyor. Bu süreç aynı zamanda, 2023 hedeflerimize ulaşmamızda da önemli bir yol haritası olacak."

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN STRATEJİK PLANLARINDA YENİLENEBİLİR ENERJİ

HAZIRLAYAN:
TEPAV
ŞEHİR VE BÖLGE ÇALIŞMALARI-POLİTİKA ANALİSTİ
DR. ASMİN KAVAS

Türkiye'de bugün nüfusun neredeyse yüzde 80'inin büyükşehir belediyelerinde yaşadığı göz önünde bulundurulduğunda yenilenebilir enerji ihtiyacının karşılanmasında ve enerji verimliliğinin sağlanmasında yerel yönetimlere büyük görevler düşüyor. TEPAV da 30 büyükşehir belediyesinin stratejik planlarında yenilenebilir enerjinin yerini araştırdı.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Ülkemizin enerjide dışa bağımlı olması, ihracattan elde edilen gelirin enerji ithalatı için harcanması, enerji kaynaklarının büyük oranda fosil yakıtlara dayanması, enerji güvenliğini tehdit eden önemli riskler arasındadır.

Bu riskleri azaltmak, enerjide dışa bağlılığı en aza indirmek, sürdürülebilir bir büyüme sağlayabilmek ve yerelden merkeze doğru ivmelenecek enerji politikalarını hayata geçirebilmek için enerji kaynaklarından olan yenilenebilir enerji politikalarının ve faaliyet alanlarının geliştirilmesi gereklidir. Türkiye'de bugün nüfusun neredeyse yüzde 80'inin büyükşehir belediyelerinde yaşadığı göz önünde bulundurulduğunda, yenilenebilir enerji ihtiyacının karşılanmasında ve enerji verimliliğinin sağlanmasında yerel yönetimlere büyük ödevler, görevler ve sorumluluklar düşmektedir.

"Büyükşehir Belediyesi'nin Stratejik Planlarında Yenilenebilir Enerji" başlıklı bu çalışmanın amacı yenilenebilir enerji politikalarının yerel düzeyde hayata geçirilmesinde önemli bir yere sahip olan büyükşehir belediyelerinin, politika ve faaliyet alanlarında yenilenebilir enerji alanına yönelik mevcut durumlarını tespit etmek ve bu alana yönelik yeni bir politika diyaloğunun geliştirilmesine katkı sunmaktır.

Belediyelerin çalışmaları yeterli düzeyde değil

Çalışma kapsamında, derinlemesine araştırma yönteminden yararlanılarak gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında, 30 büyükşehir belediyesinin yenilenebilir enerji alanına yönelik yürütmüş oldukları birçok politika ve faaliyet alanlarının, yeterli düzeyde olmadığı, hatta birçoğunun kurum içi performans göstergelerinin iyileştirilmesinden öteye gidemeyen hedef ve politikalardan oluştuğu, bulgular ölçeğinde yansıtılmaya çalışılmıştır.

Türkiye'de nüfusun neredeyse yüzde 80'ini barındıran 30 büyükşehir belediyesinin yenilenebilir enerji alanına yönelik yürütmüş oldukları birçok politika ve faaliyet alanları 2014-2019 yılları arasını kapsayan stratejik planlar ve yıllık faaliyet raporları ve performans programları üzerinden incelenmiştir. Yapılan incelemelere göre;

1. 30 Büyükşehir belediyesinin yüzde 70'i yenilenebilir enerji alanına yönelik stratejik amaç ve hedeflerini "çevre" başlığı altında tartışmaktadır.

30 büyükşehir belediyesinin 2014-2019 yıllarını kapsayan stratejik planlarında, yenilenebilir enerji alanına yönelik hedef ve

faaliyetlerinin, hangi stratejik amaç ve başlık altında tartışıldığı incelenecek olursa; büyükşehir belediyelerinin yüzde 70'inin (21 büyükşehir belediyesi) yenilenebilir enerji alanına yönelik hedef ve faaliyetlerini "çevre" başlığı altında tartıştığı görülmektedir. 21 büyükşehir belediyesi dışında kalan büyükşehir belediyelerinin yenilenebilir enerji alanına yönelik hedef ve faaliyetlerini;

I) Antalya ve Samsun büyükşehir belediyeleri, "Kentsel Yaşam Kalitesi",

II) Ankara Büyükşehir Belediyesi "Bakım Onarım İşleri",

III) Trabzon Büyükşehir Belediyesi "Sosyal, Kültürel, Ticari ve Sportif Donatı Alanları",

IV) Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi "Kurumsal Gelişim"

V) Van Büyükşehir Belediyesi "Enerji" başlıkları altında ele aldıkları gözlemlenmiştir.

Ordu, Tekirdağ ve Denizli büyükşehir belediyelerinin ise stratejik planlarında yenilenebilir enerji alanına herhangi bir başlık altında yer vermedikleri, planlarında bu konuyu ele almadıkları dikkati çekmiştir.

2. Stratejik planlarda yenilenebilir enerji en çok, "belediye hizmet binalarının elektrik ve yakıt giderlerinin karşılanması" faaliyet alanı altında tartışılmaktadır. Stratejik Planlarda yenilenebilir enerji alanının, birden çok faaliyet alanında değerlendirildiği gözlemlenmiştir.

27 büyükşehir belediyesinin stratejik planları ve faaliyet raporlarında, yenilenebilir enerjinin, dokuz faaliyet alanı kapsamında ele alındığı gözlemlenmiştir.

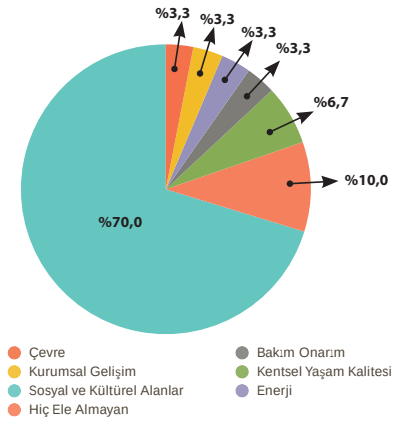
Faaliyet alanları

Stratejik planlarda yer verilen bu faaliyet alanları aşağıda belirtildiği şekildedir:

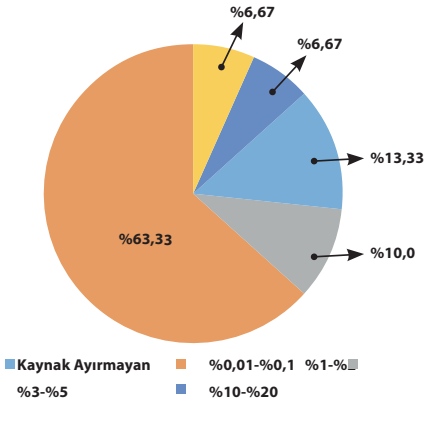
- Yenilenebilir enerji alanına yönelik proje geliştirmek ve yürütmek,
- Plan ve projelerde GES, HES ve RES için yatırım alanlarını belirlemek,
- GES, HES ve RES kurmak ve işletmek,

Şekil 1. 30 Büyükşehir Belediyesinin Stratejik Planlarında Yenilenebilir Enerji Alanına Yönelik Hedef ve Faaliyet Amaçları

Şekil 2. Büyükşehir Belediyelerinin Yıllık Performans Programlarına Göre Yenilenebilir Enerji Alanına Aktarılan Pay (%)

Büyükşehir Belediyelerin Yenilenebilir Enerji Alanlarına Yönelik Temel Faaliyet Alanları

Büyükşehir Belediyelerinin Stratejik Planlarında Yenilenebilir Enerji Alanlarına Yönelik Temel Faaliyet Alanları	Büyükşehir Belediyeleri Listesi
Aydınlatma Çalışmaları (led ampül)	Adana, İstanbul, Balıkesir, Kahramanmaraş, Kocaeli
Aydınlatma Çalışmaları (güneş enerjisi, güneş durakları)	Kayseri, Hatay
Belediye hizmet binalarının elektrik ve yakıt giderlerini karşılamak	Ankara, Balıkesir, İstanbul, Şanlıurfa, Adana, Kocaeli, Bursa, Sakarya, Trabzon, Mersin, Mardin, Samsun
Yenilenebilir enerji alanında bilgilendirme, seminer	Gaziantep, Antalya, Erzurum, Trabzon, Samsun
Katı atıkların geri dönüşümü ve temiz enerji üretimi	Eskişehir, Bursa, Hatay, Sakarya
Güneş enerjisiyle merada hayvan içme suyu tesisi kurulumu	Gaziantep
GES, HES ve RES kurmak ve işletmek	Antalya, İzmir, Malatya, Manisa, Diyarbakır, Eskişehir, Muğla, Van
Plan ve projelerde GES, HES ve RES için yatırım alanlarının belirlenmesi	Hatay, Konya, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Mardin
Yenilenebilir enerji alanına yönelik proje geliştirmek, yürütmek	İzmir, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, Samsun

➢ Güneş enerjisiyle merada hayvan içme tesisi kurmak,
➢ Katı atıkların geri dönüşümü için temiz enerji üretmek,
➢ Yenilenebilir enerji alanında bilgilendirme ve seminer düzenlemek,
➢ Belediye hizmet binalarının elektrik ve yakıt giderlerini karşılamak,
➢ Aydınlatma çalışmalarını yapmak (güneş enerjisi ve güneş durakları),
➢ Aydınlatma çalışmalarını yapmak (led ampul).

Büyükşehir belediyeleri tarafından yenilenebilir enerji alanına stratejik planlarda en çok yer verilen faaliyet alanı, "belediye hizmet binalarının elektrik ve yakıt giderlerinin karşılanması" olarak belirlenmiştir. Bu faaliyet alanı 12 büyükşehir

belediyesinin stratejik planlarına ve faaliyet raporlarına yansıtılmıştır. Bu faaliyet başlığını, "GES, HES ve RES kurmak ve işletmek", "aydınlatma çalışmalarını yapmak" ve "yenilenebilir enerji alanına yönelik proje geliştirmek ve yürütmek" başlıkları takip etmektedir.

3. Büyükşehir belediyelerinin, bütçelerinden yenilenebilir enerji alanına yönelik yıllık aktardıkları ortalama pay yüzde 1,45'tir. 30 büyükşehir belediyesinin 2014-2019 yılları arasını kapsayan ve yıllık olarak yayımlanan performans programları detaylı olarak incelendiğinde: Büyükşehir belediyelerinin yüzde 63,3'ünün (19 büyükşehir belediyesi), yenilenebilir enerji alanına yıllık aktardıkları ortalama payın yüzde 0,01-0,1 arasında olduğu görülmektedir. 30 büyükşehir belediyesinin yüzde 10'unun (3 büyükşehir belediyesi) bu alana yönelik hiç kaynak ayırmadığı; yüzde

13,3'ünün (4 büyükşehir belediyesi) yüzde 1-2 arasında kaynak ayırdığı; yüzde 6,7'sinin (2 büyükşehir belediyesi) yüzde 3-5 arasında; geri kalan yüzde 6,7'sinin (2 büyükşehir belediyesi) ise yüzde 10-20 arasında yıllık ortalama kaynak ayırdığı dikkat çekmektedir.

4. Büyükşehir belediyelerinin yenilenebilir enerji alanına yönelik performans göstergeleri, daha çok kurum içi performansı yansıtan göstergelerden oluşmaktadır. Son olarak 27 büyükşehir belediyesinin stratejik planları ve faaliyet raporlarında yenilenebilir enerji alanına yönelik performans göstergeleri incelendiğinde, kurum içi performans göstergelerinin iyileştirilmesinden öteye gidemedikleri görülmektedir. Yenilenebilir enerji alanına yönelik performans göstergelerinden "belediyelerin birimlerine tedarik edilen elektrik enerjisi", "kurulan aydınlatma sistemi sayısı" gibi göstergelerin ölçülebilir olmaktan öte kurum içi performansı yansıtan göstergeler olduğu dikkat çekmektedir.

Not: *Ordu, Tekirdağ ve Denizli büyükşehir belediyeleri stratejik planlarında yenilenebilir enerji alanına yer vermedikleri için incelemede kapsam dışı tutulmuştur.*

Büyükşehir Belediyelerinin Yenilenebilir Enerji Alanına Yönelik Göstergeleri

Göstergeler	Ölçüm
Yenilenebilir enerji kaynakları ile çalışan sistem sayısı	(adet/yıl)
Kurulan aydınlatma sistemi sayısı	(adet/yıl)
Temin edilen elektrik miktarı	(kwh/ay)
Bakım onarımı yapılan tesis, aydınlatma sayısı	(adet/yıl)
Hazırlanan aydınlatma proje çalışması	(adet/yıl)
Belediyemiz birimlerine tedarik edilen elektrik enerjisi	(kw/h)
Yıl içinde gerçekleştirilecek faaliyet ve proje sayısı	(adet/yıl)
Yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılarak uygulama yapılacak park sayısı	(adet/yıl)
Enerji verimliliği ve karbon salınımı ile ilgili yapılacak çalışma sayısı	(adet/yıl)
Enerji verimliliği ile ilgili düzenlenecek eğitim sayısı	(adet/yıl)

ŞİRKETLERDE ALACAK TAHSİL SÜRESİ DÜŞTÜ

2018 yılına dair "küresel alacak tahsil süresi raporu"na göre dünyada alacak tahsil süresi 2007'den beri en yüksek seviyeye ulaştığı 2017 yılının ardından 2018'de 66 günden 65 güne düştü. Akdeniz ülkelerinin geç ödeme alışkanlığına geri döndüğü 2018 yılında, Türkiye'de alacak tahsil süresi ortalamada üç gün kısaldı.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

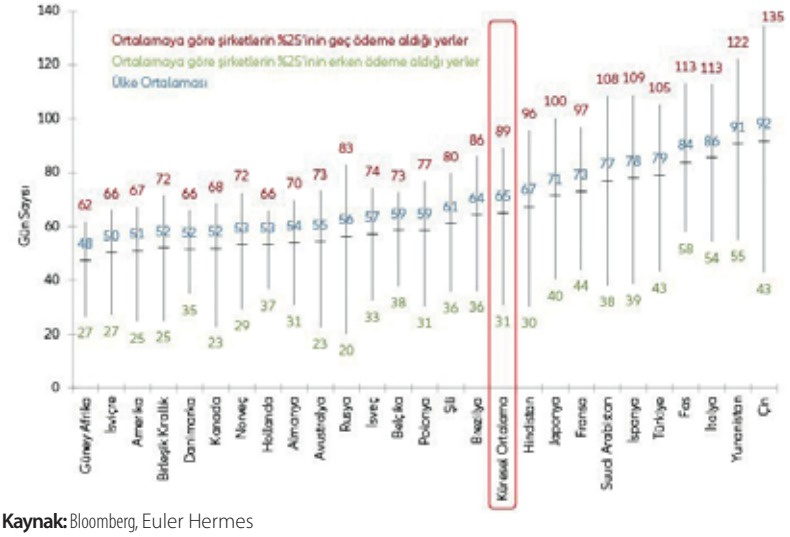

Dünyanın önde gelen sigortası şirketi Euler Hermes, 2018 yılına dair küresel alacak tahsil süresi raporunu açıkladı. Dünyada alacak tahsil süresi 2007'den beri en yüksek seviyeye ulaştığı 2017 yılının ardından 2018'de 66 günden 65 güne düştü.

Bu düşüş, ekonomik yavaşlamaya uygun düşecek bir tedbir belirtisi olarak görülürken, küresel gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYH) sene içerisinde yavaşlaması durumunda alacak tahsil süresinin 64 güne ulaşması bekleniyor. Akdeniz ülkelerinin geç ödeme alışkanlığına geri döndüğü 2018 yılında, Türkiye'de alacak tahsil süresi ortalamada üç gün kısaldı.

Dünya genelinde tüketiciyle doğrudan ilişkiler kuran sektörlerdeki şirketler, ihtiyaç duydukları takdirde yeni ödeme koşulları yaratma konusunda firmadan firmaya ticaret yapan şirketlere göre daha fazla kapasiteye sahip olmaları nedeniyle 2018'de daha uzun süreli ödeme dönemleri yarattı.

2018 Yılında Ülkeler Bazında AV Seviyesi ve Dağılımı (Gün Sayısı)

Kaynak: Bloomberg, Euler Hermes

Küresel Alacak Tahsil Süresi Haritası 2018

2018	Perakende	Diğer hizmetler	Tarımsal gıda	Ulaşım	Telekom	Metaller	Kişisel Ürünler	Hane Halkı Ürünleri	Enerji	Kamu Hizmetleri	Kağıt	İş Hizmetleri	Kimyasallar	Otomotiv	Teknoloji	Havacılık	İlaç	İnşaat	Makine ve ekipman	Elektronik	Ülke Ortalaması
Yeni Zelanda	28	24	59	39	52	-	42	51	39	29	-	40	-	-	56	-	76	52	72	99	47
Güney Afrika	35	39	49	48	38	32	-	-	21	-	47	58	63	-	73	-	61	48	56	62	48
Avusturya	-	42	60	49	-	40	31	-	82	58	-	55	-	28	-	-	-	50	45	51	49
İsviçre	20	37	39	22	-	52	40	46	-	67	-	58	83	-	54	-	69	50	62	60	50
Finlandiya	17	28	34	39	75	33	68	46	-	-	46	51	-	-	69	-	-	36	59	56	51
Amerika	22	43	38	36	43	47	43	38	54	50	44	57	52	57	60	54	69	58	58	62	51
Danimarka	24	32	41	42	-	-	40	32	65	47	-	63	-	-	77	-	52	63	64	54	52
Kanada	23	54	48	51	47	37	38	48	62	51	28	59	73	66	64	58	63	63	60	51	52
Birleşik Krallık	18	43	49	52	43	34	47	31	55	52	61	55	74	86	70	48	69	50	69	72	52
Hollanda	15	79	48	35	-	-	37	44	53	-	-	64	77	-	65	-	-	40	53	61	53
Norveç	6	29	41	37	35	33	63	-	70	-	-	70	52	-	64	-	54	15	58	63	53
Almanya	28	45	44	50	38	61	48	45	56	54	-	62	49	63	63	77	72	48	58	67	54
Avustralya	28	43	50	44	45	52	44	51	63	40	55	61	67	64	66	64	67	54	64	75	55
Rusya	22	17	39	31	-	46	76	79	49	62	60	34	24	72	87	74	108	59	70	79	56
İsveç	24	35	48	27	54	40	43	46	47	51	44	64	69	50	76	73	67	59	61	70	57
Polonya	35	51	52	43	36	43	40	53	34	30	65	69	47	36	63	-	93	69	82	90	59
Belçika	40	50	51	61	60	68	42	55	-	130	-	68	47	-	66	-	49	61	66	67	59
Şili	73	38	58	55	-	53	78	65	-	67	-	54	88	-	-	-	-	58	86	-	61
Hong Kong	35	40	43	52	30	55	56	56	91	63	72	75	73	75	74	-	107	67	97	84	63
Güney Kore	34	54	47	43	55	65	56	49	59	66	57	47	59	68	64	69	91	62	71	66	63
Bulgaristan	64	31	63	-	-	43	76	73	50	-	57	22	72	59	134	-	-	82	73	40	63
Brezilya	59	35	42	34	86	40	99	92	68	65	66	79	43	55	87	51	112	76	79	-	64
Romanya	30	21	87	49	-	47	49	58	73	60	54	96	40	99	-	58	134	82	78	72	66
Hindistan	42	57	36	64	50	60	62	59	66	55	46	72	75	64	94	149	83	81	78	89	67
Singapur	39	38	47	65	40	75	80	59	83	124	54	71	87	55	77	98	71	78	87	79	69
Japonya	24	37	55	51	72	91	63	67	57	43	93	58	101	69	70	100	100	109	109	101	71
Portekiz	15	60	-	100	-	-	-	-	-	48	48	120	-	-	109	-	-	90	-	-	73
Fransa	35	80	57	54	75	56	44	66	107	81	56	85	69	66	93	76	64	64	87	81	73
Tayvan	38	32	47	40	37	55	58	59	70	39	51	68	74	87	71	102	74	67	97	98	74
Suudi Arabistan	31	47	46	94	85	76	101	89	-	102	-	99	72	-	80	-	-	96	95	174	77
İspanya	29	75	73	52	42	43	42	60	122	50	57	55	-	33	93	-	95	113	103	-	78
Türkiye	24	81	68	33	102	63	68	73	35	56	87	66	80	85	120	-	130	102	108	91	79
Fas	49	71	62	107	-	86	-	-	43	83	-	-	-	-	133	-	90	88	-	-	84
İtalya	62	96	60	66	75	-	69	81	100	102	-	104	87	54	95	47	87	92	96	75	86
Yunanistan	48	68	103	38	-	89	79	94	17	142	-	97	79	-	119	-	-	102	114	-	90
Çin	26	64	40	55	83	72	66	68	93	64	90	92	81	110	114	146	103	119	128	135	92
Sektör Ortalaması	30	47	47	49	54	57	58	58	61	61	61	65	72	72	73	74	82	82	86	89	65

Kaynak: Euler Hermes

Hangi sektörlerde ödemeler arttı?

Buna göre dayanıklı tüketim, tarımsal gıda, ilaç, ulaşım ve telekom alanında ödemeler bir gün arttı. Tahsil ödeme sürelerinin hali hazırda uzun sürdüğü endüstriyel sektörlerde ise tam tersi bir etki görüldü. İnşaatta üç, elektronik-teknoloji ve enerjide iki, makine ve kimya sektöründe bir günlük azalma oldu. Krediye ulaşmada zorluk yaşayan küçük ve orta ölçekli şirketlerin yer aldığı, gölge bankacılık ağırlığının yüksek olduğu, daha kapalı bir finans sistemine sahip Çin ise 92 günle dünyada en uzun ortalama alacak tahsil süresi kaydeden ülke oldu. Akdeniz ülkeleri ise Çin'in hemen ardından geldi. Alacak tahsil süreleri Yunanistan'da 91, İtalya'da 86, Fas'ta 84, Türkiye'de 79, İspanya'da 78 ve Fransa'da 73 gün oldu. Alacak tahsil süreleri Kuzey Amerika'da 51 ve Kanada'da ise 52 gün oldu.

Türkiye'de alacak süreleri üç gün kısaldı

Türkiye'de en hızlı alacak tahsili gerçekleştirilen sektörlerin perakende, ulaşım ve enerji olduğunu belirten Euler Hermes CEO'su Özlem Özüner, Türk şirketlerinin likiditenin azaldığı bu dönemde, alacaklarını hızlı tahsil etmeye çalışarak nakit dengelerini korumaya çalıştıklarını söyledi. Özüner şu değerlendirmede bulundu: "Küresel ve yerel ekonomide dalgalanmanın yaşandığı, kredi koşullarının zorlaştığı bu dönemde Türkiye'de yerleşik şirketlerin alacak tahsil sürelerini kısaltmaya çalıştıklarını görüyoruz. Ülkemizde de alacak tahsil süresi 2018 yılında üç gün kısalarak 79 güne inmiş durumda. Öte yandan tekstil, kimya ve teknoloji sektörlerinde alacak tahsil süreleri hala 100 günün üzerinde bulunuyor. Önümüzdeki dönemde tüm sektörlerde firmalarımızın alacak tahsil sürelerini kısaltmaya çalışacaklarını ve alacaklarını sigorta ile güvenceye almaya yöneleceklerini tahmin ediyoruz."

BAKLİYAT SEKTÖRÜ "HAVZA MODELİ"Nİ BEKLİYOR

HAZIRLAYAN:
İSHAK SEVGİN

Bir zamanlar küresel bakliyat pazarında söz sahibi ülkeler arasında yer alan Türkiye'de yüksek girdilerden dolayı emeğinin karşılığını alamayan üretici bakliyat ekimden uzaklaşırken, bu durum beraberinde arz açığını da getirdi. Sektör temsilcileri üretimi artırmak için Milli Tarım politikası olarak açıklanan "havza modeli"nin hayata geçirilmesini bekliyor.

1.2

MİLYON TON

Türkiye'nin 2018 yılı bakliyat ürünleri üretimi

370

MİLYON DOLAR

Türkiye'nin 2018 yılı bakliyat ürünleri ithalatı

330

MİLYON DOLAR

Türkiye'nin 2018 yılı bakliyat ürünleri ihracatı

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

İçerdiği lif ve vitaminler bakımından hububat ve bakliyatlar, insan sağlığına sunduğu katkının yanı sıra kayda değer bir ekonomik değer de oluşturuyor. Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nden alınan verilere göre, bugün itibarıyla dünya genelinde 95 milyon 167 bin hektar alanda bakliyat ekimi yapılıyor. Global ölçekte yaklaşık 96 milyon ton üretim ile 85 milyar dolarlık piyasa değerine sahip olan bakliyatlar, 11.6 milyar doları ihracat ve 11.4 milyar doları ithalat olmak üzere toplam 23 milyar dolarlık dış ticaret değeri oluşturuyor. Küresel bakliyat üretiminde 15'inci sırada olan ve dünya bakliyat üretiminin yüzde 1.3'ünü sağlayan Türkiye'de bakliyat, 2018 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 6 milyar liralık iç pazar büyüklüğüne sahip.

Bir zamanlar küresel bakliyat pazarında söz sahibi ülkeler arasında yer alan Türkiye'de, yüksek girdilerden dolayı emeğinin karşılığını alamayan üretici; bakliyat ekimden uzaklaşırken, bu durum beraberinde arz açığını getirdi. Oluşan arz açığını kapatmak amacıyla ithalata yönelen ve şu anda bakliyat ithalatçısı ülkeler arasında gösterilen Türkiye'de sektör, üreticiyi bakliyat ekimine yeniden sevk edecek planlı ve sürdürülebilir tarım politikaların geliştirilmesini talep ediyor.

Verimli tohum desteği ile çiftçi yönlendirilmeli

Üretimi artırmak için öncelikle Milli Tarım politikası olarak açıklanan "havza modeli"nin hayata geçirilmesini beklediklerini söyleyen sektör temsilcileri, ayrıca verimli tohum desteği ile çiftçilerin yönlendirilmesini de istiyor. Öte yandan bakanlık tarafından kilogram başına verilen desteklerin üretim için hayati önem taşıdığını belirten temsilciler, bu yüzden desteklerinin artarak sürmesini talep ediyor.

1990'lı yıllarda yaklaşık 2 milyon ton üretim, sıfır ithalat ve yıllık 750 bin ton ihracatıyla kürsel ticarette Hindistan'dan sonra ikinci sıraya kadar çıkan Türkiye, şu anda bakliyat ürünleri ithalatı yapan ülkeler arasında gösteriliyor. Türkiye'de baklagil ithalat ve ihracatında görülen artış ve azalışların üretimde yaşanan sorunların yanı sıra küresel piyasada rakip ülkelerin elde ettikleri rekabet üstünlüklerinden kaynaklandığını söyleyen sektör temsilcileri, Türkiye'nin günümüzde küresel piyasada ucuz fiyatla ürün satan ülkeler karşısında rekabet şansını kaybettiğine dikkat çekiyor. Türkiye'de bakliyat üretiminin artırılması için öncelikle üretim planlaması yapılarak girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve üreticinin desteklenmesi gerektiği konusunda birleşen temsilciler, söz konusu sorunların çözülmesiyle tarımsal üretimin artacağının ve artan üretimle de küresel ticaretten daha fazla pay alınacağının altını çiziyor.

Yıllar İtibarıyla Türkiye'de Bakliyat Ürünleri Ekim Alanı ve Üretimi

Yıllar	Ekim alanı (ha)	Üretim (Bin/Ton)
2014	743.822	1.035
2015	690.289	1.079
2016	715.241	1.080
2017	790.483	1.163
2018	887.922	1.225

Kaynak: TÜİK

2018 yılında üretim yüzde 6 artış kaydetti

Nohut, kuru fasulye ve mercimek, Türkiye'de üretimi en fazla gerçekleştirilen bakliyat ürünleri arasında ilk sırada yer alıyor. Türkiye'de baklagil üretimi iç tüketimi karşılayamadığından, ihtiyacın kalan kısmı ithal ediliyor. 1990'lı yıllarda yaklaşık 2 milyon ton olan Türkiye'nin toplam baklagil üretimi, aradan geçen süre zarfında yaklaşık yüzde 60 azaldı. 2018 yılında ise üretimi 2017'ye göre yüzde 6 artış kaydeden Türkiye, yaklaşık 1.2 milyon ton bakliyat üretimi gerçekleştirdi. Bu üretimden 630 bin ton ile nohut yüzde 51.4, mercimek 353 bin ton ile yüzde 28.8,

Yıllar İtibarıyla Türkiye'nin Bakliyat Ürünleri İthalatı ve İhracatı (Milyon/Dolar)		
Yıllar	**İthalat**	**İhracat**
2014	366	226
2015	271	231
2016	286	221
2017	349	289
2018	370	330

Kaynak: PAKDER

kuru fasulye 220 bin ton ile yüzde 17.9 pay aldı. Bakla, bezelye, börülce ve diğer baklagillerin toplam üretimi ise 22 bin 220 ton olarak gerçekleşti. Üretimdeki artışa bağlı 2017'ye göre Türkiye'nin bakliyat ürünleri ithalatı az da olsa düşüş gösterdi. 2018'de toplam 370 milyon dolar değerinde yaklaşık 491 bin ton bakliyat ürünleri ithalatı yapan Türkiye, toplam 330 milyon dolarlık 438 bin ton bakliyat ürünleri ihracatı gerçekleştirdi.

Abdullah Özdemir: Bakliyat tüketimini artırmalıyız

Mersin Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, "Mart ayı enflasyon verilerine göre yıllık enflasyon yüzde 19.71 olarak gerçekleşti. En fazla artış ise yüzde 29.77 ile enflasyon sepetinin yaklaşık dörtte birini oluşturan gıda grubunda meydana geldi. Dolayısıyla enflasyon ile mücadele kapsamında özellikle tüketiciler açısından zorlu bir dönemin içindeyiz. Buna ek olarak, gıda ürünleri ile ilgili abartılı, doğruları yansıtmayan ve herhangi bir bilimsel dayanağı bulunmayan açıklamalar hem tüketiciler hem de sektör açısından olumsuz bir algı yaratarak, bu süreci daha da zorlaştırıyor. Bu tür açıklamaları son dönemlerde özellikle bakliyat ürünlerinde sıkça görmeye başladık" diye konuşuyor.

Mersin Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir şöyle devam ediyor: "Bakliyat tüketimini özendirmeliyiz. Dünya genelinde yapılan birçok araştırmaya göre düzenli olarak gerçekleştirilen bakliyat tüketimi obezite, kalp hastalıkları, diyabet, böbrek rahatsızlığı ve bazı kanser türleri riskini azaltmaya yardımcı oluyor. Çünkü bakliyat ürünleri önemli bir protein kaynağıdır. Et ve et ürünleri ile eşdeğer protein seviyesine sahiptir. Demir, potasyum ve lif açısından oldukça zengindir. Kolesterol ve glüten içermez. Yağ oranı düşüktür. Yani bakliyat, dengeli beslenme ve sağlıklı yaşam açısından önemli bir rol oynuyor.

Diğer yandan, bakliyat ürünleri oldukça bereketlidir. Şu an yakın fiyat seviyesine sahip çeşitli gıdaların bir kilogramı ile tek ya da birkaç pişirimlik yemek yapılabiliyor. Örneğin, bir kilogram ıspanak ile 4-6 porsiyon yemek hazırlanabiliyor. Oysa kuru fasulye, barbunya, nohut, kırmızı ve yeşil mercimek gibi bakliyat ürünlerinin herhangi birini kullanarak, 16 ila 20 porsiyonluk yemek pişirmek mümkün. Dolayısıyla porsiyon başına maliyeti daha düşük. Başka bir deyişle fiyat açısından değerlendirildiğinde, bakliyat ürünleri aslında çok ucuz ve ekonomiktir. Üstelik birçok gıdaya kıyasla muhafazası daha kolaydır. Doğru saklanması halinde bozulma riski bulunmaz.

"Satın alma kararlarımızda rasyonel davranmalıyız"

Son reform paketinde gıda enflasyonu ile mücadelede atacağı adımları açıklayan hükümet, en önemli yapısal reformun 'Tarımda Milli Birlik Projesi' olacağını vurguladı. Ancak unutmamalıyız ki enflasyon sadece hükümetin değil, ülkemizin sorunudur. Bu çerçevede reel kesim, finans sektörü ve sivil toplum kuruluşlarının bir bütün olarak hareket etmesi büyük önem taşıyor. En önemli görevin ise toplumun bireyleri olarak bize düştüğü kanaatindeyim. Satın alma kararlarımızda rasyonel davranmalı, herhangi bir dayanağı bulunmayan ve gerçekleri yansıtmaktan uzak açıklamalara itibar etmemeliyiz. Böylece, tüketiciler olarak bilinçli bir şekilde hareket ederek, enflasyonla mücadele sürecine en önemli katkıyı sunabiliriz."

"DESTEK İMKÂNLARIYLA ÜRETİM CAZİP HALE GETİRİLMELİ"

İSMET ARAL
Tarım Ürünleri Hububat, Bakliyat İşleme ve Paketleme Sanayicileri Derneği (PAKDER) Başkanı

Alternatif destek imkânlarıyla üretimin cazip hale getirilmesini ve şehirden kırsal kesime tersine göçün sağlanması için projeler hazırlamasını talep ediyoruz. Bu noktada sivil toplum kuruluşu olarak devlete her türlü desteği sağlamaya hazırız.

Bakliyata gerekli önemi vererek, yıllık üretimi yaklaşık 2 milyon tona çıkarmak bugün itibarıyla sektörün en önemli konusu. Yıllık 700 milyon dolarlık ihracatı konuşabilmemiz için ise üretimi 2 milyon tona ulaştırmamız gerekiyor. Peki üretimi artırmak için neler yapılıyor ve nelerin yapılması lazım? Üretimi artırmak için öncelikle milli tarım politikası olarak açıklanan havza modelinin hayata geçirilmesini bekliyoruz. Milli proje devreye alınırken, verimli tohum desteği verilerek çiftçilerin yönlendirilmesi gerekiyor. Bakanlık bakliyat için ürünlere destek tutarını her sene açıklıyor ve 2018 ürün desteği kilogram bazında devam etti. Bu yıl söz konusu desteğin kilogramda en az 60 kuruş olmasını bekliyoruz. Diğer taraftan devletin alternatif destek imkânlarıyla üretimi cazip hale getirmesini ve şehirden kırsal kesime ters göçün sağlanması için projeler hazırlamasını talep ediyoruz. Bu noktada STK olarak devlete her türlü desteği sağlamaya hazırız.

Bakliyat üretimi ve ihracatı gerek üretim yerindeki çiftçileri açısından gerekse bölge insanı açısından Türkiye için temel tarımsal faaliyettir. Ancak pazarlama kanallarında bakliyat, maalesef gerekli katma değeri sağlayamıyor, kârsız iş yapılıyor. Sektörün en büyük sıkıntısı gerekli marjların oluşturulamaması. Sektörde rekabet ve pazarlama son noktasına kadar çok ağır şekilde devam ediyor.

"Havza modeli, Türkiye için önemli bir fırsat"

Üretim konusunda milli bir proje olan havza modeli, Türkiye'de bakliyat üretim artışının ivme kazanmasına vesile olacak önemli bir fırsat. Yapılacak çalışmalar, kendine yeterlilikte ve ihtiyacımız olan ihracatta artışı getirecek.

Türkiye'de 1990'lı yıllarda yıllık 1.5 milyon ton bakliyat üretimine ulaşılmış ve sıfır ithalat ile 750 bin ton ihracat yapılmıştı. Ayrıca o yıllarda Türkiye, küresel ticarette Hindistan'dan sonra ikinci sıraya kadar yükselmişti. Yıllar itibarıyla Türkiye'nin bakliyat üretimi geriledi ve bakliyat ürünleri ithalat eder duruma geldi. Ekim alanlarının azalmasının da söz konusu düşüşte etkisi büyük. 1990'da 20 milyon dekar olan Türkiye'nin bakliyat ekim alanı, bugün 7 milyon dekara geriledi. Buna bağlı olarak üretimde de yaklaşık yüzde 41'lik düşüş meydana geldi. Üretim düşüşündeki birinci etken ise 1994 yılında TMO'dan dolayı bakliyat alım desteğinin kesilmesi. Desteğin kesilmesinden sonra bakliyat üretimi maalesef yıllar itibarıyla azalma eğilimi gösterdi. Öte yandan Kanada ve ABD, bakliyat ekimi ve üretimine verdikleri önemi artırarak, alt yapı, tohum ve toprak yapılarını hazırladı. Böylece Kanada, özellikle yeşil mercimekte globalin bir numaralı üreticisi olmayı başardı. Ayrıca üretimdeki yüksek verim ve maliyet fiyatlarının bizlerden daha ucuz olması, Kanada'yı piyasada söz sahibi olma konumuna getirdi.

Üretim yüzde 6 ihracat yüzde 10 arttı

PAKDER olarak, bakliyat ve pirinç sektörünü beraber temsil eden bir sivil toplum kuruluşuyuz. 2018 yıl sonu itibarıyla Türkiye bakliyat-prinç sektörü iç pazarda, 6 milyar lirası bakliyat ve 4 milyar lirası ise pirinç olmak üzere yaklaşık 10 milyar liralık büyüklüğe sahip. Ayrıca sektör, 5 bin kişiyi de istihdam ediyor. TÜİK verilerine göre, 2018 yılında Türkiye'nin bakliyat ürünleri üretimi 2017'ye göre yüzde 6'lık artış ile yaklaşık 1.2 milyon tona ulaştı. 2018 yılında bakliyat ürünleri üretiminin az da olsa artması, ihracatı yüzde 10'un üzerinde artırdı. Bu durumun artarak devam etmesi ve hak edilen üretim ve ihracat rakamlarına ulaşılmasını umuyoruz.

Nüfus artış hızı, küresel ısınmaya bağlı iklim değişiklikleri, ekilebilir tarım arazilerin azalması gibi ana faktörler nedeniyle dünyanın gıda konusunda arz talep dengesizliği yaşama ihtimalinin büyük bir risk olabileceği bugünden görülüyor. Bu süreçte Türkiye'nin, değişen iklim şartlarına göre toprak yapısını gözeterek, üretim planlaması yapması gerekiyor. BM tarafından açıklanan rapora göre, dünya nüfusu 2050 yılında 9.5 milyar kişiye ulaşacak. Buna bağlı gıda talebi de en az yüzde 50 artmış olacak.

Ekonomik değerinin yanı sıra bakliyatlar, insan sağlığı açısından da üst düzeyde ürünlerdir. Bakliyatlar, sadece beslenme öğünlerimizin içindeki bir gıda maddesi değil. Bakliyatlar; içerdiği liflerden, vitaminlerden, minerallerden, çeşitlilikten, bir besinden daha fazlası. Biz bu ürüne çok inanıyoruz ve bireye özel faydalarına inanıyoruz. Tüm bu parametreler bakliyatı proteinden daha fazlası yapıyor. Bir gün gelecek, her öğünümüzün içinde mutlaka bir bakliyat ürünü olacak. Bu açıdan bakliyat gıdanın geleceğidir.

"ÜRETİCİNİN DÜŞÜK FAİZLİ KREDİYE ULAŞIMI SAĞLANMALI"

MEHMET FETHİ GÜVEN
Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB)
Teknik Hizmetler Kurulu Başkan Vekili

Girdi fiyatlarının düşürülmesi halinde maliyetler azalacak. Böylece hem üretici hem de tüketici kazanacak. Kısaca üretimi desteklememiz kaçınılmaz hale geldi. Desteklerdeki kesintiler kaldırılmalı, üreticinin düşük faizli krediye ulaşımı sağlanmalı.

Türkiye'de 1980'li yılların ikinci yarısında uygulanan destekleyici politikalar, baklagil üretimine ivme kazandırdı ve üretimde artışı sağladı. Ancak 1990'lı yıllarda uygulanan tam tersi politikalar baklagil üretimini olumsuz etkiledi. 1994 yılında baklagillerin destekleme kapsamından çıkarılması ise üretimin azalmasına neden oldu. Müdahale alımlarının tamamen durdurulması ve yeni politikalar oluşturulamaması sonucu üretici pazarlama sorunuyla karşı karşıya kaldı. Ürettiği mamulü elinde kalan üretici, fiyat garantisi olmaması nedeniyle üretimi daha kolay olan diğer ürünlere yöneldi. Ancak günümüzde Türkiye'de çeşitli ürünlere uygulanan prim desteği, sertifikalı tohumluk kullanım desteği, mazot ve gübre desteği baklagilleri de kapsıyor. 2005 yılından itibaren baklagil üretiminde kullanılan mazot ve gübre destekleme kapsamına alınarak, dekar başına 2.4 TL mazot ile 1.6 TL gübre desteği verildi. 2018 yılında baklagillerde dekar başına 14 TL mazot ve 4 TL gübre desteği olmak üzere toplam 18 TL destek verildi.

Üretimde sürekliliğin sağlanması için ön koşullar arasında üretici gelirlerinin artırılması geliyor. Bu gerçekten yola çıkarak üretimini canlandırmak amacıyla baklagillere prim desteği verilmeye başlandı. 2008 yılında baklagiller için başlatılan destekleme ödemesi üreticilerin tekrar üretime dönmelerinde etkili oldu.

2008 yılında kilogram başına 9 kuruş olarak uygulanmaya başlanan fark ödemesi, 2018'de 50 kuruşa çıkarıldı. Su kısıtı olan bölgelerde bu desteğin yüzde 50 fazlasının uygulanması, üretimin artırılması yönünde atılmış önemli adımlardan biri oldu.

"Tarım arazileri parçalı ve parsel sayısı fazla"

Öte yandan bugün itibarıyla sektörün önemli sıkıntılarının başında yapısal sorunlar geliyor. İşletmelerde tarım arazilerinin parçalı ve parsel sayısının fazla olması, sulama yatırımlarının bitirilememesi ve örgütlenme sorunları bir an önce çözülmesi gereken yapısal sorunlar. Ayrıca, 2018'in Eylül ayında döviz kurlarının yükselmesi ithalata bağımlı tarım girdileri fiyatlarında önemli artışlara yol açtı. Üretici, girdi kullanamaz hale geldi. Girdi fiyatlarının düşürülmesi halinde maliyetler azalacak ve bu da ürün fiyatlarının düşmesini getirecek. Böylece hem üretici hem tüketici kazanacak. Kısaca üretimi desteklememiz kaçınılmaz hale geldi. Desteklerdeki kesintiler kaldırılmalı, üreticinin düşük faizli krediye ulaşımı sağlanmalı.

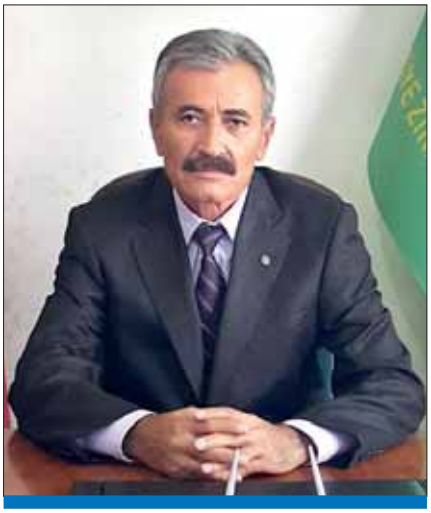
2017 yılında gümrük vergi oranlarının düşürülmesiyle artan ithalat miktarı, iç piyasada buğday fiyatlarını olumsuz etkiledi. TMO geçen yıl hasadın başında müdahale alım fiyatını bir önceki yıla göre yüzde 11.7 artış olarak açıklasa da üreticilerin birçoğu kalite düşüklüğü ve bir an önce peşin para ile satış yapma zorunluluğu gibi nedenlerle ürününü müdahale alım fiyatının altında sattı.

"Fiyatlarındaki yükseliş nedeniyle üretici gübre kullanamadı"

Üretimde kaliteyi etkileyen en önemli unsur, uygun zamanda ve uygun miktarda gübre kullanımıdır. Sahadan edindiğimiz bilgilere göre 2018 yılı ekim döneminde dolar kurundaki artışa bağlı olarak gübre fiyatlarındaki yükseliş nedeniyle, üreticinin önemli bir kısmı gübre kullanmadan ekim yaptı. Ayrıca çiftçinin son yıllarda buğday üretiminden fazla kâr elde edememesi, 2018'de girdi fiyatlarının yüksek olması nedeniyle üretimden vazgeçmesine veya farklı ürünlere yönelmesine neden oldu. Bu durumun 2018/19 üretim döneminde kalite ve rekolteyi daha da düşürmesi bekleniyor. Kalitenin ve rekoltenin düşmesi nedeniyle ithalatın ilerleyen yıllarda artacağı tahmin ediliyor.

Türkiye'de baklagil ithalat ve ihracatında görülen artış ve azalışlar, üretimde yaşanan sorunların yanı sıra küresel piyasada rakip ülkelerin elde ettikleri rekabet üstünlüklerinden kaynaklanıyor. Türkiye'de tarımsal üretim maliyetlerinin yüksekliği, elde edilen ürünün para etmemesi, yaşanan doğal afetler nedeniyle azalan üretim, verim düşüklüğü gibi etmenler, küresel piyasalara ucuz fiyatla ürün satan ülkeler karşısında rekabet şansını yok ediyor. Baklagil üretiminin artırılması için öncelikle üretim planlaması yapılarak girdi maliyetlerinin düşürülmeli ve üreticinin desteklenmesi gerekiyor. Diğer sorunlardan önce bu üç ana sorun çözüldüğü takdirde tarımsal üretimin artarak küresel ticaretten daha fazla pay alacağımızı net bir biçimde söyleyebiliriz.

"HUBUBAT VE BAKLİYAT EKİM ALANLARINDA GERİLEME VAR"

HÜSEYİN DEMİRTAŞ
Türkiye Ziraatçılar Derneği (TZD) Başkanı

Hububat ve bakliyat ekim alanlarında yıllardır devam eden bir gerileme söz konusu. Örneğin, buğdayda 2005'te 9 milyon hektar olan ekim alanı, yıllar itibarıyla daralarak 2018 yılında 7.6 milyon hektara geriledi.

Hububat ve bakliyat üretimi konusunda, 2019 yılına dair ilk tahminler için ekim alanları, gübreleme/ilaçlama ve iklim koşulları gibi üç kriteri belirlemek önemli. İlk iki faktör destekleme politikalarıyla yakından ilgili. O nedenle en önemli faktörün destekleme politikaları olduğu da söylenebilir. Üretim düşüşündeki birinci etken 1994 yılında bakliyat alım desteğinin kesilmesidir. Daha sonra bu yanlıştan dönüldü.

2008'de bakliyata kilo başına 10 kuruş olmak üzere yeniden destek verilmeye başlandı. Ancak bu rakam 2015'e kadar sabit kaldığı için üretimin artışına katkısı olmadı. 2015'te destek 20 kuruşa, 2016'da 30 kuruşa ve 2018'de 50 kuruşa çıkarıldı. Desteğin artırılması ve üretim açığı nedeniyle fiyatların artması başta nohut olmak üzere bakliyat ürünlerinde yeni bir yükselişe yol açtı. Bu gelişme sonucu 2018'de nohut üretimi yüzde 34 oranında arttı ve üretim 470 bin tondan 630 bin tona yükseldi. Ancak genel destek oranı sabit kalırken, bu yetersiz fonun sektör içindeki dağılımının değiştirilmesi bazı ürünlerde desteğin artmasına, ister istemez diğer bazı ürünlerde gerileme yaşanmasına neden oldu.

Örneğin bakliyat ürünlerine destek artırılırken, buğday üreticilerinin payı azaldı. Bunun sonucunda nohut üretimi artarken, buğday üretimi geriledi. Bu durum, sorunun temelinde tarıma ayrılan kaynağın artırılmaması ve yasanın öngördüğü oranın altında kalmasının yarattığı olumsuz sonuçları açıkça sergiliyor.

"Üretiminin teşvik edilmesi büyük önem taşıyor"

Bu tablo, Türkiye'de buğday ve bakliyat ekim alanlarının genişletilmesi ve üretiminin teşvik edilmesinin ne kadar büyük önem taşıdığını ortaya koyuyor. Buna karşın uygulanan politikalar üretimi teşvik etmek yerine üretimden caydırıcı bir rol oynuyor. Bu politikaların başında ise desteklemelerin yetersizliği geliyor. Türkiye'de 2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu ile tarımsal üreticilere bütçeden ayrılacak kaynağın GSMH'nin yüzde 1'inden az olamayacağı karara bağlandı. Buna karşılık o tarihten bu yana bu oran olması gerekenin yaklaşık yarısı düzeyinde kaldı. Bu olumsuzluktan en çok etkilenen kesim buğday ve bakliyat üreticileri oldu. 2019 yılı destekleri de bu çizginin ötesine geçemedi.

Hububat ve bakliyat ekim alanlarında yıllardır devam eden bir gerileme söz konusu. Örneğin, buğdayda 2005'te 9 milyon hektar olan ekim alanı, yıllar itibarıyla daralarak 2018 yılında 7.6 milyon hektara geriledi. Bakliyat ekim alanlarında da benzer bir durumla karşılaşıyoruz. 1990'da 20 milyon dekar olan bakliyat ekim alanı zamanla yüzde 65 azalarak, bugün itibarıyla 7 milyon dekara geriledi. Üretim de buna paralel olarak yüzde 41 oranında düştü. Türkiye'de bakliyat alanında en önemli ürünlerden biri mercimek.

Araştırmalara göre mevcut koşulların devamı halinde özellikle kırmızı mercimek ekim alanlarında azalma öngörülüyor. Kırmızı mercimek en fazla GAP bölgesinde yetiştiriliyor. GAP bölgesinde sulama projelerinin gelişmesiyle birlikte kurak iklimde yetişebilen mercimek yerine pamuk, mısır ve sebze üretiminde artış yaşanıyor ve bu da kırmızı mercimek ekim alanlarında azalmaya yol açıyor. Yapılan bilimsel projeksiyonlara göre, 2017 yılında yaklaşık 2.7 milyon olan kırmızı mercimek ekim alanı, 2020'de yaklaşık 1 milyon 750 bin dekara kadar düşecek.

"Üretimdeki açık ithalat yoluyla kapatılacak"

Buna paralel 2017'de 400 bin ton olan kırmızı mercimek üretiminin de 300 ila 325 bin tona gerileyeceği tahmin ediliyor. Kuru fasulye ekim alanları açısından yapılan benzer bir projeksiyona göre ise 2017 itibarıyla yaklaşık 898 bin dekar olan kuru fasulye ekim alanları yüzde 10 azalarak, 2020'de 806 ila 807 bin dekara düşecek, üretimdeki açık ise ithalat yoluyla kapatılacak.

Üretimin düşmesi ve Türkiye'nin gıda ihracatının artmasına bağlı olarak ithal edilen buğday miktarı giderek arttı. Bu rakam 2018 yılı itibarıyla 5 milyon tonun üzerine çıktı. Buna bağlı olarak buğday ithalatında da gümrük vergi oranları sıfırlandı ve bu durum üretim üzerinde ek bir olumsuz etken oluşturdu. Benzer bir durum bakliyat ürünleri açısından da geçerli. Nitekim 2019 yılı başında Cumhurbaşkanlığı'nın 649 sayılı kararı ile TMO'ya gümrüksüz olarak ithal edilmek üzere 2 milyon 600 bin tonluk bakliyat ve hububat için tarife kontenjanı açıldı. Karar uyarınca TMO'ya 1 milyon ton buğday ve mahlutun yanı sıra 700 bin ton arpa, 700 bin ton mısır, 100 bin ton kuru baklagil ve 100 bin ton pirinç için gümrüksüz ithalat yetkisi verildi.

"SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIMIN ÖNÜ AÇILMALI, İSRAF ENGELLENMELİ"

HÜSEYİN ARSLAN
Dünya Bakliyat Federasyonu Başkanı

Sürdürülebilir tarım bilincinin artırılması gerekiyor. Bu noktada bakliyat sektörü de hak ettiği değeri görmeli. Dünyada tarımın sürdürülemediği bir nokta, insanlık için bir felaket anlamına geliyor. Ancak dünya olarak maalesef o noktaya doğru koşuyoruz.

Dünya Bakliyat Federasyonu, bakliyat sektöründe etkin ticaret yapılabilmesi için uluslararası standartlar oluşturmaya çalışıyor. 2016 yılının Dünya Bakliyat Yılı ilan edilmesi ile farkındalık sürecinin başladığını ifade eden Dünya Bakliyat Federasyonu Başkanı Hüseyin Arslan, bu süreçte atılan birçok adımla Birleşmiş Milletler'in 10 Şubat'ı Dünya Bakliyat Günü olarak kabul ettiğini belirtti. Arslan, "Çalışmalarımıza başladığımızda globalde bakliyat hakkında yeterince bilgi sahibi olunmadığını fark ettik. Başkanlığım sürecinde bu durumu değiştirmek ve 'tarımın öksüz çocuğu' diye adlandırdığım bakliyatın hak ettiği değeri bulması için çalıştık" dedi. Bakliyatın hak ettiği değeri bulabilmesi için atılan adımlar sonrasında uluslararası bakliyat standardının belirlenmesini sağladıklarını kaydeden Dünya Bakliyat Federasyonu Başkanı Hüseyin Arslan, "Etkin ve kazançlı bakliyat ticareti için ithalatçı ve ihracatçının kârlılığını artıracak, her türlü ticari karmaşanın önüne geçecek bakliyat standartları belirlenmesi gerektiğini görüyoruz" şeklinde konuştu.

Bakliyat ticaretinde her ülkenin belirlediği farklı standartların ticareti olumsuz etkilediğini söyleyen Arslan, ihracatçı ülkelerin koyduğu standartların, ithalatçı ülkenin kazancını ve memnuniyetini düşünmediğini, yalnızca üretici ve ihraç eden ülkenin memnun kalmasına dönük standartlar belirlediğini anlattı. Küresel ölçekte geçerliliğini koruyan ve denetim mekanizması oluşturan, her ürün çeşidinde ortak paydada belirlenmiş standartların, gerektiği noktada Dünya Bakliyat Federasyonu tarafından belirlenebileceğini vurgulayan Arslan, "Bu standartlar; boy, ölçü, buruşukluk, yabancı madde miktarı, malın kırılmasında verimi etkileyen faktörler gibi spesifik kalemlere göre belirlenmeli. Örneğin, Ukrayna, Rusya ve Kazakistan gibi ülkelerde bu pazar yeni oluştuğu için kendi standartları yok. Dolayısıyla başka ülkelerin standartlarını kullanıyorlar. Bu karışıklık yaratıyor. Biz buna bir standart getirerek ticareti kolaylaştıracağız. Belirlenecek standartlar, maliyeti de düşürecek" dedi.

"Komite oluşturduk standartlar üzerine çalışıyoruz"

Arslan, farklı ülkelerin bir araya geldiği bir komite oluşturduklarını ve standartlar üzerine çalışmaya başladıklarını da sözlerine ekledi. Küresel bakliyat ticaretini kolaylaştırmak ve geliştirmek adına attıkları önemli adımlardan birinin sektöre yeterince hitap etmeyen Green and Food Trade Association (GAFTA) kontratının değiştirilmesi olduğunu dile getiren Hüseyin Arslan, bu değişikliğin global bakliyat sektöründe devrim niteliğinde bir adım olduğunu söyledi. 2018 yılında tüm dünyada geçerli olan GAFTA Sözleşmesi yerine Dünya Bakliyat Federasyonu'nun hazırladığı kontratın kullanıldığını aktaran Arslan, "Sözleşme GAFTA tarafından onaylandı, dünyada bu kullanılıyor artık. Bu durumu üyelerimize, kendi kaderimizi tayin ettik diyerek aktardım" ifadelerini kaydetti.

Her ülkenin bakliyat birliğinin, Dünya Bakliyat Federasyonu üyesi olması gerektiğini, bu amaç doğrultusunda her ülke ile yakından ilgilenerek, ülkelerle karşılıklı iş birliği ve bilgi değişimi anlaşmaları yapmaya başladıklarını belirten Hüseyin Arslan, bu sayede ülkelerde yaşanan gelişmelerden tüm dünyanın haberdar olabildiğini ve en önemlisi ülkelerin ve dünyanın ortak sorunlarını tespit edebildiklerini aktardı. Bu doğrultuda yapılan çalışmalarda karşılarına çıkan en tehlikeli gündemin gıda ihtiyacı ve israf olduğunu belirterek, Birleşmiş Milletler'in verilerine göre, gelecek 40 yılda üretilmesi gereken gıda miktarının, insanlık tarihi boyunca üretilen gıda miktarının toplamına tekabül ettiğini açıklayan Arslan, "Sürdürülebilir tarım bilincinin artırılması gerekiyor. Bu noktada bakliyat sektörünün de hak ettiği değeri görmesi gerekiyor. Dünyada tarımın sürdürülemediği bir nokta, insanlık için bir felaket anlamına geliyor. Ancak dünya olarak maalesef o noktaya doğru koşuyoruz" şeklinde konuştu.

"Üretilen her gıdanın üçte biri çöpe gidiyor"

Bugün itibarıyla önemli hale gelen başka bir sorunun ise israf olduğuna dikkat çeken Hüseyin Arslan, üretilen her gıdanın üçte birinin çöpe gittiğini kaydetti. Gelişmiş ülkelerin üretim aşamasında israf olan ürün kayıpları daha azken, gelişmemiş ülkelerin üretim aşamasında kayıplarının daha fazla olduğunu ileten Arslan, bu noktada üretimin bilinçli bir şekilde devam etmesi ve gıda israfının önlenmesinin elzem olduğuna dikkat çekti. Aynı zamanda uzun ömürlü ve sürdürülebilir tarımın önünü açacak üretimin desteklenmesi gerektiğini ifade eden Arslan, Türkiye'nin de bu noktada bilinçli ve duyarlı tarım politikaları geliştirmesi gerektiğini kaydetti.

KADIN YÖNETİCİLER VERİMLİLİĞİ ARTIRIYOR

Türkiye'deki kadın yöneticilerin oranı %27, dünya ortalaması ise %24. Türkiye bu oranla %25'lik Kanada, %23'lük Almanya, %22'lik İngiltere, %21'lik ABD ve %19'luk Hollanda'dan daha iyi durumda. Yönetici kademesinde yer alan kadınlar, verimliliğe ve finansal başarıya erkeklerden daha fazla katkı sağlıyor.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

KADIN YÖNETİCİLER HANGİ ALANLARDA DAHA AKTİF?

%17
satış

%18
operasyonel süreçler

%20
pazarlama

%34
finans

%43
insan kaynakları

Türkiye'nin bulut temelli personel yönetim sistemi Kolay İK, Türkiye'de ve dünyada yapılan araştırmalar doğrultusunda "Dünyada ve Türkiye'de Kadın Yönetici Oranları"na dair verileri inceledi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Dünya Bankası, Grant Thornton ve McKinsey gibi farklı kuruluşlar tarafından yayınlanan veriler incelendiğinde, kadın yönetici oranlarının artış göstermesine rağmen erkeklere kıyasla hâlâ düşük seviyelerde olduğu göze çarparken, kadın yönetici oranı yüksek olan şirketlerin daha iyi finansal performans sergilediği ortaya çıkıyor.

Kadınların iş gücüne katılım oranı %33,6

TÜİK'in 2019 yılı Ocak dönemi verilerine göre, ülkemizde 15 yaş ve üzeri toplam nüfus içindeki kadınların iş gücüne katılım oranı %33,6 erkeklerde ise %71,1. Dünya ülkelerine baktığımızda ise bu oran İzlanda'da %83, Meksika'da ise %49. Türkiye kadın yönetici oranında Kanada, Almanya ve İngiltere'yi geride bıraktı.

Bağımsız denetim şirketi Grant Thornton'un 35 ülkeden 2 bin 500'den fazla katılımcıyla yaptığı araştırmada, 2018'de Türkiye'deki kadın yöneticilerinin oranı %27, dünya ortalaması ise %24 olarak açıklandı. Türkiye, %27'lik kadın yönetici oranı ile %25'lik Kanada, %23'lük Almanya, %22'lik İngiltere, %21'lik Amerika ve %19'luk Hollanda'dan daha iyi durumda.

Ancak Dünya Bankası'nın "Girişimcilik Araştırması" incelendiğinde, Türkiye'de çoğunluğu kadın yöneticilerden oluşan şirketlerin oranı yalnızca %0,3.

En fazla kadın yönetici insan kaynaklarında

2019 yılının Mart ayından Grant Thornton tarafından yayınlanan "İş Dünyasındaki Kadınlar" adlı raporda, kadın yöneticilerin uzmanlık alanları incelendi. Araştırmaya göre, en fazla kadın yöneticinin bulunduğu alan %43 ile insan kaynakları oldu. Bunu %34 ile finans, %20 ile pazarlama, %18 ile operasyonel süreçler ve %17 ile satış takip ediyor. Kolay İK'nın incelediği ve Mc- Kinsey tarafından yayınlanan Diversity Matter Raporu'na göre şirket bünyesindeki kadın ve erkek çalışan oranlarında birbirine yakın sayıları yakalayabilen şirketlerin finansal başarıları, sektörlerindeki diğer şirketlere göre %15 daha iyi. Rapor, üst yönetim ekiplerinde kadınların yer almasının şirketlerin çalışan motivasyonuna ve finansal performansına birçok olumlu katkısı olduğunu gözler önüne sererken, şirket kârlılıklarının da %7 oranında kadın iş gücüyle arttığını ortaya koyuyor.

"Karnemiz pek parlak değil"

Kadının desteklenmesi ve lider kadın sayısının artırılması konusunda Kolay İK Kurucu Ortağı Gizem Sevinç yaklaşımlarını şu şekilde aktardı:

"Her ne kadar rakamlar kadın istihdamında karnemizin pek parlak olmadığını ortaya koysa da araştırma sonuçları "kadın iş gücü gerekliliği" konusundaki farkındalığımızı artırıyor.

Masada "yer" alan, özgüveni ile karar veren, yöneten, üreten kadınları desteklemek cinsiyet ve fırsat eşitliğinin sağlanmasına Kolay İK olarak katkıda bulunmak ülkemiz ve bizler için oldukça önemli. İş süreçlerimizi 18 kadın (%54) ve 15 erkek çalışanımızla sürdürüyoruz. Kadınların gücüne inanıyoruz!"

Kadınların istihdam oranı erkeklerin yarısından az

Diğer yandan TÜİK'in Hanehalkı işgücü

araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılında, Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilenlerin oranı %47,1 olup bu oran erkeklerde %65,6, kadınlarda ise %28,9 oldu.

Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı incelendiğinde kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne daha fazla katıldıkları görüldü. Okuryazar olmayan kadınların işgücüne katılım oranı %15,9, lise altı eğitimli kadınların işgücüne katılım oranı %27,7, lise mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %34,3, mesleki veya teknik lise mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %42,6 iken yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %72,7.

Kadın istihdamı en fazla hizmet sektöründe

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre 2017 yılında cinsiyete ve ekonomik faaliyetlere göre istihdam oranı incelendiğinde; tarım sektöründe toplam istihdam oranı %19,4, erkek istihdam oranı %15,4, kadın istihdam oranı ise %28,3 oldu. Sanayi sektöründe toplam istihdam oranı %26,5, erkek istihdam oranı %31,4, kadın istihdam oranı ise %15,6 oldu. Hizmet sektöründe ise toplam istihdam oranı %54,1 olup bu oran erkeklerde %53,2, kadınlarda %56,1.

İş ve aile yaşamının uyumu, 2018 araştırması sonuçlarına göre; istihdamda olan 18-64 yaş grubundaki bireylerin %46,9'unun bakım sorumluluğu bulunurken bu oran erkeklerde %48,1, kadınlarda ise %44,2 olarak gerçekleşti. Diğer taraftan, işgücüne dahil olmayanların %38,7'sinin bakım sorumluluğu bulunurken erkeklerde bu oran %14,8, kadınlarda ise %45,9 oldu. Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre 2018 yılında ücretli, maaşlı veya yevmiyeli çalışanlardan çalışma saatleri içerisinde kişisel veya ailevi konularla ilgilenmek için bir veya iki saat izin almada sorun yaşayanların oranı %9,2 iken bu oran erkeklerde %8,8, kadınlarda %10,3.

Yükseköğretim istatistiklerine göre kadın profesör oranı 2008/'09 öğretim yılında %27,4 iken 2017/'18 öğretim yılında %31,2 oldu. Doçent kadrosunda görev yapan kadın oranı %38,8, öğretim görevlisi kadrosunda görev yapan kadın oranı ise %50,2.

Kadın büyükelçi oranı %22,1

Dışişleri Bakanlığı verilerine göre; 2009 yılında kadın büyükelçi oranı %10,8 iken bu oran 2018 yılında %22,1 oldu. Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; şirketlerde üst düzey ve orta kademe yönetici pozisyonundaki kadın oranı 2012 yılında %14,4 iken 2017 yılında %17,3.

HER İŞLETMEDEN DOKUZU TALEPLERİ KARŞILAMAKTA ZORLANACAK

Türkiye'deki pek çok işletmede dijital dönüşüm programları hâlâ emekleme evresinde. Dijital Dönüşüm Endeksi'ne göre Türkiye'deki her 10 işletmeden dokuzunun beş yıl içinde müşteri taleplerini karşılamakta zorlanacağı belirtiliyor.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM BAŞARISININ ÖNÜNDEKİ İLK BEŞ ENGEL

- Veri gizliliği ve güvenliği endişeleri (%45)
- Bütçe ve kaynak yetersizliği (%40)
- Olması gerekenden fazla bilgi(%35)
- Üst seviye destek eksikliği (%29)
- Olgunlaşmamış dijital kültür (%27)

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Dell Technologies Dijital Dönüşüm (DT) Endeksi'ne göre pek çok işletmede dijital dönüşüm programları hâlâ emekleme evresinde. Türkiye'deki her 10 işletmenin dokuzu (yüzde 92) önümüzdeki beş yıl içinde değişen müşteri ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük yaşayacaklarına inanıyor. Bu oran dünya çapında yüzde 5'de kalırken işletmelerin yaklaşık üçte biri (yüzde 30) dijital dönüşümün işletmelerinin geride kalmasından endişe duyuyor. Türkiye'de ise dijital dönüşümde geride kalma konusunda endişeler dünya ortalamasının altında (yüzde 13).

Türkiye'deki bulgular ayrıca işletme liderlerinin bir güven krizi eşiğinde bulunduğunu ve kalıcı engellerin yüzde 92 oranında işletme liderini harekete geçmekten alıkoyduğunu ifade ediyor.

Başarının önündeki engeller

Türkiye'de dijital dönüşüm başarısının önünde ilk beş engel şu şekilde sıralanıyor:

- Veri gizliliği ve güvenliği endişeleri (%45)
- Bütçe ve kaynak yetersizliği (%40)
- Olması gerekenden fazla bilgi (%35)
- Üst seviye destek eksikliği (%29)
- Olgunlaşmamış dijital kültür (%27)

Katılanların büyük çoğunluğu (%89), işletmelerinin önümüzdeki beş yıl içinde güvenilirliklerini kanıtlamakta zorluk yaşayacağına inanırken, dünyada bu oran yalnızca yüzde 49'da kalıyor. Türkiye'deki işletmelerin yaklaşık üçte biri (%29) kendi işletmelerinin yönetmeliklere (KVKK, AB Genel Veri Koruma Yönetmeliği gibi) uygunluk sağlayacağına güvenmiyor. Hem dünyada hem de Türkiye'dekilerin üçte biri kendi işletmelerinin çalışan veya müşteri verilerini koruyacağına da güvenmiyor.

Liderler, gelecekteki dönüşüme yardımcı olmaya yönelik olarak işgücüne, güvenliğe ve bilişim teknolojisine odaklanmayı içeren benzer öncelikler ve yatırımlar bildirdi.

2016 yılındaki yüzde 27'ye göre artışla liderlerin yüzde 46'sı, örneğin tüm çalışanlara nasıl kodlama yapılacağını öğreterek şirket içi dijital becerileri ve yetenekleri geliştiriyor. Anket sonuçlarına göre Türkiye'de bu oran yüzde 50 düzeyinde.

Araştırma nasıl yapıldı?

Bağımsız araştırma şirketi Vanson Bourne, 42 ülkedeki ölçekli şirketlerdeki 4 bin 600 işletme lideriyle işletmelerinin Dell Technologies Dijital Dönüşüm Endeksi'ndeki yerini ölçmeye yönelik bir anket çalışması gerçekleştirdi. Vanson Bourne, işletmelerin BT stratejilerini, işgücü dönüşüm girişimlerini ve temel bir dijital işletme özellikleri kümesi karşısında algılanan performans düzeylerini inceleyerek dijital işletme çalışmalarını sınıflandırdı.

"İşletmeler gelecek için yatırımlar yapmalı"

Bu arada araştırmanın Türkiye sonuçlarını değerlendiren Dell EMC Türkiye Genel Müdürü Sinan Dumlu, "Dijital olgunluk konusunda gelişmekte olan pazarların, daha önce gelişmiş olan pazarlara kıyasla önde olduğunu görmek sevindirici. Ülkemizin Avrupa, Ortadoğu ve Afrika bölgesinde dijital olgunlukta zirvede yer alması önümüzde harika fırsatlar olduğuna işaret ediyor. Sonuçlarda dikkat çeken bir diğer konu ise önümüzdeki beş yılda değişmesi beklenen müşteri ihtiyaçlarının karşılanmasından endişe edilmesi. Bu sorunun önüne geçmek için işletmelerin, şimdiden önlemlerini

alarak, geleceğe hazır yatırımlar yapması gerekiyor" dedi.

Diğer yandan dijital dünyada pazarlama teknolojileri ve gelişmeleri her ne kadar saniyelik değişmeler gösterse de son dönemlerde bazı trendler öne çıkıyor.

MarketingTR'nin haberine göre o trendlerden bazıları şöyle:

SESLE ÇALIŞAN ARAMA MOTORLARI

Son yıllarda doğal dil işleme, konuşma arayüzleri, otomasyon ve makine öğrenimi süreçleri alanındaki ilerlemeler, sanal asistanların giderek daha akıllı ve kullanışlı hale gelmesini sağladı. Örneğin, Google'da her gün yapılan 3.5 milyar aramanın neredeyse üçte birini sesli aramalar oluşturuyor ve artık Siri gibi sesli asistanlar bir çoğumuzun hayatının parçası haline geldi.

Özellikle Siri'ye bir soru sorduğunuzda, size sıklıkla bir veya bazen birkaç sonuç verecektir. Web siteniz bunlardan biriyse, tıklanma oranının potansiyelini yükseltebilirsiniz. Bu durumun pazarlamacılar açısından ne kadar büyük bir avantaja dönüştürülebileceğini hiç düşündünüz mü?

Günümüz dijital pazarlamacıları markalarını öne çıkarmak adına SEO üzerine birçok çalışma yapıyor. Şu anda yapmış olduğunuz çalışmalarda SEO'ya uygun anahtar kelimeler çıkarıyor ve yazılı aramaları anahtar kelimelerle eşleştiriyorsunuz, ancak sesli asistan üzerinde yapılan aramaların daha fazla konuşma dilinde olduğunu düşünmek sizin ve markanızın kazanmasını sağlayacaktır. Bu sebeple bir sorgulama yaparken yazmak yerine müşterilerinizin sizi nasıl dile getireceklerini düşünün. Ayrıca, sesli arama ile daha iyi

uyum sağlayan içerik geliştirmek ve müşterilerinize ulaşmak için daha fazla sohbet havasında yazmaya başlamak pek de mantıksız gelmiyor diye düşünüyoruz.

CHATBOT VE YAPAY ZEKA GELİŞİMİ

Chatbotlar markaların müşterilerine gelişmiş bir deneyim sunmaları için en önemli kaynaklardan biridir. Tabi ki bütçe kalkanına takılmazlarsa... Bildiğiniz gibi, chatbotlar veriyle ilgili bir bilgi alıp iletmek konusunda insanlardan oldukça hızlıdır. Ayrıca chatbotlar 7/24 yorulmadan çalışabilir. Bu sayede her müşterinin ihtiyacını gününün her saatinde karşılayabilir veya yetersiz kaldığı durumda müşterileri marka temsilcileriyle buluşturabilir.

Chatbotlar bir web sitesi, bir uygulama veya bir sosyal medya platformu ile entegre edilebilir. Ayrıca tüm bu süreç içerisinde müşteri davranışlarını analiz edebilir ve gelecek için kullanıcı bilgilerini toplayarak, başarılı kişiselleştirilmiş pazarlama çözümleri oluşturmanıza yardımcı olabilir.

Grand View Research'e göre, 2019 yılında küresel chatbot pazarının yıllık yüzde 24'lük büyüme oranıyla 1,2 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Araştırma ayrıca, son kullanıcıların yüzde 45'inin chatbotları müşteri hizmetlerinde birincil iletişim biçimi olarak kullanmayı tercih ettiğini de ortaya koyuyor.

Önümüzdeki beş yıl içerisinde, müşterilerle yapılan profesyonel iletişimin yaklaşık yüzde 80'inin chatbotlar aracılığıyla gerçekleştirileceği tahmin ediliyor.

Chatbot pazarındaki bu düzenli büyüme grafiği ile birlikte, işletmelerin bunları stratejilerine nasıl entegre edebileceklerini görmeleri oldukça önemli. Basit bir müşteri hizmetleri asistanı gelecekteki kazanımları görmenin ve başlamanın en iyi yolu olabilir.

MAKİNE ÖĞRENİMİ ÇÖZÜMLERİ

Her geçen gün makine öğrenimi ve yapay zeka, geliştirilerek daha verimli veri analizleri gerçekleştirir hale geliyor. Tabii ki bu durum, pazarlama profesyonellerinin kişiselleştirilmiş içerik oluşturma ve benzersiz müşteri deneyimi tasarlama çalışmalarını da oldukça kolaylaştırıyor.

VİDEO PAZARLAMA

Yapılan araştırmalar ve kullanıcı hareketleri incelendiğinde video, dijital dünyadaki pazarlama yarışının hala en güçlü oyuncusu ve bu şekilde devam edecek. Tüketicilerin ortalama dikkat süresinin kısa olduğunu düşünürsek, popülasyon bazında insanlar blog okumak yerine video izlemeyi tercih ediyorlar.

Canlı video tüketicileri için ürün veya hizmete direkt ulaşım imkanı video pazarlamanın gelişmesi ile her geçen gün daha da artıyor; çünkü kullanıcıların artık içeriğe hızlı bir şekilde ulaşmaları yeterli olmuyor, kullanıcılar içerikleri hızlı da tüketmek istiyorlar. Ancak bu tüketimin bir parçası olabilmek ve video pazarlama stratejinizin çalışmasını sağlamak için önemli olan hangi platformu seçtiğinizle alakalı oluyor. Video pazarlama ile doğru içerik ve doğru platform, hem markalara hem de tüketicilere kazandırıyor.

Günümüz koşullarında tüketicinin ilgisini yakalamak istiyorsanız, büyük olasılıkla onları sosyal medyada bulacaksınız. Facebook Live, Youtube ve Instagram IGTV gibi platformlar, pazarlama profesyonelleri için hedef pazara hızlı ulaşma imkanı sağlamaktadır.

ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK Mİ SANAL GERÇEKLİK Mİ?

Günümüzde, artırılmış gerçeklik (AR) ve sanal gerçeklik (VR) üzerine yapılan çalışmaların pazarlama dünyası için nasıl etkiler oluşturabileceğine dair ciddi kanıtlar mevcut. Artırılmış gerçeklik; gerçeklik üzerine görüntü / video katmanları oluştururken; sanal gerçeklik başa takılan bir cihazın kullanımıyla tamamen oluşturulmuş bir gerçekliktir. Pazarlama profesyonellerinin bunları tüketiciler için daha içgörülü bir deneyim haline getirmek için kullanabilecekleri birçok yaratıcı yol var. Videoya mükemmel şekilde bağlanır ancak videonun kontrolünü kullanıcıya aktarır. Tüketiciye anın içinde olma hissiyatı ile sürükleyici bir deneyim sunan gerçeklikler, bir tüketiciye çeşitli duyular ve duygular yoluyla bağlanmanın kesin bir yoludur.

İşletmeler, bu yeni teknolojinin gücünü, marka bilinirliği oluşturmanın yanı sıra, tek tek ürünlerin satışında da zaten benimsiyorlar. Örneğin IKEA, 2016 yılından bu yana VR oyun teknolojisini kullanıyor. Alışveriş uygulaması "IKEA VR Experience" ile müşterileri satın almadan önce farklı IKEA çözümlerini deneyebiliyor. AR ile deney yapan ve seslerini duyacağımız büyük oyuncular arasında Nivea, Starbucks ve Volkswagen var.

Hani eskiden bir söz vardı; "Markaya siz değil, marka size gelecek" diye. İşte VR ve AR teknolojileri ile bu sözü, günümüz pazarlama dünyasında VR ve AR teknolojileri ile tüm kullanıcılara sunuyor gibi gözüküyor.

AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ VE TÜRKİYE

HAZIRLAYAN:
TEPAV
AB ÇALIŞMALARI MERKEZİ DİREKTÖRÜ
NİLGÜN ARISAN ERALP

400 milyon seçmenle Hindistan'dan sonra dünyadaki en büyük ikinci seçim olan Avrupa Parlamentosu seçimleri yapıldı ve bu süreçte yaklaşık 28 ülkeden beş bin aday ile 400 parti yarıştı. Ancak bu seferki seçimler bu rakamların çok ötesinde bir anlam taşıyor...

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Avrupa Parlamentosu seçimleri bu yıl 23-26 Mayıs tarihlerinde yapıldı. Yaklaşık 400 milyon seçmenle Hindistan'dan sonra dünyadaki en büyük ikinci seçim olan bu süreçte yaklaşık 28 ülkeden beş bin aday ve 400 parti yarıştı. Ancak bu seferki seçimler bu rakamların çok ötesinde bir anlam taşımakta.

I. Kurum olarak Avrupa Parlamentosu'nun önemi

➢ Avrupa Parlamentosu türünün tek örneği. 1979 yılından beri üye ülkelerde doğrudan halk tarafından seçilen vekillerin üye ülkelere göre değil ideolojik, siyasi görüş temelinde parti gruplarında bir araya geldiği uluslar üstü bir parlamento ve gene uluslar üstü nitelik taşıyan Avrupa Birliği'ne (AB) bu anlamda bir "meşruiyet" sağlıyor. Gerçi üye ülkelerdeki seçimlerde adaylar ulusal partilerin listelerinden, kendi ülkelerinin seçim kanunlarına göre seçiliyor ve bu adaylara ulusal siyasi gündemden kaynaklanan nedenlerle oy veriliyor ama gene de seçilenler Avrupa Parlamentosu'nda ulusal çıkarlara göre değil, farklı siyasi görüşlere göre gruplaşıyor.

➢ Avrupa Parlamentosu'nun AB karar alma mekanizmasındaki yetkisi AB anlaşmalarında yapılan değişikliklerle aşamalı olarak artmış durumda. Parlamento dış politika gibi bazı önemli konuların dışındaki yasama sürecinde AB Bakanlar Konseyi ile ortak karar veriyor, yaklaşık 145 milyar Euro'luk AB bütçesini denetliyor, bütçeyi kabul ve ret yetkisi var. Avrupa Komisyonu başkanının seçiminde son söz Parlamento'ya ait. Avrupa Komisyonu'nu denetleme ve toplu olarak görevden alma yetkisi de Avrupa Parlamentosu'nun.

II. Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye açısından önemi

➢ Her ne kadar şu anda Türkiye için olası gözükmese de Parlamento, genişleme sürecinde ülkelerin üye olması konusunda onay yetkisine sahip.

➢ Türkiye'nin AB ile yaptığı mülteci anlaşması karşısında temel beklentilerinden biri olan vize muafiyeti konusunda Türkiye tüm koşulları yerine getirip, AB Bakanlar Konseyi de nitelikli çoğunlukla onayladığında Parlamento'nun da mutlak çoğunlukla olur vermesi gerekiyor.

➢ AB Bakanlar Konseyi yetki verir de Avrupa Komisyonu Gümrük Birliğinin modernleşmesine ilişkin bir anlaşmayı Türkiye ile müzakere edip sonuçlandırabilirse, yeni anlaşma AB Bakanlar Konseyi ile birlikte Avrupa Parlamentosu'nun da onayından geçecek.

➢ Son olarak 2018 sonbaharında görüldüğü gibi, Avrupa Parlamentosu bütçe üzerindeki yetkisi aracılığıyla Türkiye'ye sağlanan "Katılım Öncesi Mali Yardım" fonlarında kesinti yapabiliyor. 2018 sonbaharında Avrupa Parlamentosu bu fonlarda 70 milyon Euro'luk bir kesinti yaptı.

III. 2019 Seçimlerinin farkı

Bugüne kadar Avrupa Parlamentosu seçimleri katılımın giderek azaldığı, çok fazla kişinin ilgi göstermediği seçimlerdi. Parlamento'nun AB içindeki karar alma mekanizmasında ve bütçe üzerindeki ağırlığına karşın son seçimlere kadar halkın çok fazla ilgisini çekmiyor, bu nedenle katılım sınırlı oluyordu.

Parlamento'ya doğrudan seçimlerin ilk başladığı yıl olan 1979'da yüzde 62 olan seçmen katılımı 2014 yılında yüzde 42.6'ya düştü.

AB'nin geleceğine yönelik ciddi karamsarlıklar

Bu düşüşün nedenleri arasında Parlamento'ya ve genelde AB kurumlarına yönelik ilgisizlik ve güven kaybı sayılabilir.

Ancak bu yıl, 2010'da başlayan ekonomik krizin tam anlamıyla aşılamamış olması, 2015'de başlayan göç krizinin çözümsüz kalması, ekolojik sorunlar, AB karşıtı aşırı sağın yükselişi ve Britanya'nın AB'den çıkış sürecinin başlaması (Brexit), seçmenlerde AB'nin geleceğine yönelik ciddi bir karamsarlık yarattı. Bu karamsarlığın AB yanlısı siyasetçiler ve medya tarafından, özellikle de AB karşıtı aşırı sağa vurgu yaparak, "AB elden gidiyor sahip çıkalım" ve "tehlikenin farkında mısınız?" şeklinde kullanılması bu seçimin biraz da AB'nin geleceğine ilişkin bir referandum niteliğine bürünmesine ve seçmenlerde heyecan oluşmasına yol açtı. Sonuç olarak 1994 seçiminden beri ilk kez Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılım yüzde 50'yi aştı ve seçmen AB'nin geleceğine sahip çıktı.

Bu sonucu seçimlerden önce tahmin etmekte çok zor değildi. Nisan 2019'da Eurobarometer tarafından yapılan bir kamuoyu araştırmasına göre seçmenlerin üçte ikisi AB'nin kendilerine faydalı olduğuna inanıyorlar ve bu oran 1983 yılından beri en yüksek oran.

Bu arada, bu sonuçta Brexit'in etkisinin de vurgulanması gerekir. Brexit sürecinin zorluğu, acıklı gidişatı ve Britanya'ya maliyeti sürpriz bir şekilde AB'ye desteği artırdı. Hatta Brexit AB'den ayrılmayı düşünen ve bunu savunan AB karşıtlarını bile AB'den çıkma yerine AB içinde kalarak Birliği dönüştürmeyi düşünmeye yöneltti. AB karşıtlarının

veya şüphecilerinin dönüştürme anlamında en temel amaçları da kararların büyük bölümünün Brüksel'de değil ulus-devlet düzeyinde alınması. Bunun bazı politika alanlarında olanaksız olduğunu da anlamıyor ya da anlamamazlıktan geliyorlar.

Bu arada Amerika Birleşik Devletleri ile güvenlik ve ticaret alanında yaşanan Transatlantik kriz ve gittikçe istikrarsızlaşan dış dünya da AB vatandaşları için AB'nin önemini artırdı.

AB'ye tehdit olarak görülen unsurlar

- Göç,
- Radikal İslam,
- Ekonomi/işsizlik,
- Milliyetçilik,
- Rusya,
- İklim değişikliği

Bu hususlar hem AB yanlısı hem AB karşıtı, şüphecisi kesimler açısından önemli. AB yanlısı kesimler bu unsurları AB'ye tehdit olarak algılarken, AB karşıtı kesimler bu konuları hem tehdit, hem de AB'nin çözmekte başarısız kaldığı sorunlar olarak değerlendirmektedir. Ayrıca bu hususların öncelik sıralaması da iki kesim arasında değişmektedir. İki kesim de radikal İslam konusunda hassaslar.

Bundan sonra gelen en büyük tehdit AB yanlıları için milliyetçilik (ve bu bağlamda aşırı sağ), AB karşıtları için ise göç olarak ortaya çıkmakta. AB yanlıları da göçü çözülmesi gereken bir sorun olarak görüyorlar ama öngördükleri çözüm yolları farklı. AB karşıtları özellikle Avrupa'nın kültürünü bozacağını öne sürdükleri göç karşısında AB'nin dış sınırlarının göçmenler için aşılması olanaksız, kalın bir duvar haline gelmesini isterken, AB yanlıları her şeyden önce kaynak ülkelerle dayanışma yoluyla göçün azaltılmasını ve göçmenleri AB ekonomilerine faydalı bir şekilde entegre edecek tedbirlerin alınmasını savunuyorlar.

AB yanlıları Rusya'nın AB'yi zayıflatmak istediğini düşünüyor ve bazı aşırı sağ partilerle kurdukları ilişkiden rahatsız oluyorlar. Rusya kendisine coğrafi açıdan yakın olan üye ülkelerin aşırı sağ partileri için de tehlike olarak görülüyor. AB yanlıları aynı zamanda Amerikan aşırı sağını temsil eden Steve Bannon ve Donald Trump'ın AB'deki aşırı sağ partilerle yakınlık kurarak AB'yi içeriden zayıflatacağından endişeliler. AB'nin onu zayıflatmak, bölmek ve sonunda yok etmek isteyen iç ve dış tehditlere maruz kaldığını düşünerek Parlamento seçimlerine olabildiğince aktif katılım sağladılar.

İşsizlik ve iklim değişikliği sorunu ise neredeyse tüm kesimler tarafından paylaşılan sorunlar. Özellikle iklim değişikliği başta yeşiller olmak üzere AB'nin genelinde mücadele edilmesi düşünülen bir sorun ama öncelik sıralaması değişiklik gösteriyor.

IV. Seçim sonuçları

Kısacası, bir genelleme yapılırsa Avrupa Parlamentosu seçimleri popülist-milliyetçiler olarak da nitelendirilebilen ve AB'yi dönüştürmek isteyen aşırı sağ ile demokratik, birlik içinde farklılık ilkesini savunan, hukukun üstünlüğüne dayalı bir AB'ye sahip çıkan ve farklı siyasi düşüncelere sahip AB destekçileri arasında geçti. Bu seçim bir referandum olsaydı sonucu "AB'ye evet" olarak değerlendirebilirdi.

Avrupa Parlamentosu seçimleri sonucunda biraz herkesin görmek istediği gibi değerlendirebileceği sonuçlar ortaya çıkmıştır. Aşırı sağın güçlendiğini söyleyenler de haklı olabilir, AB destekçilerinin onlara karşı çıkabilecek kadar güçlü konumda olduğunu ileri sürenler de. Sonuçlar her iki savın da doğru olduğunu göstermektedir.

Tablodan da görüleceği gibi daha önce Avrupa Parlamentosu'nun belkemiğini oluşturan muhafazakârlar (EPP) ve sosyal demokratların (S&D), yani "merkez" olarak nitelendirilebilecek iki grubun esas kaybedenler olduğu görülür. Geleneksel sağ ve sol eksen zayıflamıştır. EPP'nin oy kaybında grupta bulunan ve aşırı sağa eğimli gruplara müsamahalı davranılmasının payı olduğu öne sürülmektedir. Sosyal Demokratlar için de her ne kadar AB'nin sorunlarına tam anlamıyla çözüm getirmedikleri ve bu nedenle oy kaybettikleri söylense de Hollanda'daki ezici zaferleri bir hezimete uğramalarını engellemiştir.

Avrupa Parlamentosu'nda mutlak çoğunluk için gereken oy sayısı 376'dır. Geçmişte bu oy sayısına rahatlıkla ulaşan bu iki grup istedikleri konularda karar alabilirken şimdi bu mümkün değildir. Bu iki partinin Parlamento'da etkin olabilmeleri için, oylarını bu seçimde ciddi bir şekilde artıran Liberaller (ALDE&R) ve özellikle Almanya'da aldıkları oyla güçlenen Yeşillerle (Greens/EFA) bir uzlaşı sağlamaları gerekmektedir. AB yanlısı bu dört parti grubunun yüzde 67 çoğunlukla, uzlaşı sağladıkları takdirde aşırı sağa (toplam oy yüzdesi 14 olan Uluslar Avrupası ve Özgürlük Grubu (ENF) ve Avrupa Özgürlük ve Doğrudan Demokrasi Grubu (EFDD)) karşı çok güçlü konumda olduklarını da görmek gerekir. Yalnız, aşırı sağ popülistlerin merkez sağ Avrupa Halk Partisi (EPP) grubu içinde güçlendikleri iddiaları doğruysa Sosyal Demokratlar, Liberaller ve Yeşillerin Parlamento'da kuracakları ittifaklar ayrı bir önem kazanır.

Parlamento'da oylarını artıran ama gene de AB destekçisi partilerin epey gerisinde kalan milliyetçi/AB şüphecileri (sandalye sayıları azalan Avrupa Muhafazakârları ve Reformistleri (ECR) bu gruptadır) ve sağ popülist partiler ise yeni Avrupa Parlamentosu'nda toplam yüzde 22-23 ağırlığa sahip olacaklardır. Bu parti gruplarını Avrupa Parlamentosu'nda etkili olmaktan alıkoyabilecek bazı sorunları bulunmaktadır. Her şeyden önce bu partiler tek lider odaklıdır. Bu da başarılarının liberaller ve yeşiller gibi geniş bir temele dayanmadığını göstermektedir. Ayrıca Brexit gerçekleşirse, Britanya'daki seçimlerde birinci gelen Brexit partisi Parlamento'dan çıkacak ve aşırı sağ Avrupa Özgürlük ve Doğrudan Demokrasi Grubu (EFDD) zayıflayacaktır. Bütün bunların yanı sıra aşırı sağ gruplar Rusya ve ABD ile ilişkiler ve Avro ve istikrar politikaları gibi konularda bölünmüş durumdadırlar. Ayrıca, her ne kadar Macaristan'da birinci gelen Fidesz partisi lideri Victor Orban Parlamento'da etkileyebilecekleri ve ulusal

PARTİ GRUBU	2019 OYU	%	2014 OYU	%	FARK
Avrupa Halkları Partisi (EPP) (*)	179	24	216		-37
Sosyalist ve Demokratların İlerici İttifakı (S&D)	153	20	185		-32
Liberal ve Demokratların İttifakı ve Rönesans (ALDE&R)	105	14	69		+36
Yeşiller ve Avrupa Serbest İttifakı (Greens/EFA)	69	9	52		+17
Avrupa Muhafazakârları ve Reformistleri (ECR)	63	8	77		-14
Uluslar Avrupası ve Özgürlük Grubu (ENF) (**)	58	7	36		+22
Avrupa Özgürlük ve Doğrudan Demokrasi Grubu (EFDD) (***)	54	7	42		+12
Birleşik Avrupa Solu Konfederal Grubu- Kuzey Yeşil Solu (GUE/NGL)	38	5	52		-14
Diğer (yeni seçilmiş ve mevcut grupların hiçbirine üye olmamış olanlar)	24	3	-		-
Bağımsızlar	8	1	20		-12

(*) Seçimlerde Macaristan'da birinci gelen Victor Orban'ın başkanlığındaki Fidesz Partisi'nin bu gruptaki üyeliği, ülkede özellikle yargı bağımsızlığının durumu nedeniyle askıya alınmıştı. Orban şimdi, grubu etkileme gücü ve ulusal çıkarları dikkate alarak başka bir grupta yer alabileceklerini belirmiştir.
(**) İtalyan Matteo Salvini'nin Lig Partisi ve Fransız Marine Le Pen'in Ulusal Cephe partisi bu grupta.
(***) Britanyalı Nigel Farage'in BREXIT partisi ve Alexander Gauland'ın Almanya için Alternatif (AfD) partisi bu grupta.

çıkarları ile örtüşen bir parti grubunda yer alabileceklerini söylese de, parti aşırı sağ olarak nitelenmekten kaçınmaktadır.

V. Seçim sonuçlarının Avrupa Parlamentosu'nun karar alma sürecine yansıması

Seçim sonuçlarına göre, eskiden olduğu gibi iki ana parti grubunun kararları şekillendirdiği bir Parlamento yerine çok daha bölünmüş bir Parlamentonun ortaya çıktığı görülmektedir. Bir görüşe göre bu durum canlı fakat karar almayan işlevsiz bir Parlamento yaratacak, bir görüşe göre ise Parlamentoda müzakereci ve canlı bir demokratik ortam oluşacaktır. Esas rekabetin mevcut sorunlara AB düzeyinde çözüm bulmaya çalışacak siyasetçilerle, ulusal egemenliği korumaya ve genişletmeye çalışacak olanlar arasında olması beklenmektedir. Aşırı sağın bölünmüş olması ve kararları engelleyemeyecek bir çoğunluk elde etmeleri, AB destekçisi parti grupları kendi aralarında bir uzlaşıya vardıkları takdirde AB'nin geleceğinde belirleyici olabileceklerini işaret etmektedir. Parlamento'da özellikle yüzde 67 çoğunluğu elde eden parti grupları aralarında uzlaşı kültürünü oluşturamaz ve Parlamento'nun karar alması sekteye uğrarsa AB'nin diğer kurumları Parlamento'yu devre dışı bırakmaya çalışabilir.

Ancak AB destekçisi parti grupları, AB'nin sorunlarına çözüm arar ve geleceğini tartışırken, AB karşıtı parti gruplarını dışlamak yerine tartışma platformunu genişleterek onları ve olabildiğince AB kamuoyunu da dahil ederler, onların korku ve endişelerini dikkate alırlarsa sorunlara daha kapsayıcı ve kalıcı çözüm bulunmasını sağlayabilirler. Aşırı sağın dışlanması ve kamuoyunun endişelerinin dikkate alınmaması, bulunabilecek çözümlerin ciddi bir şekilde eleştirilmesine ve benimsenmemesine yol açacaktır. Aşırı sağ Parlamento'da devre dışı kalırsa yapmak istediklerini hükümetler arası bir nitelik taşıyan Bakanlar Konseyi aracılığı ile gerçekleştirmeye çalışabilir. Aşırı sağın neden AB'yi dönüştürmek istediği ve bu dönüşüm talebinin gerçekçi olup olmadığı kamuoyunun önünde, onların da katılımıyla gerçekleşmelidir. Hazır AB halkları "AB'ye devam" demişken, takip edilecek yol olabildiğince kapsayıcı bir şekilde bulunmaya çalışılmalıdır.

VI. Türkiye Raporu ve Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları ışığında Türkiye-AB ilişkileri

Avrupa Komisyonu'nun Türkiye Raporu'nu yayımlaması bu yıl Avrupa Parlamentosu seçimleri ile çakıştı. Bu yüzden ikisinin Türkiye-AB ilişkilerine yansımasını birlikte değerlendirmekte fayda var.

Türkiye Raporu

Türkiye'de siyaset, ekonomi ve hukukun üstünlüğü alanında ciddi gerilemeler olduğunu belirten Komisyonun Türkiye Raporu'nda en fazla dikkat çeken husus, geçen sene Haziran ayında AB liderlerinin verdiği kararın benimsenmiş olmasıdır. Yani Avrupa Komisyonu da "Türkiye'nin AB değerlerinden giderek uzaklaştığını ve doğal olarak katılım müzakerelerinin bir duraklama sürecine girdiğini, yeni hiçbir müzakere faslının açılmayacağını ve kapanmayacağını ve taraflar arasında Gümrük Birliği'nin modernizasyonu için yeni bir çalışmanın yapılmayacağını" belirtmektedir. Burada şaşırtıcı olan Avrupa Komisyonu'nun kendi önerisi olan Gümrük Birliği'nin modernizasyonu fikrinden ilk defa vazgeçmiş olması ve bunun nedeni olarak Türkiye'nin AB değerlerinden uzaklaşmış olmasını göstermesidir.

Hatırlandığı takdirde, AB liderleri Türkiye ile katılım ve Gümrük Birliği'nin modernizasyonu sürecini fiilen donduran kararlarını, 24 Haziran 2018 tarihinde, 2017 yılında referandumda onaylanan Başkanlık Sistemi'nin fiilen uygulamaya girmesinden sonra almışlardı. Bu sene yayımlanan Türkiye Raporu'nda da temel eleştiriler Türkiye'deki uygulanış şekli ile Başkanlık Sistemi'ne yöneltiliyor ve sistemde denge ve denetleme mekanizmalarının, bir başka ifadeyle kuvvetler ayrılığının olmadığı, kararların aşırı merkezi bir şekilde verildiği ve uygulandığı

ifade ediliyor. Bu ifadeden Türkiye'deki Başkanlık Sistemi ile AB değerlerinin yapısal bir çelişki içinde olduğunun düşünüldüğü sonucuna varılabilir. Bu bağlamda en fazla eleştirilen hususlardan biri Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin devre dışı bırakılmış olması, eksikliği en fazla vurgulanan husus ise yargı bağımsızlığıdır.

Avrupa Komisyonu ilk defa Türkiye'deki seçimlere de çok eleştirel yaklaşmış ve özellikle son yerel seçimlerin yasallığını ve meşruiyetini sorgulamış, bunu yaparken de Yüksek Seçim Kurumu'nun siyasi otoriteden bağımsızlığı konusunda ciddi şüpheleri olduğunu belirtmiştir.

Raporun vurucu yönlerinden birisi ilk defa Türkiye'de kurala dayalı bir serbest piyasa ekonomisinin varlığını sorgulamakta oluşudur. Bu yargıya varmalarındaki temel unsur bağımsız düzenleyici ve denetleyici kurumların bağımsızlıklarını kaybetmiş olmalarıdır. Her ne kadar bağımsız kurumlar bu niteliklerini 2011 yılında bir kanun hükmünde kararname ile yitirdiklerinde Avrupa Komisyonu'ndan o yıl ve onu takip eden birkaç yıl bu konuda bir eleştiri gelmemiş olsa da, bu yıl Merkez Bankası da dahil olmak üzere, düzenleyici ve denetleyici kurumlara yöneltilen eleştiriler Türkiye'nin yakın gelecekte AB tarafından bir serbest piyasa ekonomisi olarak tanınmayabileceği endişesi doğurmuştur. Komisyon'un piyasada fiyatlara müdahale ve karar alma mekanizmasının saydam olmayışı yönündeki ifadeleri bu endişeyi daha da artırmaktadır.

Sonuç olarak Avrupa Komisyonu'nun bu yılki Türkiye Raporu'nun bu güne kadar çıkan raporu arasında en sert ve en eleştirel olduğu söylenebilir. Bu Rapor, AB Konseyi'nin geçen yıl aldığı kararla birlikte ele alındığında her ne kadar Türkiye hala "aday ülke" statüsünü korusa da katılım sürecinin fiilen askıya alındığı ve Türkiye demokrasi, hukukun üstünlüğü ve temel haklar alanında uygulamaya da yansıyan ciddi adımlar atmadığı sürece de askıda kalmaya devam edeceği anlaşılmaktadır. İlişkilerin en yoğun devam etmesi beklenen alan, Türkiye Raporu'nda da övgü ile bahsedilen neredeyse tek alan olan göç konusunda işbirliğidir.

Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları ve Türkiye

Türkiye'de bir değişiklik olmadığı takdirde Parlamento seçim sonuçlarının Türkiye Raporu ile iyice somutlaşan "katılım sürecinin fiilen askıya alınması" durumuna değişiklik getirebilmesi beklenmemektedir.

Beklenen, Parlamento'da yüzde 67 çoğunluğu elde etmiş olan parti gruplarının, yani Muhafazakârlar, Sosyal Demokratlar, Liberaller ve Yeşillerin Türkiye'de demokrasi, hukukun üstünlüğü ve temel haklar alanında bir ilerleme olmadığı takdirde Türkiye'ye karşı çok eleştirel bir tutum almaları ve bu konulara çok da ilgi göstermeyen aşırı sağ/popülist partilerle birlikte Türkiye ile müzakerelerin resmen askıya alınması her ne kadar Parlamento'nun bu konuda yetkisi olmasa bile konusunda ısrarcı olmalarıdır. Bunun yanı sıra Parlamento yetkisi olduğu alanlarda Türkiye konusunda olumsuz kararlar verebilir. Katılım Öncesi Yardım fonlarında ciddi kesintiler yapması, vize muafiyetine ve Gümrük Birliği modernizasyonuna kesinlikle karşı çıkması kuvvetle muhtemeldir.

Türkiye yukarıda belirtilen alanlarda uygulamaya da yansıyan ciddi adımlar attığı takdirde, Sosyal Demokratlar, Liberaller ve Yeşillerin geçmişte, katılım müzakereleri açılmadan önce olduğu gibi Türkiye'nin yanında yer alması beklenmekte, milliyetçi ve aşırı sağ parti gruplarının ise her halükarda Türkiye'yi kimlik ve kültürel bazda dışlayarak ülkeyi AB'den iyice uzaklaştırması beklenmektedir.

Kısaca gerek AB Konseyi, gerek Avrupa Komisyonu, gerekse Avrupa Parlamentosu Türkiye ile ilişkilerde olumlu adım atabilmek için topu Türkiye'ye atmakta ve Türkiye'nin demokrasi, hukukun üstünlüğü ve temel haklar ve son olarak da ekonomi alanında AB değerlerine yaklaşması gerektiğini söylemektedirler.

MÜSLÜMAN TURİSTLER DİJİTALLE YOLA ÇIKIYOR

2026 yılında beklenen 300 milyar dolarlık Müslüman turist harcamasının yüzde 60'ını 18-34 yaş arasında bulunan ve dijital bağımlısı olan Y ve Z kuşağı yapacak. Online rezervasyon için en çok kullandıkları kanallar Agoda, AirBnB ve Booking.com.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Müslüman olan ülke destinasyonları (İlk 10)

1. Malezya	82.5
2. BAE	76.9
3. Endonezya	72.6
4. Türkiye	72.4
5. S. Arabistan	71.4
6. Katar	70.5
7. Fas	68.1
8. Umman	67.9
9. Bahreyn	67.9
10. İran	66.8

Mastercard'ın CrescentRating ile birlikte Müslüman turistlerin seyahat tercihlerine yönelik yayınladığı "Müslümanların Seyahat Tercihleri Endeksi" raporuna göre Müslüman seyahat pazarının 2026 yılında 300 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Bu pazarın yüzde 60'ını 18-34 yaş arasında bulunan Y ve Z kuşağı oluşturuyor ve Müslüman turistler giderek dijitalleşiyor.

Rapora göre dijitalleşme konusunda öncü olan Y ve Z kuşağının 2026 yılında online seyahat pazarında yapılacak harcamanın yüzde 60'ını gerçekleştireceği belirtiliyor. Bu nedenle, ülkelerin ve hizmet sağlayıcıların dijitalleşmeye önem vermeleri gerektiğini vurgulayan rapor ayrıca tüm yaşlardaki Müslüman turistler için sosyal medya uygulamalarını da geliştirmelerini öneriyor. Raporda ayrıca Müslüman turistlerin sosyal medya platformu tercihleri ile internet davranışlarının küresel trendler ile aynı olduğu belirtiliyor. Bu açıdan küresel vatandaş olan ve giderek önemi artan Müslüman turistleri çekmek için ülkelerin bu kesime ulaşmak için online ve mobil kanalları etkin kullanmaları ve onlara yönelik doğru içerik ile tanıtım yapılması gerektiğinin de altı çiziliyor.

Online rezervasyon tercih ediliyor

Müslüman turistler, gidecekleri yerler hakkında araştırmayı web sitelerinden yapıyorlar ve online rezervasyonu tercih ediyorlar. Online rezervasyon için en çok kullandıkları kanallar ise Agoda, AirBnB, Booking.com gibi online seyahat acenteleri ve konaklayacakları tesisin online rezervasyon kanalı. Dijitalleşen Müslüman turistleri konaklamada seçim yaparken de dijital özellikleri dikkate alıyorlar.

Turistlerin konaklama ve restoran tercihlerinde en önemli kriterin "ücretsiz internet" hizmeti olduğu ortaya çıkıyor. Konakladıkları otellerde "Namaz zamanlarının odadaki TV ekranından görüntülenebilmesi" kriteri ise üçüncü sırada yer alıyor.

Rapora göre Müslüman turistler seyahat deneyimlerini de gezi sırasında anında paylaşıyorlar. Rezervasyonu online yaptır-

malarına karşılık, konaklama için ödemeyi kredi kartı ile yaparken ulaşım, yeme-içme ve gezdikleri tarihi/doğal yerler için ödemeyi ağırlıklı olarak nakit yapıyorlar.

Türkiye genel sıralamada dördüncü sırada yer alıyor

Müslümanların Seyahat Tercihleri endeksinde Türkiye genel sıralamada dördüncü sırada yer alıyor. Ancak havayolu bağlantılarının bulunması, ulaşım kolaylığı ve vizesiz ulaşım imkanları açısından en üst sırada olduğu dikkat çekiyor.

Türkiye'yi Malezya ve Birleşik Arap Emirlikleri takip ediyor. Raporda Türkiye; İran, Mısır ve Endonezya ile birlikte "dijitalleşmenin giderek arttığı gelişen ekonomiler" olarak tanımlanan kümede yer alıyor. Türkiye'nin de yer aldığı bu kümenin dijital alt yapılarını yaygınlaştırmaları gerektiği vurgulanırken, iş dünyasının bu pazarları orta ve uzun vadeli olarak değerlendirebileceği belirtiliyor.

Türkiye iletişimin kolaylığı, dijital görünürlük ve Müslüman turistlerin ihtiyaçlarına destek olma kriterlerinde ilk 10 ülke arasında yer almıyor. Raporda Türkiye için belirtilen geliştirme alanlarının ise iletişim, ibadet mekanları, havaalanı ve konaklama imkanları ve yeme içme olduğu görülüyor.

İstanbul dünyada ilk 10 kent arasında

Mastercard tarafından yayınlanan Hedef Şehirler Endeksi raporunun 2018 sonuçlarına göre İstanbul, Avrupa yatılı ziyaretçi sayısı sıralamasında üçüncülüğünü korurken, dünyada ise bir basamak yükselerek dokuzuncu sıraya çıktı. Antalya ise 2016 yılında 5.89 milyon ziyaretçiyi ağırlarken, 2017 yılında büyük bir sıçrama yaparak 9.42 milyon ziyaretçiye ulaştı. Rapora göre Antalya, 2018 yılında yatılı ziyaretçide yüzde 19.66 artış beklentisi ile ilk 20 şehir arasında en yüksek orana sahip. Beklentilere göre iki şehir büyümeye devam ederek ayrı ayrı yüzde 20'ye yakın rekor bir büyüme gösterecek. 2018 raporunda dünya sıralamasında 20 milyon ziyaretçi ile Bangkok ilk sıradaki yerini korurken, ilk 10 şehir sıralaması Londra, Paris, Dubai, Singapur, New York, Kuala Lumpur, Tokyo, İstanbul ve Seul şeklinde oldu.

Müslüman olmayan ülke destinasyonları İlk 10

SIRA	GMST 2017 SIRASI	DESTİNASYON	Puan
1	10	Singapur	67.3
2	18	Tayland	61.8
3	20	Birleşik Krallık	60.0
4	30	Güney Afrika	53.6
5	31	Hong Kong	53.2
6	32	Japonya	52.8
7	33	Tayvan	52.4
8	34	Fransa	52.1
9	36	İspanya	48.8
10	37	ABD	48.6

YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜN İHRACATINA 2 MİLYAR LİRA DESTEK

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, yaptığı yazılı açıklamasında, "Türk Eximbank, bu yıl yüksek teknolojili ürün ihracatına Türk Lirası cinsinden 2 milyar liralık kredi desteği verecek" dedi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, yazılı açıklamasında, ihracatta büyük bir dönüşüm gerçekleştirdiklerini, amaçlarının yüksek teknolojili ve tasarıma dayalı daha fazla ihracata ulaşmak olduğunu bildirdi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından 23 Mayıs'ta İleri, Verimli, Milli Endüstri (İVME) Finansman Paketi'nin açıklandığını hatırlatan Bakan Pekcan, söz konusu paketle ihracat potansiyeli yüksek ve istihdama büyük oranda katkı veren sektörlere finansman sağlanarak ihracata desteğin artırılmasının hedeflendiğini dile getirdi.

Bakan Pekcan, Türk Eximbank'ın da aynı doğrultuda 2019 yılı hedefleri içinde, yenilikçiliğe ve Ar-Ge'ye dayalı, katma değeri yüksek, uluslararası piyasalarda "Türk malı" imajını güçlendirecek nitelikteki markalı ürün üretimine destek vermesinin yer aldığına dikkat çekerek, "Türk Eximbank aracılığıyla bu yıl yüksek teknolojili ürün ihracatına Türk Lirası cinsinden 2 milyar liralık kredi desteği sağlayacağız. Döviz kredisi cinsinden de Türk menşeli yatırım malı alımlarına yönelik 100 milyon dolar, orta ve yüksek teknolojili ürün ihracına yönelik ise 500 milyon dolarlık destek vereceğiz" değerlendirmesinde bulundu.

Türk Eximbank'ın yeni destek paketinin detayları hakkında bilgi veren Bakan Pekcan, yüksek teknolojili ürün ihracatı gerçekleştiren firmalara KOBİ şartı aranmaksızın, bir yıla kadar vade opsiyonlarında mevcut program ve koşullarda Türk Lirası kredi kullandırılacağını anlattı.

Bakan Ruhsar Pekcan, halihazırda iki anapara taksitli bir yıl vade opsiyonu faiz oranının yüzde 17.6 olduğunu anımsatarak, şunları kaydetti:

"Bir yılı geri ödemesiz üç yıla kadar vadeli Türk Lirası kredi imkanı getirilerek, faiz oranları iki yıl vadeli devlet tahvili faizinin yüzde 70'i esas alınarak belirlenecek. İhracatçı firmaların, Türk menşeli makine ve ekipman yatırım malı harcamalarını özendirmek amacıyla kullandırılacak döviz cinsinden orta uzun vadeli ihracata yönelik yatırım kredileri için ilgili projelerin gelir yaratma potansiyelleri dikkate alınarak azami üç yılı geri ödemesiz, azami 10 yıl vade opsiyonu tanınacak ve bu kredilerde yarım (0,50) puan avantaj sağlanarak Euribor+-yüzde 4,00 faiz oranı uygulanacak.

Azami bir yılı geri ödemesiz

Orta ve yüksek teknolojili ürünlerin ihracatını gerçekleştiren firmalara döviz cinsinden orta uzun vadeli işletme sermayesi kredisi, azami bir yılı geri ödemesiz, azami beş yıl vadeyle ve benzer vadedeki diğer kredilere göre 0,25 puan indirim yapılarak Euribor+yüzde 4,25 üzerinden kullandırılacaktır."

Bakan Pekcan, sağlanan desteklerin önemine işaret ederek, "İVME Finansman Paketi'nin ihracat ayağını daha da kuvvetlendirecek bu desteklerimiz, Türkiye'nin yüksek teknolojili ürün ihracatının artırılması hedefine ve yatırımda sermaye malı kullanımına önemli katkı sağlayacak" ifadelerini kullandı.

Nisan ayında 451 yatırım teşvik belgesi verildi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı atarafından Nisan ayında 451 yatırım teşvik belgesi düzenlendi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın, Nisan 2019 dönemi yatırım teşvik belgesi listesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Nisan ayında düzenlenen 451 yatırım teşvik belgesinin sabit yatırım tutarı 11 milyar 921 milyon 2 bin 21 lira olarak hesaplandı. Bu yatırımların hayata geçmesi durumunda 17 bin 694 kişinin istihdam edilmesi planlanıyor.

Öte yandan, yine aynı dönemde sabit yatırım tutarı 347 milyon 600 bin 633 lira olan ve bin 254 kişinin istihdam edilmesi öngörülen 44 yatırım teşvik belgesi iptal edildi.

Karikanomi

Nuri Demirağ, Türk uçak sanayiinde bir ilki gerçekleştirmiş çok önemli bir müteşebbistir. Girişimcinin en önemli projesi ilk Türk uçaklarını üretmiş olmasıdır. Çekoslovak firmayla Beşiktaş'ta uçak fabrikası kuran Nuri Demirağ'ın bu hikayesini Güven Bilge çizimleri ile sayfalarımıza taşıdı.

NURİ DEMİRAĞ UÇAK FABRİKASI

NURİ DEMİRAĞ, TÜRK UÇAK SANAYİİNDE BİR İLKİ GERÇEKLEŞTİRMİŞ ÇOK ÖNEMLİ BİR MÜTEŞEBBİSTİR. BU GİRİŞİMCİNİN EN ÖNEMLİ PROJESİ İLK TÜRK UÇAKLARINI ÜRETMİŞ OLMASIDIR.

DEMİRAĞ, SİVASLI BİR AİLENİN ÇOCUĞUDUR. İSTANBUL'A YERLEŞTİKTEN VE BİR SÜRE MEMURLUK YAPTIKTAN SONRA MEMURLUKTAN İSTİFA EDEN DEMİRAĞ, 1922 YILINDA BİRİKTİRMİŞ OLDUĞU BİR MİKTAR PARAYLA GİRİŞİMCİLİĞE İLK ADIMINI ATAR VE SİGARA KAĞIDI ÜRETMEYE BAŞLAR.

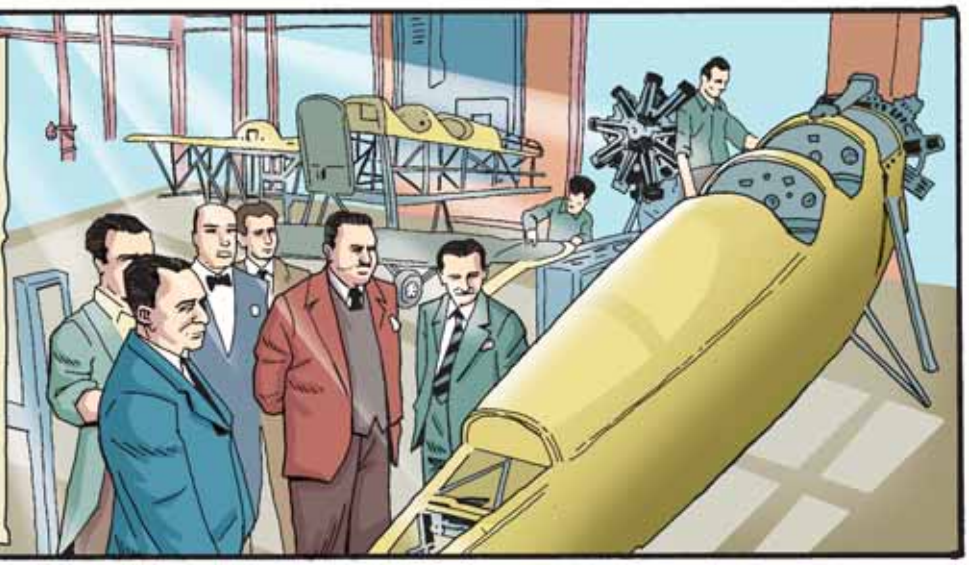
BİR SÜRE SONRA KAZANDIĞI PARA SERMAYESİNİN BİRKAÇ KATINA ÇIKAR. BU ŞEKİLDE SİGARA KAĞIDI İMALATINDAN UÇAK YAPIMINA KADAR FARKLI SEKTÖRLERDE GİRİŞİMLER YAPAN NURİ DEMİRAĞ, İLERLEYEN YILLARDA TÜRKİYE'NİN EN ZENGİNLERİ ARASINDA YERİNİ ALIR.

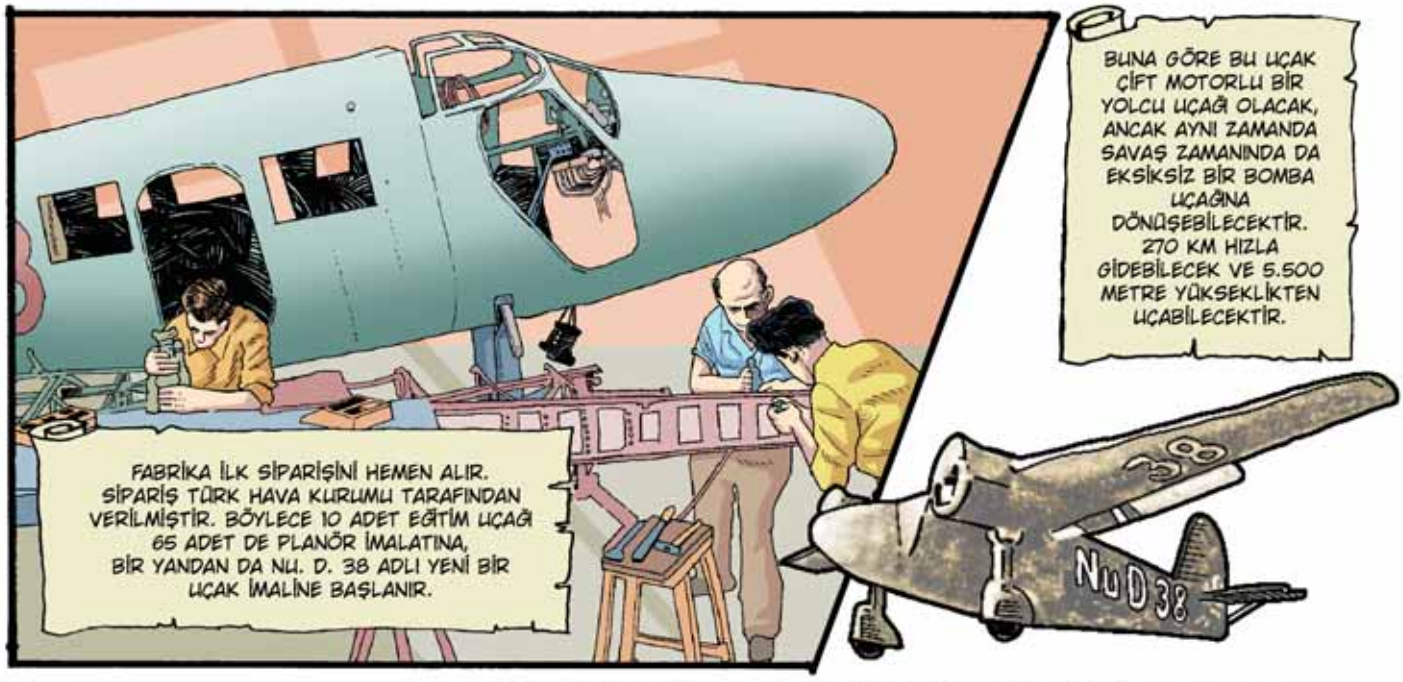

KURTULUŞ SAVAŞI'NDAN YENİ ÇIKAN TÜRKİYE SERMAYE AÇISINDAN FAKİRDİR. ÜLKENİN İHTİYACI OLAN UÇAKLAR ANCAK O YILLARIN ZENGİNLERİNİN BAĞIŞLARIYLA ALINIR. NURİ DEMİRAĞ'IN YANINA DA UÇAK ALIMI İÇİN BAĞIŞ İSTENMEK ÜZERE GİDİLİR. DEMİRAĞ BU TEKLİF KARŞISINDA BAĞIŞ YAPMAK YERİNE FABRİKA KURMAYI VE BUNDAN BÖYLE UÇAK KONUSUNDA DIŞA BAĞIMLILIKTAN KURTULMAYI ÖNERİR.

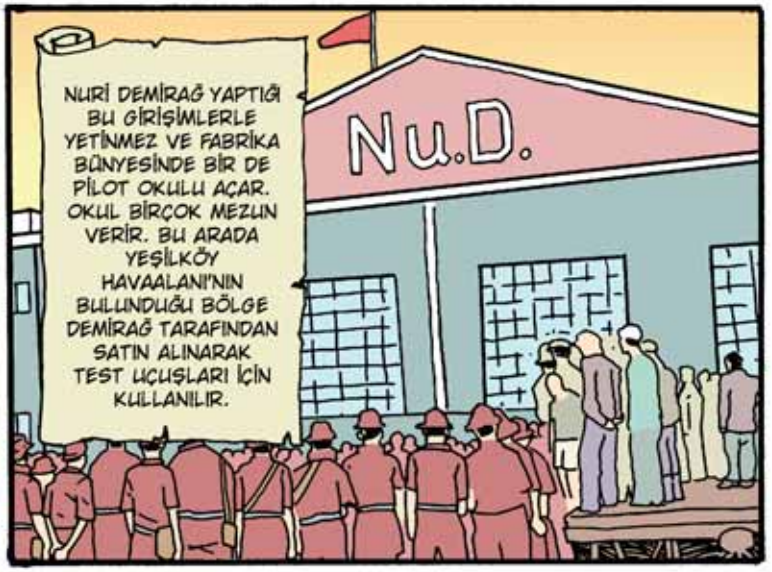

TEKLİFİ ELBETTE OLDUKÇA CAZİPTİR VE DERHAL FABRİKA KURMA GİRİŞİMLERİNE BAŞLANIR. İLK İŞ OLARAK, AVRUPA UÇAK ÜRETİM MERKEZLERİNİ ZİYARET EDER. DEMİRAĞ YANINA ALDIĞI MÜHENDİS VE TEKNİSYENLERLE ÇEKOSLOVAKYA, ALMANYA VE İNGİLTERE'DEKİ UÇAK FABRİKALARINI GEZER, BİRÇOK TEKNİK ÖĞRENİR. YURDA DÖNDÜĞÜNDE İSE SOMUT BİR GİRİŞİM YAPARAK, ANLAŞTIĞI ÇEKOSLOVAK FİRMAYLA BEŞİKTAŞ'TA İLK UÇAK FABRİKASINI KURAR.

FABRİKA İLK SİPARİŞİNİ HEMEN ALIR. SİPARİŞ TÜRK HAVA KURUMU TARAFINDAN VERİLMİŞTİR. BÖYLECE 10 ADET EĞİTİM UÇAĞI 65 ADET DE PLANÖR İMALATINA, BİR YANDAN DA NU. D. 38 ADLI YENİ BİR UÇAK İMALİNE BAŞLANIR.
BUNA GÖRE BU UÇAK ÇİFT MOTORLU BİR YOLCU UÇAĞI OLACAK, ANCAK AYNI ZAMANDA SAVAŞ ZAMANINDA DA EKSİKSİZ BİR BOMBA UÇAĞINA DÖNÜŞEBİLECEKTİR. 270 KM HIZLA GİDEBİLECEK VE 5.500 METRE YÜKSEKLİKTEN UÇABİLECEKTİR.
NuD 38

ÜRETİLEN BU İLK YOLCU UÇAĞI BÜYÜK BİR COŞKUYLA KARŞILANIR VE TÜRKİYE KAMUOYUNUN OLDUĞU GİBİ YABANCI KAMUOYUNUN DA DİKKATLERİNİ ÇEKER.
Nuri Demirağ Amerikalı ziyaretçileri ile
"Türklerin zeka ve tekniğine hayran kaldım,,
Mısırlılar Nuri Demirağ'ın yaptığı uçaklara talip oldu

NURİ DEMİRAĞ YAPTIĞI BU GİRİŞİMLERLE YETİNMEZ VE FABRİKA BÜNYESİNDE BİR DE PİLOT OKULU AÇAR. OKUL BİRÇOK MEZUN VERİR. BU ARADA YEŞİLKÖY HAVAALANI'NIN BULUNDUĞU BÖLGE DEMİRAĞ TARAFINDAN SATIN ALINARAK TEST UÇUŞLARI İÇİN KULLANILIR.
Nu.D.

NURİ DEMİRAĞ O YILLARDA SELAHATTİN ALAN İSİMLİ BİR UÇAK MÜHENDİSİYLE ÇALIŞIR. BU MÜHENDİS UÇAKLARIN TASARIMI, TEKNİK İŞLERİN TAKİBİ GİBİ KONULARLA İLGİLENİR. ÜRETİLEN UÇAKLARIN TEST UÇUŞLARININ YAPILDIĞI DÖNEMDE SELAHATTİN ALAN DA BİR UÇUŞ YAPMAK İSTER.
Nuri Demirağ'ın işleri ters gitmeye başlıyor
HEYET ÖNÜNDE UÇAĞIN TEST UÇUŞUNUN GERÇEKLEŞTİĞİ SIRADA YETERLİ UÇUŞ DENEYİMİNE SAHİP OLMAYAN SELAHATTİN ALAN'IN YANLIŞ İNİŞ YAPMASI SONUCU UÇAK YERE ÇAKILIR. SELAHATTİN ALAN, YERE ÇAKILAN UÇAKTAN SAĞ ÇIKAMAZ.
Nuri Demirağ ve Selâhattin Alan bir arad

BU OLAYIN ARDINDAN TÜRK HAVA KUVVETLERİ GÜVENLİĞİ OLMADIĞI GEREKÇESİYLE TÜM SİPARİŞLERİNİ İPTAL EDER. UÇAK ÜRETİM İŞLERİ BİR TÜRLÜ DÜZELMEYEN DEMİRAĞ, 1945 YILINDA TÜRKİYE'NİN İLK UÇAK FABRİKASI OLAN NURİ DEMİRAĞ UÇAK FABRİKASI'NI KAPATIR.
Nu.D.

Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

Neoliberalizmden sonra

Ne yazık ki on yıllar boyunca devam eden neoliberalizmin neden olduğu hasarı geri döndürecek sihirli bir mermi yok. Birçok şey reformcuların aşırı piyasa gücü ve eşitsizlik gibi sorunlarla mücadele ederken, özel sektörün bu sorunları yaratırken olduğu kadar kararlı olup olmayacağına bağlı olacaktır.

Ne tür bir ekonomik sistem insanlığın refaha ulaşmasına en çok yardım eder? Bu soru modern çağımızı tanımlar çünkü Amerika Birleşik Devletleri'nde ve diğer gelişmiş ekonomilerde 40 yıl boyunca neoliberalizm uygulandıktan sonra neyin işe yaramadığını artık öğrenmiş bulunuyoruz.

Zenginlere uygulanan vergilerin düşürülmesini, emek ve ürün pazarlarındaki kısıtlamaların kaldırılmasını, finansallaşmayı ve küreselleşmeyi içeren neoliberal deney olağanüstü bir başarısızlık olmuştur. Büyüme, 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki çeyrek yüzyılda olduğundan daha düşük bir durumda ve büyümenin büyük bir bölümü, gelir yelpazesinin en üstündekilere yaramış bulunuyor. Bunun altındakilerin gelirleri on yıllar boyunca durgun kaldı, hatta geriledi. Artık neoliberalizmin öldüğü ilan edilmeli ve gömülmelidir.

Neoliberalizmin yerine geçmek için birbiriyle yarışan üç büyük siyasi alternatif bulunuyor: Aşırı sağ milliyetçilik, merkez sol reformculuk ve ilerici sol (merkez sağ, neoliberal başarısızlığı temsil etmektedir). Bununla birlikte ilerici sol hariç bu seçenekler, süresi dolmuş (veya dolmuş olması gereken) bir ideoloji şekline borçlu olmaya devam etmektedir.

Milliyetçi sağın tavrı

Örneğin merkez sol, insani bir yüzü olan neoliberalizmi temsil etmektedir. Amacı, eski ABD Başkanı Bill Clinton'ın ve eski İngiltere Başbakanı Tony Blair'in politikalarını, egemen finansallaşma ve küreselleşme şekillerinde yalnızca küçük düzeltmeler yaparak yirmi birinci yüzyıla taşımaktır. Bu arada milliyetçi sağ küreselleşmeyi reddetmekte ve günümüzün bütün sorunlarından göçmenleri ve yabancıları sorumlu tutmaktadır. Bununla birlikte Donald Trump'ın başkanlığı, neoliberalizmin (en azından Amerikan sürümünün) zenginlere vergi indirimi sağlama, kısıtlama getirme ve sosyal programların küçültülmesi veya ortadan kaldırılması konusunda aynı ölçüde kararlı olduğunu göstermiştir.

Buna karşın üçüncü taraf, dört önceliğe dayalı olarak radikal bir biçimde farklı bir ekonomik gündem öneren ve benim ilerici kapitalizm dediğim bir şeyi savunmaktadır. Bu önceliklerden ilki piyasalar, devlet ve sivil toplum arasındaki dengeyi yeniden oluşturmaktır. Yavaş ekonomik büyüme, artan eşitsizlik, mali

Günümüzde zenginlerin birçoğu bulundukları yere sömürü yolunu seçerek varmıştır. Bir yandan rantçılığı teşvik ederken diğer yandan servet oluşumunun temelinde yatan kaynakları yok eden Trump'ın politikaları bu zenginlerin çok işine yaramış bulunuyor.

istikrarsızlık ve çevresel bozulma piyasadan kaynaklanan sorunlardır ve bu nedenle tek başına piyasa tarafından ortadan kaldırılamaz ve kaldırılmayacaktır. Devletlerin çevre, sağlık, iş güvenliği ve diğer alanlar ile ilgili düzenlemeler yaparak piyasaları sınırlandırma ve şekillendirme görevi vardır. Ayrıca piyasanın yapamadığı veya yapmayacağı şeyleri yapmak (örneğin temel araştırma, teknoloji, seçmenlerin eğitimi ve sağlığı alanlarında etkin bir şekilde yatırım yapmak) devletin işidir.

İkinci öncelik, "ulusların refahı"nın çevremizdeki dünyayı öğrenmek amacıyla yapılan bilimsel araştırmaların ve büyük insan topluluklarının herkesin iyiliği için birlikte çalışmasına olanak veren toplumsal bir örgütlenmenin bir sonucu olduğunu fark etmektir. Piyasaların, toplumsal işbirliğini kolaylaştırmakta oynayacağı çok önemli bir rol vardır, bununla birlikte bu amacı ancak hukuk kurallarına uydukları ve demokratik denetimlere tabi oldukları takdirde yerine getirebilirler. Aksi takdirde bireyler başkalarını sömürerek ve gerçek yaratıcılık yoluyla servet yaratmak yerine, rantçılık yoluyla servet oluşturarak zenginleşebilirler.

Trump'ın politikaları

Günümüzde zenginlerin birçoğu bulundukları yere sömürü yolunu seçerek varmıştır. Bir yandan rantçılığı teşvik ederken diğer yandan servet oluşumunun temelinde yatan kaynakları yok eden Trump'ın politikaları, bu zenginlerin çok işine yaramış bulunuyor.

Bu da bizi üçüncü önceliğe getiriyor: Yoğunlaştırılmış piyasa gücü sorununun ele alınması. Baskın şirketler, bilgi avantajlarını kullanarak, potansiyel rakipleri satın alarak ve piyasaya girişte engeller yaratarak kendileri dışındaki herkesin zararına büyük ölçekli rantçılık faaliyetlerinde bulunabilmektedir. Şirket piyasası gücünün artması ve çalışanların pazarlık gücünün azalması, eşitsizliğin neden bu kadar çok olduğunu ve büyümenin de neden bu kadar zayıf olduğunu büyük oranda açıklamaktadır. Devlet, neoliberalizmin öngördüğünden daha etkin bir rol oynamazsa, robotlaşma ve yapay zekâ alanlarında kaydedilen ilerlemeler yüzünden bu sorunlar muhtemelen daha da kötüleşecektir.

İlerici gündemin dördüncü maddesi, ekonomik güç ile siyasal nüfuz arasındaki bağlantıyı koparmaktır. Ekonomik güç ve siyasal nüfuz, özellikle ABD gibi zenginlerin ve şirketlerin seçimlerde sınırsız bir harcama yapabildiği ülkelerde karşılıklı olarak birbirlerini güçlendirir ve kendi kendilerini yenilerler. ABD temelde demokratik olmayan "bir dolar, bir oy" sistemine doğru yaklaştıkça, demokrasi için son derece gerekli olan kuvvetler ayrılığı sistemi artık tutunamayacak, zenginlerin gücünü hiçbir şey sınırlayamayacaktır. Bu yalnızca ahlaki ve siyasi bir sorun değildir: daha az eşitsizlik barındıran ekonomiler gerçekten daha yüksek bir performans göstermektedir. Bu nedenle ilerici kapitalist reformlar paranın siyasetteki nüfuzunu ve servet eşitsizliğini azaltarak işe başlamalıdır.

Sihirli bir mermi yok

Ne yazık ki on yıllar boyunca devam eden neoliberalizmin neden olduğu hasarı geri döndürecek sihirli bir mermi yok. Ama yukarıda ana hatları anlatılan kapsamlı bir gündem bunu kesinlikle yapabilir. Birçok şey reformcuların aşırı piyasa gücü ve eşitsizlik gibi sorunlarla mücadele ederken, özel sektörün bu sorunları yaratırken olduğu kadar kararlı olup olmayacağına bağlı olacaktır.

Kapsamlı bir gündem; eğitime, araştırmaya ve servetin diğer gerçek kaynaklarına odaklanmalıdır. Çevreyi korumalı ve iklim değişikliğiyle, ABD'deki "Yeşil Yeni Düzenciler" ve İngiltere'deki "Yokoluş İsyanı" ile aynı uyanıklıkla mücadele etmelidir. Ayrıca hiçbir vatandaşın onurlu bir hayatın temel gerekliliklerinden mahrum kalmamasını sağlayacak kamu programları sunmalıdır. Bu koşullar içinde ekonomik güvenlik, işe ve geçinmeye yetecek ücrete, sağlık hizmetlerine ve yeterli barınmaya, güvenli bir emekliliğe ve çocuklar için kaliteli eğitime erişim yer almaktadır.

Bu gündem son derece düşük maliyetlidir: aslına bakılırsa bunu uygulamama şansına sahip değiliz. Milliyetçiler ve neoliberaller tarafından sunulan alternatiflerin daha fazla durgunluk, eşitsizlik, çevresel bozulma ve siyasal huzursuzluk yaratması kesindir ve hayal dahi etmek istemeyeceğimiz sonuçlara yol açabilirler.

İlerici kapitalizm bir oksimoron değildir. Aksine, açık bir biçimde başarısız olmuş bir ideolojinin uygulanabilir ve enerjik bir alternatifidir. Bu itibarla, mevcut ekonomik ve siyasi rahatsızlıklarımızdan kurtuluşumuz için en iyi şansımızı temsil etmektedir.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2019. **www.project-syndicate.org**

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

İş dünyasının yatırım ihtiyacı

Teknolojinin üretim ulaşım ve iletişim alanında yarattığı köklü dönüşümler bağlantı, iletişim etkileşim ve işbirliği potansiyellerinin farklılaşması, rekabet edebilmek için sürekli verimlilik artırıcı yatırım yapmayı gerektirir.

Seçim ortamını geride bıraktığımızda, ekonomi odaklı gelişme stratejilerini tasarlarken entelektüel enerjiyi yönetme ustalığına ihtiyaç artacak. Sağlıklı gelecek inşa etmek için Adnan Bali'nin altını çizdiği gibi "Nereye bakacağımızı bilmek" önemli. Piyasa üst göstergeleriyle ilgili tartışmalara aşırı abanır; dip dalgaların nasıl oluşacağına ilişkin kafa yormazsak, yaratmak istediğimiz sonuçlara ulaşamayız. Sahada eli taşın altındaki iş dünyasının üç alanda yatırım yapması gerekiyor: Sürdürebilirliğin güven altına alınması, verimlilik yatırımlarıyla küresel pazara uyum sağlanması ve güçlendirici yenilik yatırımlarla orta ve uzun dönemli geleceğin güven altına alınması.

Sürdürebilirlik yatırımları bugünün ürünlerinin, dünkülerinin yerini pekiştirmesini sağlayan yeniliklere 'sürdüren yenilik" deniyor. Sürdüren yeniliklerin güven altına alınmasının gerek şartı küresel anlamda "durumsal farkındalık" düzeyini yükseltmektir. Ürünlerin işlevlerini çeşitlendiren ve geliştiren, performansını artıran; kullanma kolaylığı sağlayan Ar-Ge etkinlikleri, tasarım ve inovasyon ile müşteri tatmini sağlamayı gerektirir. Sürdüren yenilikler üretim süreçlerinde, dağıtım sistemlerinde, satış ve satış sonrası hizmetlerde kapsamlı bir farklılaşma yaratılabilirse uzun soluklu olacaktır; tersi, kısa sürede piyasadan çekilme zorunluluğu yaratır.

Sürdüren yenilikler, ürün talebi uyarması için ürünlerin bir önceki versiyonundan belirli farklılıkları içermesi gerekir. Tüketici bu farklılığı bir bakışta anlarsa, ürünü kullanırken farkı kolay kavrar, etkileşim yoluyla satış artırıcı sonuçlar yaratır.

Sürdüren yenilikler çok fazla sermaye açığa çıkarmaz; o nedenle yeni yatırımlar için fon yaratıcı etkileri çok güçlü değildir. Var olan üretim alanlarının ömrünü uzatarak güçlendiren ve verimlilik yeniliklerine uzanan "geçiş süreci" olma işlevleri nedeniyle "sürdüren yenilikler" yapmak önemlidir.

Verimlilik yatırımları

Mal ve hizmet üretiminin her aşamasında rekabet gücü yaratabilmek için sürekli "verimlilik yenilikleri' yapılması gerekir. Verimlilik artırıcı yenilikler, ürün geliştirmede, üretim yöntemlerinde, süreç etkinleşti-

Verimlilik yatırımları, "hızlı fon yaratma" özelliğine sahiptir. Verimlilik artışı yaratan yatırımların sağladığı "kâr marjı artışı" fon oluşumunu hızlandırır; fonların güçlendiren yenilik yatırımlarına yönlendirilmesi de işyerinde sağlıklı büyümeyi güven altına alır.

rilmesinde, depolama ve dağıtım sistemlerinde, satış ve satış sonrası hizmetlerde maliyet düşürdükleri için "verimlilik yenilikler" başlangıçta işgücü açığa çıkarsa da son çözümlemede ciddi miktarda kaynağın yatırımlara yönetilmesinin önünü açar.

Teknolojinin üretim, ulaşım ve iletişim alanında yarattığı köklü dönüşümler; bağlantı, iletişim-etkileşim ve işbirliği potansiyellerinin farklılaşması, rekabet edebilmek için sürekli verimlilik artırıcı yatırım yapmayı gerektirir. Önde gelen ekonomistlerin, özellikle de Acemoğlu'nun vurguladığı "sürekli yenilik yaratılması ihtiyacı", verimlilikleri de sürekli artırarak rakiplerin bir adım önünde durmayı güven altına alabilir.

Verimlilik yatırımları, "hızlı fon yaratma" özelliğine sahiptir. Verimlilik artışı yaratan yatırımların sağladığı "kâr marjı artışı" fon oluşumunu hızlandırır; fonların güçlendiren yenilik yatırımlarına yönlendirilmesi de işyerinde sağlıklı büyümeyi güven altına alır.

Güçlendirici yatırımlar

Karmaşık sistemlerde üretilen mal ve hizmetlerin yüksek maliyeti, birbirini izleyen bir dizi yenilik üretimiyle düşürülür. Ürün ve üretim yöntemlerindeki yenilikler, standartları değiştirir; fiyat-maliyet dengesi kitlelerin erişebileceği düzeylere indirilir. Yenilikler süreçleri yalınlaştırır; yeniliklerin yarattığı etkiyle, sabit maliyetler yüksek olsa da marjinal maliyetler düşer, ölçek ekonomisi fırsatları artar. Ürünlerin ve süreçlerin yalınlaşması, mal ve hizmetlerin ucuzlaması, kitlelerin erişebilirliğinin artması "güçlendiren yenilik etkileriyle[1]" hızlanır.

Üretim süreçlerinde ölçmenin yetkinleşmesi, süreci tıkayabilen ayrıntıların eşanlı saptanabilmesi, verilerin işlenerek bilgiye dönüştürülmesinde eşanlılık gibi yeni olanaklar "öngörme ve önlem almayı" da hızlandırır. Keşfedilen ve tanımlanabilen ayrıntılar "öngörme ve önlem alma" alanlarını genişletir.

Süreçlerin her aşamada ölçebilmesi, süreçleri yavaşlatıcı etkenleri giderme fırsatları, Ar-Ge çalışmalarından tasarıma, dönüştürmeden işlem maliyetlerine değer yaratma zincirinin her halkasını etkiler. Sürdüren yenilikler, özellikle "platform yapılar" aracılığıyla da kitlelerin erişebileceği fiyat düzeyleri yaratır.

Güçlendiren yenilikler ilk aşamada "işgücü" açığa çıkarır. Orta ve uzun dönemde ise üreticileri, alıcıları, sağlayıcıları ve sahipleri bir araya getiren "platform yapılar"daki "ağ etkisi[2]" ile ürün-hattı yapılarına göre daha hızlı yeni iş alanları yaratır. Günümüz teknolojisinde ağ ne kadar genişse arz ve talep arasında o kadar etkin eşleşme sağlanır; veri ne kadar zenginse, eşleşmeler de o derecede başarıyla gerçekleşir.

Bülent Eczacıbaşı'nın uyarısı

Deneyimli iş insanımız Bülent Eczacıbaşı, kendisiyle yapılan söyleşide şöyle uyarıyor:

"Çok ciddi şekilde üzerinde düşünmemiz gereken sorunlar var. Birincisi sürdürebilirlik. İkincisi, yapay zekâdan başlayarak yeni teknolojilerin yol açacağı gelişmeler sonucunda çok büyük bir işsizlik tehlikesi var. Üçüncüsü, gelir dağılımında korkunç bir bozulma. Günümüzde aşırı ölçülere varan bir gelir ve servet dağılımı çarpılması yaşanıyor."

"Geliyorum" diye bağıran tehlikeler karşısında "bekle-gör yaklaşımı" sergileyenlerin toplumsal enerjiyi boşa harcama olasılığı yüksek. Tehlikenin en az bedel önererek savuşturulması, ciddi bir stratejiye dayalı planlama gerektiriyor. Özellikle de orta ve düşük teknoloji odaklı üretim ihtisaslaşmasını hızla değiştirecek yatırım seferberliğine ihtiyaç had safhada. Bir yandan geleneksel üretim alanlarında "sürdürebilir yenilik yatırımları" ile var olan koşullardan geriye gidilmemesini güven altına alınmasını sağlamalı.

Öte yandan var olan durumu koruyabilmek için "durumsal analizlere dayalı farkındalık düzeyimizi yükseltmeli" ki olanak ve kısıtlarımız hakkında sağlıklı veri, net bilgi sahibi olabilelim. Farkındalık düzeyi yetmez, insan uzmanlığına dayalı "etken kontrol mekanizmalarını", sistemin yaratacağı "edilgen kontrol düzeylerini" ileri düzeylere taşımalıyız ki etkin kaynak kullanımının gerek şartı olan "etkin koordinasyon" yapabilelim. Son tahlilde, güçlerimizi hayatın öz gerçeklerine "uygun alanlara odaklayarak" sürdürebilirliği güven altına alabilelim; rekabet gücümüzü pekiştirelim ve güçlendiren yeniliklerle birikimlerimizi koruyarak uzun dönemli geleceği güven altına alabilelim. Yapay zeka algoritmalarının önünü alabildiğine açtığı makine öğreniminin, mobil iletişimde beşinci kuşak uygulamaların bağlantı, iletişim-etkileşim potansiyelinin, her şeyinin interneti alanındaki gelişmelerin, üç boyutlu baskı ve eklemeli üretim alanındaki sıçramaların, sanal ve artırılmış gerçeklik olanaklarının karar süreçlerini etkilerinin dikkate alınması gerekiyor. Aksi halde birikim yeteneklerini korumamız, geleceği güven altına almamız imkansız… Ayrıca gelir dağılımında düzeltme yapmazsak, temel amaç olan maddi ve kültürel zenginlik üreterek insan yaşamını kolaylaştırma ilkesinden de saparız. Hep birlikte nereye baktığımızı, nasıl baktığımızı, ne sonuçlar aldığımızı alabildiğine sorgulamalıyız.

1-Clayton M. Christensen " Kapitalist ikilem için çözümler" The New York Times/Sabah, 20/11/2012; Aslı Sözbilir, "Pazar yaratan inovasyon mucisezi/ Prof. Christensen'le yeni kitabına ilişkin söyleşi" Capital, Yıl:27, Sayı:2019/4, Nisan 2019"

2-Marshal W. Van Alstyne, Geoffrey G. Paker ve Sangeet Paul Choudary "Ürün hatları, paltformlar ve stratejinin yeni kuralları" HBR/Türkiye, Nisan 2016

TÜRKİYE STAGFLASYONDA MI?

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) Üyesi, Dünya Gazetesi Yazarı

İşsizlik rakamları yükselirken ve ekonomide bir büyüme yaratılamazken, enflasyon verisinin de sürekli yükseliyor olması stagflâsyona işaret etmektedir. Bu durum, baş edilmesi en zor ekonomi problemlerinden birisi olarak görülmektedir.

Ekonomik kriz genel olarak; piyasada bulunan mallarda, hizmetlerde, bu mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılan üretim faktörleri ile farklı piyasalarda meydana gelen ekonomik faaliyetlere göre normal olmayan aşırı dalgalanmaları ifade eder. Temel anlamda ekonomik krizler, reel sektör ve finansal sektör krizleri olmak üzere iki ana başlık altında sınıflandırılmaktadır.

Bu ana başlıkların içerisinde yer alan kriz türleri olarak bankacılık krizi, dış borç krizi, döviz krizi ve borsa krizi gibi türleri saymak mümkündür.

Bir ülke ekonomisinde işsizliğin yüksek, ekonomik verimliliğin düşük, mal ve hizmet fiyatlarının pahalı olması durumu, herkes için korkunç bir rüyadır. İşte bu durum stagflasyonun ta kendisidir. Makro ekonomide bu şekilde tanımlanan bu kriz hali, tüketim harcamalarından devlet müdahalelerine kadar bir dizi mücadele programı ile çözülür.

Ekonomi tarihinde ilk defa 1960 yılında kullanılan terim, İngilizcede 'stagnant' ile 'inflation' kelimelerinden türemiştir.

Stagnant, durgun anlamına gelirken, inflation enflasyon demektir. Buradan yola çıkarak, bir ekonomide hem durgunluk hem de enflasyon halini tanımladığı anlaşılmaktadır.

En anlaşılır haliyle bir ülke ekonomisinde durgunluk olmasına karşın enflasyonun yükseliyor olması durumudur.

Baş edilmesi zor ekonomi problemlerinden birisidir

İşsizlik rakamları yükselirken ve ekonomide bir büyüme yaratılamazken, enflasyon verisinin de sürekli yükseliyor olması stagflâsyona işaret etmektedir.

Bu durum, baş edilmesi en zor ekonomi problemlerinden birisi olarak görülmektedir. Çünkü hem enflasyonla mücadeleyi hem de ekonomiyi canlandıracak politikaları aynı anda yürütmeyi gerektiren bir durumdur.

Terim ilk kez 1960 yılında Avam Kamarası'nda konuşurken Macleod tarafından Birleşik Krallık'taki ekonomik stres döneminde kullanılmıştır. Bir tarafta enflasyondan, diğer tarafta ise durgunluktan söz ederek, "durgunluk durumu" kalıbı ile tanımlamıştır. İkinci kez ise 1970 yılında ABD'de kullanılmıştır.

1970'li yıllarda stagflâsyonla karşılaşılmasının nedeni, ABD'de yaşanan krizdir. Petrol İhraç Eden Ülkeler Topluluğu üyeleri, İsrail'in Filistin'i işgalini protesto etmek için petrol üretimini kısmıştır. Bu nedenle de giderek büyüyen petrol talebi karşılanamamıştır. Dolayısıyla ABD'de enflasyonu artırıp büyümeyi yavaşlatmıştır. O dönemde FED Başkanı Paul Volcker'ın faiz oranlarını canlandırdığı 1980 yılına kadar enflasyon yüzde 13,5 oranında kalmıştır.

1970'lerde Sefalet Endeksi'nin çıkmasına neden olmuştur. Enflasyon ile işsizlik oranının toplanmasıyla oluşan bu endeks, ekonominin bu kriz haline işaret ettiği dönemlerde insanların kendilerini ne kadar kötü hissettiğini gösteren bir araç işlevi görmüştür.

Sefalet Endeksi

Sefalet Endeksi, Yale profesörü ve iktisatçı Arthur M. Okun tarafından ortaya konmuştur. Ekonomik büyüme verilerini içermediği için Amerikalıların yaşadığı ortalama ekonomik koşulların, hatalı bir göstergesi olarak kabul edilir. Günümüzde ise yeni versiyonları bulunmaktadır.

'Enflasyon içinde durgunluk' hali şeklinde de tanımlanan bu kavram, başa çıkılması zor ekonomik krizlerden birisidir. Çünkü enflasyonu düşürmek için fedakârlık edilebilecek bir ekonomik büyüme yaşanmamaktadır. Bu nedenle hem enflasyonla mücadele edilmektedir hem de ekonomi canlandırılmaya çalışılmaktadır. İki politikanın birbiriyle çelişen yanlarının olması da bu durumu daha da zorlaştırmaktadır. Bu nedenle ekonomi yönetimi bir tercih yapmak zorunda kalmaktadır.

Stagflâsyonun nedenleri nelerdir?

Enflasyon ve işsizlik ters orantılı bir ilişkiye sahiptir. Yani enflasyon düşerken, işsizlik yükselir; enflasyon yükselirken, işsizlik düşer şeklinde bir ilişki söz konusudur. Ama bu kriz halinde doğru orantılı bir hareket gözlenmektedir.

Ekonomide durgunluk söz konusu olduğunda istihdam düşer. Buna karşın enflasyon olabilmesi için toplam arzın,

toplam talebi karşılamıyor olması gerekir. Bu da arzı artıracak iş gücü kalmadığına işaret ederken, ekonominin tam istihdam ve tam kapasite çalışmasının bir yan etkisi olarak ortaya çıkar. Stagflâsyonda durgunluk artar ve istihdam düşerken talebi karşılayacak arz yaratılamaz. Her ikisinin de aynı anda yükselmesi ise içinden çıkması zor bir sarmal haline gelir.

İşsizliğin yükselmesi ile verimlilik düşecektir ve bu durum fiyatlara zam olarak yansıyacaktır. Bu şekilde enflasyonda da yükselme görülecektir. Enflasyon ise tüketicilere fiyat artışı olarak dönecektir. Fiyatlardaki yükseliş, tüketicinin para harcamasını sağlamak için merkez bankasının faiz oranlarını düşürmesi ile yaşanacaktır.

İşsizlik ve enflasyon arasındaki ters ilişki, 1970'li yıllara kadar kabul edilmiştir. Buna karşın 1973 Petrol Krizi ile işsizlik oranı yükselirken, fiyatlar genel düzeyi de artmıştır. Sonuçta da her iki ekonomik olumsuzluğun beraber yaşanabileceği gerçeği acı bir şekilde anlaşılmıştır.

Nedenleri üzerine iki farklı görüş ortaya atılmaktadır. Bunlardan birincisi, arz şoku olarak bilinen petrol krizi ile açıklanmaktadır. Petrol fiyatlarındaki ani yükseliş, üretimi olumsuz etkilemiştir. Taşıma maliyetlerindeki artışlara bağlı olarak fiyatlar artmıştır. Fiyatların artışı, talebi düşürmüş, bu durum ise yatırımları ve şirket kararlarını olumsuz etkilemiştir. Sonuçta da işsizlik artmış ve bu kriz hali oluşmuştur.

İkinci görüş ise hatalı makro ekonomik politikalara dikkat çekmektedir. Buna göre; merkez bankası para arzını artıran politikalar uygularken, aynı zamanda iş ve emek piyasasını olumsuz etkileyecek düzenlemelere gider. Bu durum da stagflâsyona neden olabilir.

Nedenleri

- Yanlış para ve maliye politikaları,
- Tüketimin ve ücretlerin artması,
- Enerji kaynaklarının fiyatlarının yükselmesi,
- Para arzının üretimden fazla artması,
- Finansal krizler ve döviz kurlarındaki istikrarsızlıklar.

Sonuçları

- Enflasyondaki artışla yatırımların yavaşlaması,
- Döviz kurundaki istikrarsızlık ve buna bağlı ortaya çıkan spekülatörler,
- Maliyetlerde ve temel geçim malzeme fiyatlarında artış,
- İşsizlik oranlarında artış,
- Hükümetlerin tüketimi azaltıcı önlemler alması.

Türkiye ekonomisi stagflâsyonda mı?

Uzmanlar Türkiye'nin 2018 itibarıyla içinde bulunduğu durumu değerlendirirken, ABD ve AB gibi küresel güçlerle olan inişli çıkışlı ilişkilerin sürekli olarak ekonomi yönetimi alanında soru işaretleri yaratmasına bağlıyorlar. Aynı zamanda kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık ve hesap verebilirlik düzeyi, çeşitli fonların kullanımı ve aktarımı noktasındaki belirsizliklere işaret ediyorlar.

Ekonomiye dair oluşan soru işaretlerinin yer aldığı uluslararası rapor, derecelendirmeler ve analizlerin ise siyasi yöneticiler tarafından taraflı ve amaçlı bulunması nedeniyle dikkate alınmadığı dile getiriliyor. Yerel ve milli kurumların açıkladığı rakamlar ile bazı analizlerin de yabancılar tarafından dikkate alınmaması durumundan bahsediliyor.

Dolayısıyla bu şekilde oluşan karşılıklı güven sorununun, dış yatırıma ve taze finansmana ihtiyacı olan Türkiye ekonomisini kötü etkilediği yorumları yapılıyor.

TÜSEM BAHAR TOPLANTISI TOBB ETÜ'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye Üniversiteler Sürekli Eğitim Merkezleri Konseyi Bahar Toplantısı TOBB ETÜ'de yapıldı. TOBB ETÜ-SEM Müdürü Prof. Dr. Ramazan Aktaş, 2006 yılından bu yana 40 binden fazla kişiyi sertifikalandırdıklarını söyledi.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (TOBB ETÜ-SEM); Türkiye Üniversiteler Sürekli Eğitim Merkezleri Konseyi (TÜSEM) Bahar Toplantısı'na ev sahipliği yaptı.

23 ayrı üniversiteden 40 kişinin katıldığı TÜSEM Bahar Toplantısı, 26 Nisan 2019 Cuma tarihinde TOBB ETÜ Konferans Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Toplantının açılışında konuşan TOBB ETÜ-SEM Müdürü Prof. Dr. Ramazan Aktaş, Türkiye'nin dört bir yanında verdikleri 800'ü aşkın eğitim programıyla 2006 yılından bu yana 40 binden fazla kişiyi sertifikalandırdıklarını bildirdi. Prof. Dr. Aktaş sertifikalandırma eğitimlerinin yanı sıra KOBİ'lerin her türlü sorununa çözüm için danışmanlık hizmeti de sunduklarını ifade ederek, "Danışmanlık talebinde bulunan firmalarla görüşerek güçlü ve zayıf yönlerini analiz edip mevcut durumu ve sorunlarını belirliyoruz. Daha sonra firmanın rekabet gücünü artırmak için gereken çözüm önerilerini ortaya koyuyoruz. Gerekirse eğitim desteği sağlıyoruz. Şu ana kadar 89 firmaya danışmanlık hizmeti verdik" diye konuştu.

TÜSEM Başkanı ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Yusuf Halefoğlu ise SEM'ler olarak iş dünyasının beklentilerine uygun eğitimler verilirken, içinde bulunulan zamanın etkilerine göre öğrencilerde yaşanan tutum değişimlerini de dikkate almak gerektiğini kaydetti. SEM'ler için hayat boyu öğrenme kavramının temel çıkış noktası olduğunu ifade eden Dr. Halefoğlu, iş dünyasının zamana göre farklılık gösteren kalifiye eleman ihtiyacının da bu meseleyle bağlantılı olduğuna dikkat çekti.

Dr. Halefoğlu, SEM'lerin kamu üniversitelerinde döner sermaye statüsünde çalıştığını ve muhasebeleştirmeyle ilgili bazı sorunlar yaşandığını vurgulayarak, program kapsamında Sayıştay'dan gelen uzmanın yapacağı sunumun dikkatle izleneceğini bildirdi.

TOBB ETÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Yusuf Sarınay ise SEM'lerin nitelikli insan gücü yetiştirilmesi ve yetiştirilmiş olanların niteliklerinin korunması ve geliştirilmesinde çok önemli bir görevi yerine getirdiğini söyledi.

"SEM'ler değişimi çok hızlı gerçekleştirebiliyor"

Üniversite ders ve eğitim içeriklerinin zamana göre değişiminin bazen yılları bulmasına rağmen, SEM'lerin bu değişimi çok hızlı gerçekleştirebildiğine dikkat çeken Prof. Dr. Sarınay, "Sağlıklı bir hayat boyu öğrenme ortamının sağlanmasında, teknolojik ve bilgi değişimlerine esnek ve hızlı bir şekilde uyum sağlayabilen SEM'ler önemli bir rol üstleniyorlar. Kamu üniversitelerine bağlı SEM'lere de bu hıza ayak uyduracak ortamın sağlanması gerekir" şeklinde konuştu.

TÜSEM Bahar Toplantısı'nda Sayıştay Denetçisi Mahmut Güler 'Sürekli Eğitim Merkezlerinde Döner Sermaye Uygulamaları ve Özel Sektör İşbirlikleri'; Bartın Üniversitesi SEM Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Kaygın 'EPALE (Electronic Platform for Adult Learning in Europe) Avrupa Yetişkin Eğitimi Platformu'; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü Bilim, Teknoloji ve Sanayi Eğitim Daire Başkanı Zübeyde Arslanoğlu 'T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın SEM'lerde Yürüttüğü Faaliyetler'; Campusonline İş Geliştirme Yöneticisi Ömer Gül 'Campusonline (E-Kampüs A.Ş.) Tanıtımı'; TOBB ETÜ-SEM Eğitmenlerinden Adnan Erbaş ise 'Topluluk Önünde Konuşma (İkna Mühendisliği)' başlıklı birer sunum yaptı. TÜSEM katılımcıları programın sonunda Anıtkabir'i ziyaret ettiler.

Fotoğraflar: *TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi*

PROF. DR. SADIK KAKAÇ'A ŞEREF PROFESÖRLÜĞÜ UNVANI

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Sadık Kakaç'a Xi'an Jiaotong Üniversitesi tarafından 'Şeref Profesörlüğü' unvanı verildi.

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerinden 'Hocaların Hocası' lakaplı Prof. Dr. Sadık Kakaç'a Çin'in en eski ve dünyaca tanınmış üniversitelerinden biri olan Xi'an Jiaotong Üniversitesi (XJTU) tarafından 'Şeref Profesörlüğü' unvanı verildi.

Xi'an Jiaotong Üniversitesi tarafından gönderilen davet mektubunda, ünlü bilim insanları ile yakın ilişki ve işbirliği içinde olan üniversitenin, Şeref Profesörlüğü payesini tanınmış bilim insanlarına verdiğine işaret edilerek, Prof. Dr. Sadık Kakaç'a akademik saygınlığa ve tanınırlığa sahip bir bilim adamı olarak bilime sağladığı üstün katkılar; Çin'de bilimin gelişmesine ve Çin'in uluslararası bilimsel işbirliğine hizmetleri; XJTU'da bilimsel araştırmalara yaptığı katkılar ve özellikle iki fazlı akımlar ve ısı transferi, termofizik, yakıt pilleri modelleme, mikro ısı transferi konularındaki çalışmaları ile ısı transferi alanında yapmış olduğu üstün çalışmalar nedeniyle bu Şeref Profesörlüğü unvanının tevdi edildiği belirtildi.

Chen'in 100. yaş günü anma törenine davet edildi

Ayrıca, Prof. Dr. Sadık Kakaç'ın XJTU'da, kuvvet santralleri için büyük öneme sahip Çin'de Çok Fazlı Akımlar ve Isı Transferi Devlet Laboratuvarı'nın gelişimine yaptığı katkılara ve bu laboratuvarın kurucusu, dünyaca tanınmış bilim adamı Prof. Dr. Xuejun Chen ile hayat boyu arkadaşlığına işaret edilerek, Prof. Xuejun Chen'in 100. yaş günü anma törenine önemli bir yabancı bilim adamı olarak davet edildiği ifade edildi. 10 Mayıs 2019 tarihinde Çin'de gerçekleştirilen törende Şeref Profesörlüğü unvanı takdim edilen Prof. Dr. Sadık Kakaç, gerçekleştirdiği sunumun ardından üniversitenin en başarılı öğrencilerine de ödüllerini verdi.

ÇAĞIMIZIN YENİ HASTALIĞI: "TEXT NECK" SENDROMU

Dünyada milyonlarca insanın sağlık sorunu haline gelen "text neck" sendromu veya bir başka tanımla "kaplumbağa boynu" direkt olarak omurgayı etkiler ve önemli hastalıkların meydana gelmesine neden olur.

Boyun yani servikal omurga; beyin ve omurilik tarafından yönetilen sinir, kemik, eklem, bağ ve kaslardan oluşan koordine bir ağdır. Bu ağ yapısının irritasyon ve hasarı ağrılara sebep olur. Text neck terimi ilk defa kayropraktik uzmanı olan Amerikalı Dr. Dean L. Fishman tarafından kullanılmıştır.

TOBB ETÜ Hastanesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı Prof. Dr. Fusün Belma Köseoğlu da "text neck" sendromu ile ilgili deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı: "Text neck veya bir başka tanımla "kaplumbağa boynu"duruşu akıllı telefonlar, tabletler, e-kitaplar veya bilgisayarlar gibi elektronik cihazların ekranına bakma, web tarama, video izleme veya mesajlaşma amacıyla başın öne doğru eğilmiş ve asılı bir durumda uzun süreli tutulmasıyla oluşan tekrarlayıcı stres yaralanmasını ve ağrıyı tarif etmek için kullanılan yeni bir tıbbi terimdir.

Yakın zamanlarda yapılan bir çalışma, 18-44 yaş arası insanların, günün kısa bir bölümü hariç tüm gün boyunca cep telefonlarıyla birlikte olduklarını göstermiştir. Web tarama, iletişim ve sosyalleşme gibi amaçlarla cep telefonu kullanımının Amerika'da günde ortalama 2.7 saat ve Kore'de 4.1 saat olduğu tespit edilmiştir. Amerika'da mobil cihazlar kullanan üniversite öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada yüzde 40 oranında Thailand'da 2015 yılında yayınlanan bir araştırmada ise akıllı telefon, laptop veya tablet kullanan şehir insanında yüzde 62.3 oranında boyun, sırt ve omuz ağrısı olduğu bulunmuştur. Teknolojinin bu kadar ilerlediği çağımız dünyasında, gittikçe artan sayıda insan bu tip gelişmiş cihazlara daha çok zaman ayırmaktadır.

Milyonlarca insanı etkileme potansiyeli mevcut

Bu nedenle bu durumun tüm dünyada milyonlarca insanı etkileme potansiyeli mevcut olup "text neck" sendromu gittikçe büyüyen bir sağlık sorunudur.

Text neck sendromunda ağrılara katkıda bulunan en yaygın durum başın öne eğilmesi ve omuz duruşudur. Bu cihazların ekranının okunabilmesi, seyredilebilmesi veya mesaj yazılabilmesi için boyun öne eğilir, baş omuzların önüne yerleştirilir ve önde başın bu şekilde asılı kalmasıyla text neck pozisyonu kazanılır.

Text neck sendromu direkt olarak omurgayı etkilemektedir, cihazların ekranlarına bakmak için başı değişik derecelerde öne doğru eğerken, alt boyun omurlarında öne ve üst sırt omurlarında ise arkaya doğru artan bir eğrilik meydana gelmekte

olup, başı 15 derece açıda eğme ile boyun üzerindeki kuvvetler 27 pounda, 30 derece ile 40 Pounda, 45 derece ile 49 ve 60 derece ile 60 pounda yükselir. Bu konu çocuklarda daha önemlidir, yetişkinlerle karşılaştırıldıklarında rölatif olarak çocukların kafaları bedenlerine göre daha büyük olduğundan bu tip cihazları kullandıklarında text neck sendromunun görülme riski artacaktır.

Omurgada erken dejeneratif hastalıklara yol açar

Normal nötr pozisyonda kulaklardan geçen çizgi omuz üstüne düşer, text neck sendromunda başın ağırlığının ileri doğru yerleştirilmesi en çok 5. ve 6. olmak üzere alt boyun omurlarında istenmeyen baskılar yaratır. Alt servikal omurlara binen yükler omurga eklemlerinde, diskler, bağlar ve diğer yumuşak dokularda irritasyona sebep olarak omurgada erken dejeneratif hastalıklara ve problemlere yol açar. Bu duruş; ilave olarak, öne yerleşmiş başa binen yerçekimini dengeleyebilmek için sırt kaslarının devamlı fazla çalışmasına da sebep olur. Sonuç olarak baş önde pozisyonuna sıklıkla öne eğilmiş omuzlar ve kamburlaşmış sırt eşlik eder. Baş ileri duruşta ne kadar çok zaman harcanırsa, boyun ve omuzlarda problemlerin ortaya çıkma olasılığı o kadar yüksektir.

Baş önde pozisyonu boyun omurgasının bağ, kas ve sinirlerinde irritasyon, inflamasyon ve spazmlara yol açar ve tedavi edilmediğinde omurga dizilim bozuklukları, omurga eklemlerinde ve diğer yapılarında erken dejenerasyon, disk kompresyonu ve herniasyonu, sinir ve kas hasarı, gastrointestinal ve akciğer problemleri gibi kalıcı ve ciddi hasarlara sebep olabilir.

Bu hastalarda; yavaş yavaş gelişen, yaygın, aktivitelerle artan boyun, omuz ve sırt ağrısı, boyun çevresinde tutukluk ve spazm, boyun eklem hareketlerinde kısıtlanma, kollara yayılan ağrı, kas kuvvetsizliği, uyuşma, karıncalanma, gözlerde ağırlık hissi, baş dönmesi ve baş ağrısı şikayetleri bulunmaktadır.

Tedavi

Omurgada kalıcı ve ciddi hasarlar oluşmamışsa tedavi konservatiftir. Tedavi seçeneklerinde ilk basamakta hasta eğitimi ve yaşam stili modifikasyonu yer alır. Hekim omurga anatomisi, hastalık ve tedavi konusunda hastayı bilgilendirmeli, günlük aktiviteler sırasında boynunu nasıl koruyacağını öğretmeli, iş ve yaşam tarzı değişiklikleri konusunda öneri-

TOBB ETÜ Hastanesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı Prof. Dr. Fusün Belma Köseoğlu

lerde bulunmalıdır. Kalıcı kötüleşmelerden önce bu sendromun yarattığı ağrı ve diğer rahatsızlıkları azaltmada büyük ölçüde yardımcı olan bazı basit yaşam tarzı değişiklikleri yapılmalıdır.

Akıllı telefonlar, tabletler, e-kitaplar veya bilgisayarlar gibi cihazlarla daha az zaman harcamak, kullanım sırasında sık sık mola vermek ve dinlenmek, mesaj yazmak yerine konuşarak iletişim sağlamak, cihazları kullanırken doğru postürü devam ettirmek boyun, sırt ve omuzlardaki stresi azaltmak için yardımcı olur. Fazla kullanım veya tekrarlayan stres yaralanması olduğu için her 20 dakikada bir cihaz kullanımına ara verilmelidir. Yukarı bakarak boyun orijinal nötr konumuna geri getirilmeli ve baş düzleştirilmeli, çene ve omuzlar geri çekilerek 20-30 sn. tutulmalıdır. Başka bir alternatif ise cihazların yüksekte göz seviyesinde tutulması ve kullanım sırasında gövdenin desteklenmesidir."

Tedavide kullanılan diğer seçenekler

- İlaç kullanımı,
- Fizik tedavi uygulamaları,
- Egzersiz uygulamaları,
- Ortez kullanımı,
- Çok çeşitli enjeksiyonlar,
- Masaj, manipülasyon uygulamaları,
- İş-uğraşı tedavisi,
- Akupunktur ve gerekli vakalarda çeşitli cerrahi girişimlerdir.

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi, Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

TOBB ETÜLÜ'LER İFTAR YEMEĞİNDE BULUŞTU

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği İftar Yemeği, sekizinci kez düzenlendi. Yemeğe katılan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu TOBB ETÜ'de öğrencilerin Türkiye'de 217 üniversite içinde tek olan model ile eğitim gördüğünü ifade etti.

Geleneksel TOBB ETÜ Mezunlar Derneği İftar Yemeği, 18 Mayıs 2019 Cumartesi günü TOBB ETÜ Konferans Merkezi'nde sekizinci kez düzenlendi. İftar yemeğine TOBB ve TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra, TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Üyesi ve TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraçöz, TOBB ETÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Yusuf Sarınay, TOBB ETÜ Rektör Danışmanı Prof. Dr. Teyfik Demir ve Prof. Dr. Oğuz Ergin, TOBB ETÜ Mezunlar Derneği Yönetimi, mezunlar ve aileleri katıldı.

Katılım rekor kırdı

Yemeğe katılım diğer yıllarda olduğu gibi bu yıl da rekor kırarak 660 kişiyle gerçekleşti.TOBB ETÜ Mezunlar Derneği Başkanı Burak Tolga Terzi konuşmasında başkan sıfatıyla altıncı iftarı olduğunu ve beş yıldır bu görevde bulunduğunu belirtti. Terzi, Derneğin kurucu Başkanı Yavuz Arı ve eski başkanları Orhan Toptaş ve Ahmet Soran'a katkılarından dolayı teşekkürlerini iletti ve konuşma sonunda plaket takdimi gerçekleştirdi.

Terzi, TOBB ETÜ'nün dünyanın en saygın üniversite derecelendirme kuruluşlarından Times Higher Education tarafından 'Dünyanın En İyi Genç Üniversiteleri: Milenyum Üniversiteler' sıralamasına giren 36 üniversiteden biri olduğunu belirtti. Terzi, bugün 6 bin 11 mezun ve 5 bin 945 öğrenci ile birlikte 12 bin üyeli bir camia haline dönüştüklerini, her geçen gün büyüyen bir yapının içinde olmaktan gurur duyduğunu ifade etti.

Terzi, Derneğin prestijli bir mekana kavuşması, Derneğe düzenli gelir elde etmek amacıyla kurulacak olan konteyner çalışmasından bahsederek, TOBB ETÜ ve TOBB ETÜ MED logolu ürünlerin satışının da bu kısımda gerçekleştirileceğini aktardı.

"Üye sayısını artırmayı hedefliyoruz"

Dernek Başkanı Terzi, Dernek olarak ilk hedeflerinin, üye sayısını artırmak, kurumsallaşmak ve mezunları mesleki niteliklerine göre bir araya getirmek, büyük bir network kazandırmak istediklerini ifade etti.

Daha sonra sahneye davet edilen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, TOBB ETÜ MED tarafından bu yıl sekizincisi düzenlenen iftar yemeğinin gelenekselleştiğini belirterek, kurumların gelenekleri ile ayakta durduğunu vurguladı.

"Gençlik demek, gelecek demektir" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu,TOBB ETÜ'de öğrencilerin Türkiye'deki 217 üniversite içinde ilk ve tek olan eğitim modeli ile eğitim gördüğünü ifade etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB ETÜ'yü kurarken üç temel hedefleri olduğunu belirterek, "Girişimci yetiştirmek, özel sektör dostu bürokrat yetiştirmek, herkesin aradığı nitelikli ve donanımlı çalışan yetiştirmek. Bugün şükürler olsun ki bu üçünü de başardık. Bakın bu zamana kadar yüksek lisans ve doktora dahil altı bin mezun verdik. Mezunlarımız bu zamana kadar 400'den fazla şirket kurmuş ya da mevcut şirketlerin yönetiminde yer almaya başlamış. Bu girişimci bir üniversite olduğumuzun en somut kanıtı" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, dürüstlüğün önemine dikkat çekerek, kazanmak için dürüst olmak gerektiğini söyledi.

Öğrencilere tavsiyelerde de bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İnisiyatif almaktan korkmayın. Hayal kurun, hedefler koyun. Hedefleriniz doğrultusunda çalışın. Kaybetmekten korkmayın. Kaybederek kazanmayı öğreniriz" dedi.

Mezunlardan değişimi takip etmelerini isteyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, girişimci ruhunu kaybetmemelerini, eski köye yeni adet getirmelerini tavsiye etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kimseyi dini, mezhebi, etnik kökeni, siyasi görüşü nedeniyle ötekileştirmemelerini, birbirlerini sevmelerini öğütledi.

TOBB ETÜ Rektör Danışmanı Prof. Dr. Oğuz Ergin ise konuşmasında Türk iş dünyasının çatı kuruluşu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından kurulan bir üniversite olan TOBB ETÜ tarafından, toplumsal sorumluluk ve eğitimde fırsat eşitliği misyonları ışığında hayata geçirilen İş Dünyası Burs Programı'ndan bahsetti.

Etkinlik sonrası TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Dernek Başkanı Terzi yemeğe katılan 2009 mezunlarına mezuniyetlerinin 10. yıl anısına birer plaket takdim etti. Ayrıca Mezunlar Derneği Başkanı Burak Tolga Terzi tarafından, Derneğin eski başkanlarına TOBB ETÜ Mezunlar Derneği'ne hizmetlerinden dolayı birer teşekkür plaketi verildi.

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

SEKTÖRLER

- "Gıda sektöründe verimliliğin artırılması için çalışılması gerekiyor"
- Makine sektörünün performansı değerlendirildi
- Serbest Bölgeler Meclisi'nden Uğur Öztürk'e veda yemeği
- Ulaştırma ve Lojistik Meclisi ortak çalışmaları görüştü
- İnşaat sektöründeki durgunluk istişare edildi
- Hazır giyim ve konfeksiyonda kâr oranları düştü
- Telekomünikasyon sektörü 2018 yılı verilerini paylaştı
- Züccaciye sektöründeki trendler ve son gelişmeler anlatıldı

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi ve Dünya Gazetesi Arşivi*

"Gıda sektöründe verimliliğin artırılması için çalışılması gerekiyor"

Türkiye Gıda Sanayi Meclisi'nin toplantısı TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Özer Matlı ve Meclis Başkanı Necdet Buzbaş'ın başkanlığında, Meclis üyelerinin katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirildi. Özer Matlı, enflasyon rakamlarına dikkat çekerek, son dönemin en önemli sektörlerinden biri olan gıda sektöründe verimliliğin artırılması için çok çalışılması gerektiğini kaydetti.

Toplantıda, Ticari Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Çözümüne yönelik bilgi sunumu da yapıldı. Tahkimin daha kısa ve daha ucuz olmasının yanında esnek ve gizlilik şartı olmasından dolayı tercih edildiğine dikkat çekildi. Daha sonra gıda sektörünün yanında birçok sektörü yakından ilgilendiren Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Yönetmeliği Tasarısı detaylarıyla görüşüldü. Çevre Kanunu'nda yapılan revizyonun ek 11 i kapsamında uygulamaya alınan GEKAP'a dahil olan ürünler ve ödeme tarihleri gibi detaylar hakkında bilgi verildi. Tasarıda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle uygulama detaylarına yer verileceği bilgisi aktarılarak sektör olarak doğabilecek maliyetler ve diğer olası etkileri konusunda hazırlıklı olunmasına dikkat çekildi.

Özer Matlı, gıda fiyatlarını artıracak çevresel önlemlerle karşı karşıya olunduğunu, firmaların atığını dönüştürme maliyetinin ürün maliyetini geçecek boyuta gelmesinden endişe duyduklarını belirtti.

Ayrıca, Mart ayında bilgi kirliliğinin çözümüne yönelik öneriler geliştirmek üzere Türkiye Gıda Sanayi Meclisi ve Türkiye İçecek Sanayi Meclisi ile ortak gerçekleştirilen Gıdada Bilgi Kirliliğine Sektörel Çözümler Arayışı Çalıştayı değerlendirildi. Çalıştay sonrası hazırlanan ve daha önce paylaşılan rapor hakkında üyelerin görüşleri alındı.

"Trafik ışığı" uygulaması

Toplantıda son olarak, ambalajlı gıdalarda başlayacak "trafik ışığı" uygulaması masaya yatırıldı. Üyeler; ürünlerin yağ, doymuş yağ, şeker ve tuz miktarlarına göre sarı, kırmızı ve yeşil renklerle işaretlenmesinin, zararlı olmayan ürünlere yönelik tüketicilerin zihninde kafa karışıklığına sebebiyet verebileceğine dair endişelerini paylaştı.

Makine sektörünün performansı değerlendirildi

Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi'nin toplantısı, Meclis Başkanı Kutlu Karavelioğlu başkanlığında TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirildi.

Meclis toplantısında, Makine Dış Ticaretinde 2019'un ilk dört ayının değerlendirilmesi yapılarak "Sektör Temel Göstergelerindeki Gelişmeler - 2019 Yılı İlk Çeyrek Değerlendirmesi" ele alındı. Ekonomi danışmanı Dr. Can Fuat Gürlesel tarafından "Ekonomik Görünüm – 2019 İkinci Yarı Beklentileri" başlıklı bir sunum gerçekleştirildi. Ayrıca, toplantıda KOSGEB destek programlarının makine sektörü açısından değerlendirilmesi konusunda detaylı bir sunum yapıldı.

Bilgilendirme yapıldı

Mevzuat Komitesi gündemindeki sorunların takdimi ve çözüm önerileri masaya yatırılarak, Makine Zirvesi hakkında bilgilendirme yapıldı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından İmalat Sanayiinin Dijital Dönüşümü çalışmaları hakkında bilgilendirmede bulunuldu. Rusya'nın savunma sanayi, makina ve elektronik sektörlerinin yatırım bölgesi Ekaterinburg'da, partner ülke olarak Milli Katılım düzenlenecek INNOPROM üretim teknolojileri fuarı hakkında Meclis üyeleri bilgilendirildi.

Serbest Bölgeler Meclisi'nden Uğur Öztürk'e veda yemeği

Türkiye Serbest Bölgeler Meclisi'nin üyeleri, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürü Uğur Öztürk'e veda yemeğine katıldı. Ticaret Bakanlığı, Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürü Uğur Öztürk'ü Chicago Ticari Ataşelik'te görevlendirmesi sebebiyle Türkiye Serbest Bölgeler Meclisi tebrik ve teşekkürlerini iletmek üzere iftar yemeği düzenledi.

Destek için teşekkür

Öztürk, bugüne kadar Meclis üyeleri ile gerçekleştirmiş oldukları çalışmalardan ötürü memnuniyet duyduklarını belirterek, serbest bölgeler camiasına verdikleri destek için teşekkürlerini iletti. Yemeğe, Meclis üyeleri, Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanları ve Bakanlık personeli katıldı.

Ulaştırma ve Lojistik Meclisi ortak çalışmaları görüştü

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Türkiye Ulaştırma ve Lojistik Meclisi Değerlendirme Toplantısı, Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Selim Dursun ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu üyesi Cihat Lokmanoğlu'nun başkanlığında İstanbul'da gerçekleştirildi.

Bakanlık temsilcilerinin 19 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirilen Bakanlık-Meclis Koordinasyon toplantısında sunulan konu başlıklarına ve ilerleme durumuna ilişkin bilgi verdiği toplantıda Meclis üyesi derneklerin yönetimleri de beklentilerini sundu. Süreç ve sonuç odaklı geçen toplantıda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile birlikte yapılacak ortak çalışmalar hakkında değerlendirmeler yapıldı.

İnşaat sektöründeki durgunluk istişare edildi

Türkiye Toprak Sanayi Ürünleri Meclisi, Meclis Başkanı Kadir Başoğlu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş başkanlığında özel sektör, ilgili sivil toplum kuruluşları ve kamu temsilcilerinin katılımıyla TOBB'da toplandı.

Toplantının ilk gündem maddesinde sektörün mevcut durumu hakkında değerlendirmelerde bulunuldu. İnşaat sektöründeki durgunluğun tuğla- kiremit ve diğer ilgili sektörlere olan etkisi detaylıca istişare edildi.

Rapor hazırlanacak

Yapılan görüşmeler neticesinde sektörün durum tespitiyle ilgili bir raporun yazılarak ilgili kurumlara iletilmesi yönünde fikir birliğine varıldı. Toplantının son gündem maddesinde TS 825 standardının revize çalışmalarının geldiği son durumla ilgili bilgilendirmede bulunuldu.

Hazır giyim ve konfeksiyonda kâr oranları düştü

Türkiye Konfeksiyon ve Hazır Giyim Meclisi, Meclis Başkanı Şeref Fayat başkanlığında sivil toplum kuruluşları ve sektörün üst düzey temsilcilerinin katılımıyla sektördeki son gelişmeleri değerlendirmek üzere İstanbul Sanayi Odası'nda bir çalışma toplantısı düzenledi.

Meclis üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda sektörün 2019 yılı ilk beş ayı değerlendirildi. Girdi maliyetlerinin yüksekliğinden ve değişkenliğinden dolayı kâr oranları düşünülmeksizin sadece sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik üretimin yapıldığına dikkat çeken üyeler, kâr oranlarında ciddi düşüşlerin yaşandığını belirtti.

İç pazarda daralmaların yaşandığına, ihracat yapan firmaların bir nebze daha iyi durumda olduğuna dikkat çekilerek, ihracata yönelerek sıkıntıların aşılabileceğinin altı çizildi. Döviz kurlarındaki dalgalanmanın ise ihracat yapan firmaları fiyatlandırma konusunda zorladığı belirtildi. AVM'lerdeki kiraların yüksekliğine dikkat çekilerek satışların düşmesinden dolayı birçok firmanın sıkıntı yaşamaya başladığı dile getirildi. İhracat- ithalat rakamlarıyla sektörün 2019 yılı ilk beş ayının değerlendirildiği toplantıda, 2018 yılına göre 2019 yılının ilk beş aylık dönemine bakıldığında birim fiyat (kg/$) bazında gerileme görüldüğü belirtildi. Avrupa'nın en önemli ihraç pazarımız olduğuna dikkat çekilerek, avantajlı durumun korunmakta zorluk çekildiği belirtildi.

Birleşik Krallık ile ilişkiler

İngiltere'nin sektör olarak dış ticaret fazlası verilen en önemli ülke olduğunu kaydeden üyeler, İngiltere ile olumlu olan ticaret ilişkisinin devamının sağlanmasına yönelik önlemlerin alınması gerektiğini vurguladı.

Brexit sürecinin yakından takip edilerek, ülke ticaretinin vergiler nedeniyle yara almaması için gerekli çalışmaların yapılmasının çok önemli olduğu belirtildi. Başka bir toplantı nedeniyle İstanbul Sanayi Odası'nda bulunan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da toplantıya katılarak Meclis üyeleriyle kısa bir süreliğine bir araya geldi.

Telekomünikasyon sektörü 2018 yılı verilerini paylaştı

Türkiye Telekomünikasyon Meclisi'nin toplantısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan Ata Sadıkoğlu ve Türkiye Telekomünikasyon Meclis Başkanı Rıdvan Uğurlu başkanlığında; Rekabet Kurumu II. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanı Ferhat Topkaya, Rekabet Başuzmanı Neyzar Ünübol, Rekabet Uzmanı Selvi Kocabay, Rekabet Uzman Yardımcısı Selin Dursun, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi Uzman Yardımcısı Kamil Burak Karayel'in katılımıyla TOBB'da gerçekleştirildi.

Meclis'in toplantısında, 11.Kalkınma Planında Telekomünikasyon konulu sunum, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı/Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından, Telekomünikasyon Sektöründe Rekabet İhlallerinin Önlenmesi, Rekabet Kurumu tarafından, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü 2018 yılı Pazar Verileri, TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı tarafından yapıldı.

Bilgi verildi

Meclis Başkanı Rıdvan Uğurlu ise Telkoder Sektör Takip Raporu sunumu ile sektöre ilişkin detaylı bilgi verdi.

Ayrıca toplantıda, telekomünikasyon sektöründeki gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulunuldu

Züccaciye sektöründeki trendler ve son gelişmeler anlatıldı

Türkiye Züccaciye Meclisi'nin toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz ve Türkiye Züccaciye Meclisi Başkan Yardımcısı Murat Akyüz başkanlığında özel sektör ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirildi.

Meclis Başkan Yardımcısı Murat Akyüz, "Sektörel Stratejik Durum Değerlendirmesi" ve "Ev ve Mutfak Eşyaları Sektör Değerlendirmesi" konu başlıklı sunumları Meclis üyeleriyle paylaştı. Akyüz bu sunumlarda sektörün 2018 yılı ithalat ve ihracat verilerini paylaşarak 2019 senesinde sektörün büyüme durumuna ilişkin tahminlerinden söz etti. Ayrıca sektördeki trendler ve son gelişmeler hakkında Meclis üyelerine bilgilendirmede bulundu.

Toplantının ikinci kısmında katılımcılar sektörün sorunları hakkında değerlendirmeler yaptı.

KDV oranı

Meclis üyeleri; özellikle KDV oranının düşürülmesi, elektrikli ev aletlerindeki ÖTV'nin kalıcı olarak sıfırlanması, paslanmaz, plastik hammaddelerindeki ek gümrük vergilerinin kaldırılması ve teşviklerle ilgili konularda bundan sonraki süreçte izlenecek yol haritası konusunda fikir alışverişinde bulundu.

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz yaptığı kapanış konuşmasında sektörün ihracat fazlası veren ender sektörlerden biri olduğunu ve bu nedenle ülke ekonomisi açısından öneminden bahsetti. TOBB Başkan Yardımcısı ayrıca Sektör Meclisleri'nin özel sektör ile kamu arasındaki işbirliğini geliştirdiğini kaydederek bu oluşumun öneminin altını çizdi.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

Odalar ve Borsalar

- ATSO heyeti, Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni inceledi
- Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Süt Kurulumu Projesi start aldı
- Gebze TO öncülüğünde 11 bin çörek dağıtıldı
- KUTSO'nun Haziran ayı Meclis toplantısı yapıldı
- Fethiye'nin dünyadaki tanıtımı ele alındı
- Malatya TB'den iftar ve ödül programı

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

ATSO heyeti, Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni inceledi

Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) heyeti, Milli Eğitim Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında imzalanan Mesleki Eğitim İşbirliği Protokolü ile Afyonkarahisar'da pilot okul olarak belirlenen Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni ziyaret ederek incelemelerde bulundu. Ziyaretin ardından ATSO heyeti ve okul öğretmenleri Akrones Otel'de bir araya geldi. Okulda üretilen ahşapların ağırlıklı olarak kullanıldığı zenginleştirilmiş kütüphanede toplu fotoğraf çektiren ATSO heyeti, endüstriyel otomasyon teknolojileri, elektrik-elektronik teknolojisi, gıda teknolojisi, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme, mobilya ve iç mekan tasarımı teknolojisi, kimya teknolojisi ve raylı sistemler teknolojisi alanlarını tek tek ziyaret ederek alan öğretmenlerinden bilgi aldı. Ziyaret sırasında, okuldaki mevcut üretim ve öğrenci yetiştirme potansiyelinin artırılması ve tanıtılması hâlinde özel sektörün okuldan yararlanabileceği üzerinde duruldu.

Protokol imzalandı

Okul ziyaretinin ardından, Akrones Otel'de, ATSO heyeti ile Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yönetici ve öğretmenleri iftar yemeğinde bir araya geldi. İftarda konuşan ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Serteser, "Geçtiğimiz aylarda Milli Eğitim Bakanımız Ziya Selçuk'un ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanımız M. Rifat Hisarcıklıoğlu Bey'in ve Milli Eğitim Müdürümüz, ben ve Ticaret Borsası Başkanımızın hazır bulunduğu törende protokol imzalandı. Bu protokol ile her ilden bir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Ticaret Borsası'nın oluşturduğu Yürütme Kurulu'na devredildi. Böylece biz de çalışmalara başladık. İlk önce Proje Yürütme Kurulu'nu kurduk. Sayın Müdürümüz Mehmet İvecen'in süresi dolmuştu. Bir Müdür Yardımcımız ile birlikte O'nun atamasına karar verdik. Birlikte çalışmaya başladık" dedi.

Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Süt Kurulumu Projesi start aldı

Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Süt Kurulumu Projesi, araç ve proje tanıtım lansmanı Erzurum Valisi Okay Memiş'in katıldığı tören ile gerçekleştirildi.

Yürütücülüğünü Erzurum Ticaret Borsası'nın üstlendiği, Doğu Anadolu Bölgesi'nin en prestijli ve en pahalı projesi olarak gösterilen, "Erzurum İli Süt sektörü Soğuk Zincir Süt Kurulumu" Projesi Erzurum Ticaret Borsası'nda düzenlenen tören ile hizmete girdi.

Projenin açılışında bir konuşma gerçekleştiren Erzurum Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Oral, Erzurum'un tarım ve hayvancılık alanında Türkiye'nin önde gelen illeri arasında olduğunu vurgulayarak sözlerine şöyle devam etti: "Bildiğiniz üzere ilimiz tarım ve hayvancılık yönünden Türkiye'nin önde gelen illeri arasındadır. İlimizde hayvancılıkla uğraşan ve ürün işleyen üreticilerimizin mevcut koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

"Projeye sahip çıkmalıyız"

Erzurum Ticaret Borsası olarak yürütücülüğünü yapmış olduğumuz Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Kurulumu Projesi kapsamında, bütçemiz 4.618.500,00 TL olup, ilimizde süt sektöründe yaşanan en önemli sorun olan kaliteli çiğ süt elde edilmemesi hususunun ortadan kaldırılmasını hedeflemekteyiz. Süt sektöründe yaşanan problemlerin ortadan kaldırılması demek, tarım ve hayvancılığın önündeki sorunların çözüm noktasına ulaştırmak demek ve bu çözümlerin hayata geçecek olması şehrimiz ve bizim için büyük mutluluktur. Projemiz Borsamızın şirketi marifeti ile proje devamlılığı sağlayacak, bu projeye bütün şehir olarak sahip çıkmamız ve şehirde beraber iş yapma algısını oluşturmamız gerekmektedir" dedi. Erzurum Valisi Okay Memiş projenin tanıtım programında yaptığı açıklamada ise Erzurum'u tarım ve hayvancılık anlamında hak ettiği noktaya ulaştırmaya çalıştıklarını belirtti.

Gebze TO öncülüğünde 11 bin çörek dağıtıldı

Gebze Ticaret Odası'nın öncülüğünde Gebze Çöreği geleneğini yaşatmak amacıyla Gebze, Dilovası, Çayırova ve Darıca ilçelerinde 11 bin çörek bölge halkına dağıtıldı. 200 yıllık gelenek, yılda yalnızca iki defa dini bayramların arife günlerinde hayata geçiriliyor. Bu geleneği yaşatmak adına her yıl olduğu gibi bu yıl da Gebze Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nail Çiler öncülüğünde

etkinlik düzenlendi. Binlerce Gebze Çöreği Meclis Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri tarafından dağıtıldı.

Bölge halkı tarafından büyük ilgi gören karanfil, tarçın ve damla sakızının bulunduğu 11 çeşit baharat kullanılarak yapılan, 10 gün boyunca bayatlamayan Gebze Çöreği'nin marka patent çalışmalarına Gebze Ticaret Odası olarak devam ediliyor.

Öğrencilere destek

Diğer yandan Pelikan Koleji öğrencilerinin yıl boyunca tasarlamış oldukları kodlama, robotik, üç boyutlu yazıcı ve maker projeleri Gebze Ticaret Odası'nda sergilendi. Gebze Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nail Çiler, geleceğin bilim insanı gençlerin projelerini ilgi ve beğeniyle dinleyerek çalışmaları dolayısıyla tebriklerini iletti.

KUTSO'nun Haziran ayı Meclis toplantısı yapıldı

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası'nın (KUTSO) Haziran ayı olağan Meclis toplantısı, KUTSO Sosyal Tesisi'nde düzenlenen akşam yemeğinin ardından, Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Düzenlenen akşam yemeğinde, KUTSO'ya yeni kayıt olan işletmelerin üyelik beratları, KUTSO Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Özotraç tarafından takdim edildi.

Meclis Başkan Vekili Ahmet Bağırgan başkanlığında gerçekleştirilen, KUTSO Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri, meslek komitesi başkanlarının katıldığı toplantı, ilgili gündem maddeleriyle yapıldı.

Toplantıda konuk edilen KUTSO Üyesi Uzun Metal Sanayi yetkililerine, TOBB Türkiye 100 Programı kapsamında "Türkiye'nin en hızlı büyüyen şirketleri" arasında yer almasından dolayı plaket verildi. Uzun Metal Sanayi yetkilisi Ahmet Uğurel'e, tebrik plaketini KUTSO Meclis Başkanı Nafi Güral ile KUTSO Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Özotraç takdim etti.

Kararlar alındı

Takdimin ve hitapların ardından, olağan gündem maddelerinde yer alan konular görüşülerek, ilgili kararlar alındı. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Y. Yazaroğlu tarafından aylık faaliyet raporu, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Tolga Eskioğlu tarafından mali konular sunuldu. Meclisten Bir Ses gündeminde, KUTSO'nun "Dış Ticaret, TOBB Akreditasyon Sistemi ve Projelerine ilişkin çalışmalar" hakkındaki sunumuyla KUTSO Yönetim Kurulu Üyesi Fatih Alkış'a, günün anısına plaket takdim edildi.

Hitapların ve gündem maddelerinin tamamlandığı KUTSO Haziran ayı Meclis toplantısı, bir sonraki toplantı tarihinin duyurulmasının ardından, Meclis Başkan Vekili Ahmet Bağırgan tarafından kapatıldı.

Fethiye'nin dünyadaki tanıtımı ele alındı

Fethiye Turizm Konseyi, Ticaret Bakanlığı'nın Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER) kapsamında öngörülen Dijital Destinasyon ve Fethiye'nin internet ve dijital dünyadaki tanıtımı konusunu detaylarıyla ele aldı.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın sekretaryasını yürüttüğü ve ev sahipliği yaptığı Turizm Konseyi'nin Haziran ayı toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantıda, Digital Destinasyon sunumu yapan Pangea Dijital CEO'su Ferda Kertemlioğlu, Fethiye'nin dünya üzerinde ses getirecek bir web portalının yanı sıra sosyal medya kanallarının aktif bir şekilde kullanılmasına ihtiyacı olduğunu belirterek, "Ancak birden fazla mecrada çıkmanın en büyük dezavantajı farklı mesajların verebilecek olduğu algı karmaşasıdır. Tabi bu Fethiye için geçerli bir durum değil, çünkü içinde bulunduğumuz konseyin ortak kararlar alarak daha güçlü bir Fethiye için çalıştığını görüyoruz" dedi.

Travel Turkey Turizm Fuarı

Pangea Dijital CEO'su Ferda Kertemlioğlu'nun İstanbul için hazırladıkları benzer kampanya ve dijital görsellerinin geri dönüşüne ait istatistiksel bilgilerini sunmasının ardından toplantının diğer gündem maddelerinden birisi olan Travel Turkey katılımı ele alındı. Travel Turkey sırasında Fethiye'nin stratejisinin konuşulduğu toplantıda, Muğla Büyükşehir Belediyesi'nden fuar alanına açılacak stant konusunda gelecek bilginin üzerine katalog ve tanıtım mecralarının seçilmesi konusunda görüş birliğine varıldı.

Toplantıda 2019 yılının ilk yarısında bölgeye gelen yerli ve yabancı misafirlerin sayısı da diğer bir konu başlığı oldu. Özellikle Ramazan Bayramı sırasında turist yoğunluğunun oldukça heyecan verici olduğu vurgulanan toplantıda 2019 yılının diğer yarısı ile ilgili beklentiler değerlendirildi.

Malatya TB'den iftar ve ödül programı

Malatya Ticaret Borsası tarafından düzenlenen iftar programının ardından, Tahıl ve Hayvancılık Sektörleri 2018 yılı En İyi İhracat ve Genel İşlem Ödülleri de sahiplerini buldu. Programın açılış konuşmasını yapan Malatya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Özcan, ekonomisi tarıma, tarımsal sanayi ve hayvancılığa dayalı olan Malatya'nın bölgenin yükselen değeri olma yolunda emin adımlarla ilerlemeye devam ettiğini söyledi.

Malatya'nın en önemli ürünü olan kayısının Avrupa Birliği Coğrafi İşaret Tescil Belgesi alarak dünya kuru meyve sektöründe adını kalite ve lezzetiyle ispatladığını belirten Özcan, 2018 yılında 112 ülkeye 94 bin ton kuru kayısı ihracatı karşılığında 260 milyon dolar gelir elde edildiğini belirtti.

105 bin ton ihracat hedefi

2019 yılında da 105 bin ton ihracat hedefi ile yollarına emin adımlarla devam ettiklerini belirten Özcan, "Kayısı çekirdeği ihracatı 2018 yılında 8 bin 600 ton ile 18 milyon dolar gelir getirmiştir. Bu konuda emeği geçen gerek üretici, gerek tüccar ve gerekse de ihracatçı firmalarımıza teşekkürü bir borç biliyoruz" dedi.

Hayata geçirmeyi planladıkları kuru kayısı lisanslı depoculuk ile ürün ihtisas Borsacılığı elektronik satış salonları ile kuru kayısıda yeni dönemin başlayacağını ifade eden Özcan, "Malatya Ticaret Borsası'nın 10 bin ton, Malatya Büyükşehir Belediyesi'nin ise 5 bin ton kapasiteli inşa edeceği depolarla hem üreticilerin sağlıklı koşullarda ürün depolaması hem de finansman sorununun giderilerek piyasanın arz talep dengesini regüle ederek ürününün daha da değerli olması sağlanacak" şeklinde konuştu.

EKONOMİ ÖĞRENMEK 'CEP'TEN ARTIK DAHA KOLAY

Yüzlerce sayfadan oluşan iktisada giriş ders kitabı, cep telefonu uygulaması olarak tasarlanıp yayınlandı. TOBB ETÜ ve Hacettepe üniversitelerinden iki akademisyenin yazdığı 'Uygulama Ekonomi Kitapları' istendiği an cep telefonlarına indirilebiliyor.

Bir çok gencin üniversitenin ilk yıllarında okuduğu, mezun olduktan sonra ise hazırlandıkları iş ve akademik kariyer sınavlarında tekrar başvurdukları yüzlerce sayfadan oluşan makro ekonomi ve mikro ekonomi ders kitaplarına artık 'cep telefonu uygulaması' şeklinde ulaşmak mümkün. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) ile Hacettepe Üniversitesi'nden iki akademisyen bu alanda yazdıkları iki kitabı, kendi kişisel çabaları ile tasarlayıp android tabanlı cep telefonu uygulaması olarak yayınladılar.

TOBB ETÜ ve Hacettepe Üniversiteleri'nin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümleri'nde öğretim üyesi olarak görev yapan A. Talha Yalta ile A. Yasemin Yalta 'Uygulama (app) Ekonomi Kitapları'nı, teknolojinin tüm imkanlarından yararlanarak hazırladılar. Her iki kitapta da iktisada giriş dersi konuları kolay bir dille; hareketli grafikler, etkileşimli içerik, yüzlerce çözümlü soru ve deneme testiyle anlatıldı. Dersler ekonomi haberlerinin de desteğiyle yorumlanarak, Türkiye odaklı güncel ve modern bir içeriğe oturtuldu. Böylece üniversite öğrencileri ile iş sınavlarına hazırlanan mezunlar, öğretilen konuların güncel hayatta uygulamalarını da anında görebiliyor.

TOBB ETÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. A. Talha Yalta, kitapların altı yıllık bir çalışma ve emeğin ürünü olarak ortaya çıktığını ifade ederek "Bir kitabın cep telefonu uygulaması olarak tasarlanarak Google Play Store'da yayınlanmasının örneği ülkemizde neredeyse yok. Hal böyle olunca, uygulama-kitapları kendimiz tasarlamak ve yayınlamak durumunda kaldık. 'Modern Makroekonomiye Giriş' isimli uygulama-kitabımıza cüzi bir rakam ödeyerek Google Play Store'dan ulaşmak mümkün. Kitap indirildikten sonra, İnternet erişimi gerekmeden de açılıp kullanılabiliyor. 'Modern Mikroekonomiye Giriş' uygulaması da Eylül ayında çıkacak" dedi.

Öğrencileri ağır kitapları taşımaktan kurtaracak

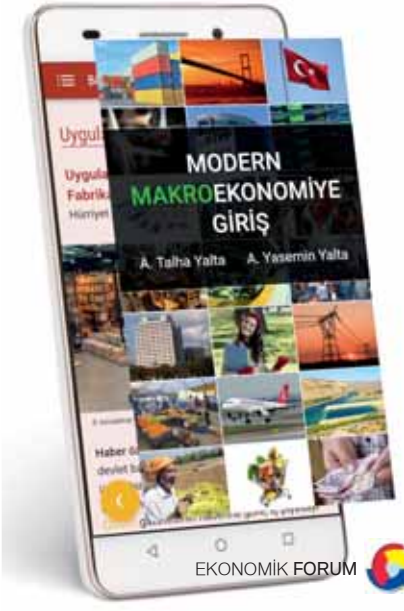
Aynı kitapları Eylül ayına kadar kağıt baskı olarak da yayınlayacaklarını ve her birinin 550-600 sayfaya ulaştığını bildiren Prof. Dr. Yasemin Yalta, uygulama-kitapların öğrencileri bu ağır kitapları taşımaktan kurtaracağını söyledi. Uygulama-kitapların hareketli birçok grafik ve çizim içermesi sebebiyle konuların daha kolay anlaşılmasını da sağlayacağını kaydeden Yasemin Yalta "Ekonomi öğrenmeyi, adeta parmak ucumuza kadar getirdik. Öğrenciler istedikleri her an bu uygulamayı cep telefonları üzerinden açarak konuları okuyabilirler, deneme testlerini çözüp cevap başarılarını da anında değerlendirebilirler. Kitapta anahtar terimler listesi, gözden geçirme soruları, uygulama soruları ve çoktan seçmeli sorular var. Her şeyi ekonomiyle ilgili derslerin kolayca okunacağı ve kullanıcının konuyu anlayıp anlamadığını kontrol edebileceği şekilde yazdık ve uygulama olarak tasarladık" dedi.

Makro ve mikro ekonomi alanında yerli ve yabancı yazarların (Türkçeye çevirisi yapılmış) birçok kitabı olduğunu anımsatan Yalta, "Biz ise konuları hep ekonomi haberleri ve Türkiye bağlamında anlatarak; akılda kalıcı fotoğraflar, karikatürler ve durağan değil hareketli çizimler yardımıyla kullanıcının ilgisini en fazla çekecek bir hale getirdik" diye konuştu.

Her kitapta 300'den fazla tam çözümlü soru var

Üniversite öğrencilerinin yanı sıra KPSS, çeşitli kurumların müfettişlik, uzmanlık, bankacılık sınavları, mesleki lisanslama sınavları ile üniversitelerde yüksek lisansa hazırlanan mezunların da bu kitaplardan yararlanabileceğini ifade eden Doç. Dr. Talha Yalta, "Uygulama-kitaplarda 100'den fazla açıklamalı şekil ve tablo ile 300'den fazla tam çözümlü soru var. Böylece öğrenci veya mezun, bir grafikle veya sayısal tabloyla karşılaştığında nasıl analiz edip, anlaşılır biçimde bunu dile getirebileceğini; ekonomiyle ilgili kendine yöneltilecek karmaşık bir soruyu nasıl bütün boyutlarıyla anlayıp, çözümünü üretebileceğini de bu kitapta buluyor" dedi.

Uygulama-Kitaplarla ilgili linkler:
https://www.youtube.com/watch?v=hl6MEr8iiag
http://modernekonomi.com/
https://play.google.com/store/apps/details?id=com.yalta-yalta.modernmakroekonomi

PROJEKSİYON

BÜYÜME:

Türkiye ekonomisi, 2018'in dördüncü çeyreğinin ardından, 2019'un ilk çeyreğinde de küçüldü.

TÜİK, 2019'un ilk çeyreğinde GSYH'nin bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,6 oranında gerilediğini açıkladı. Böylece Türkiye iki çeyrek üst üste ekonomik daralma görmüş oldu. 2018'in son çeyreğinde ekonomik daralma yüzde 3 seviyesindeydi.

Üretim yöntemine göre GSYH cari fiyatlarla ilk çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16 artarak 914 milyar 699 milyon TL düzeyinde gerçekleşti.

Zincirlenmiş hacim endeksi hesabıyla (reel olarak) bakıldığında, tarım sektörü katma değeri yüzde 2,5 artarken, sanayi sektörü katma değeri 4,3 geriledi. İnşaat sektörü katma değeri de yüzde 10,9 oranında azaldı. Hizmetlerdeki gerileme de yüzde 4 seviyesinde gerçekleşti.

Yıl	Cari Fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	Cari Fiyatlarla GSYH (Milyon Dolar)	Zincirlenmiş Hacim GSYH Endeksi (2009=100)	Büyüme Hızı (Yüzde)
2018 1. Çeyrek	788.833	206.829	158,4	7,4
2018 2.Ç	885.236	204.571	172,8	5,3
2018 3.Ç	1.016.806	187.797	183,8	1,8
2018 4.Ç	1.010.114	184.890	180,5	-3
2019 1.Ç	914.699	170.364	154,2	-2,6

Yatırımlarda hızlı düşüş

Harcamalar yöntemine göre yapılan hesaplamada ise reel olarak hane halkı nihai tüketim harcamaları 2019'un ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,7 oranında geriledi. Devletin harcamaları ise yüzde 7,2 oranında arttı. Mal ve hizmet ihracatı, yılın birinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 9,5 artarken, ithalatı yüzde 28,8 azaldı. Yatırımların hızlı düşüşü (Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu) 2019'un ilk çeyreğinde de sürdü. GSYH'yi oluşturan kalemler içinde yatırımlar yüzde 13 geriledi. Yatırımlar içinde inşaat yatırımları sert düşüş göstererek aynı dönemde yüzde 16 geriledi. İnşaat yatırımları böylece üç çeyrek üst üste gerilemiş oldu. Sanayinin geleceğine yönelik veri kabul edilen makine-teçhizat yatırımlarındaki gerileme 2019'un ilk çeyreğinde de devam ederek aynı döneme kıyasla yüzde 11 azaldı. Makine teçhizat yatırımları 2017'den bu yana geçen 9 çeyrek içinde sadece iki kez yükseldi. 2017 ilk çeyreği sonunda makine teçhizat yatırım endeksi son üç yıl içinde 2017'nin 3. çeyreğinde 219 seviyesine çıkmıştı. Endeksin 2019 ilk çeyrek değeri 163,3 düzeyinde.

İşgücü ödemeleri arttı

TÜİK tarafından GSYH içinde açıklanan işgücü ve sermayenin katma değer içindeki paylarına bakıldığında, işgücü ödemeleri 2019 ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 20,9 oranında arttı ve cari GSYH içindeki payı yüzde 39,3 oldu. Sermayenin katma değer içindeki payı (bir yönüyle kârlılığı) anlamına gelebilecek net işletme artığı ise aynı dönemde yüzde 10,8 oranında arttı ve GSYH içindeki payı birinci çeyrekte yüzde 40,8 oldu.

Nisan ayı ihracatı yüzde 4,6 arttı

İhracat 2019'un Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4,6 oranında artarak 13 milyar 847 milyon dolar oldu. Ocak-Nisan döneminde de ihracat artışı yüzde 3,1 düzeyinde gerçekleşti. Ocak-Nisan dönemi ihracat tutarı ise 56 milyar 705 milyon dolar .

Nisan ayında ithalat da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15,1 oranında gerileyerek 17 milyar 462 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken, Ocak-Nisan dönemi ithalatı da bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 19,4 oranında gerileyerek 66 milyar 482 milyon dolar oldu. İthalattaki hızlı gerileme ve ihracatta artışın devam etmesi, son yılların en iyi dış ticaret dengesi oranlarının yakalanmasını sağladı.

Nisan ayında dış ticaret dengesi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 55,6 oranında azalarak, 2 milyar 982 milyon dolar açığa, Ocak-Nisan dönemi ise yine bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 64,4 oranında gerileyerek 9 milyar 777 milyon dolar açığa düştü. İhracatın ithalatı karşılama oranı Nisan'da yüzde 82,9, Ocak-Nisan'da yüzde 85,3 düzeyinde gerçekleşti.

Öte yandan, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ihracat bir önceki aya göre yüzde 3,8 oranında geriledi. Bu seri eğilim olarak ihracatın artı ya da azalış yönündeki seyrini gösteriyor. Aynı şekilde seyir gösteren takvim etkisinden arındırılmış ihracat da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,5 yükseldi.

CARİ İŞLEMLER:

Cari işlemler açığı Nisan 2019'da, bir önceki yılın aynı ayına göre 4 milyar 263 milyon dolar azalarak 1 milyar 334 milyon dolar oldu. Merkez Bankası ödemeler dengesi Nisan ayı sonuçlarını açıkladı. Nisan ayı gerçekleşmesiyle, bu ay itibariyle 12 aylık cari işlemler açığı da 8 milyar 634 milyon dolar düzeyine geriledi. 2019 Ocak-Nisan dönemi cari işlemler açığı ise 3 milyar 331 milyon dolar oldu.

Bir önceki yılın aynı dönemindeki açık 21.8 milyar dolar düzeyindeydi. Nisan 2019'da net hata ve noksan kalemi 3 milyar 752 milyon dolar fazla verdi. Resmi rezervler ise 2 milyar 805 milyon dolar azaldı.

Merkez Bankası açıklamasında, cari işlemler dengesindeki iyileşmenin Nisan ayındaki dış ticaret açığı azalmasından kaynaklandığını vurguladı. Nisan ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre 3 milyar 656 milyon dolar azaldı. Ücret, yatırım gelirleri kalemlerini içeren birincil gelir dengesindeki açığın da yine aynı dönemde 263 milyon dolar azalarak 1 milyar 844 milyon dolara gerilemesinin etkili olduğu belirtildi. Hizmetler dengesinden net giriş de 401 milyon dolar olarak olumlu gelişmeye etki etti.

Diğer yandan Merkez Bankası, altın ve enerji hariç cari işlemlerin Nisan 2019'da 2 milyar 347 milyon dolar fazla verdiğini açıkladı. Bu kapsamdaki cari işlemler hesabı Nisan 2018'de 1 milyar 589 milyon dolar açık seviyesindeydi.

Doğrudan yatırımlar

Nisan ayında fazla veren hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden elde edilen net gelirler, 2018 Nisan ayına göre 144 milyon TL artarak 1 milyar 158 milyon dolar oldu. Türkiye'ye yapılan yabancı doğrudan yatırımlardaki gerileme de devam etti. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, Nisan 2019'da bir önceki yılın aynı ayına göre 140 milyon ABD Doları azalarak 578 milyon ABD Doları oldu. Türkiye'ye doğrudan yatırım olarak Nisan 2019'da 421 milyon doları gayrimenkul olmak üzere net yapılan yatırım 544 milyon dolar oldu. Bu kalem altında diğer yatırımlar kapsamında 92 milyon dolar çıkış gerçekleşti. Gayrimenkul dışındaki ekonomik faaliyetlerden kaynaklı yabancı doğrudan yatırım 215 milyon dolar oldu.

Portföy yatırımları

Nisan ayında portföy yatırımlarında 4 milyar 519 milyon dolar net çıkış oldu. Portföy yatırımları alt kalemlerinde yurtdışı yerleşikler net 78 milyon dolar hisse senedi ve 662 milyon dolar devlet iç borçlanma senedi sattı. Nisan ayında bankalar yurt dışında 568 milyon dolar tahvil ihracıyla borçlanma yaptı. Devlet 1 milyar 405 milyon dolar net dış borç ödemesi gerçekleştirdi. Diğer sektörlerde de 511 milyon dolar net dış borç ödemesi yaptı. Yurt içindeki bankaların, yurt dışındaki efektif ve mevduatı ise Nisan ayında 3 milyar 56 milyon dolar arttı. Yurt dışı bankaların Türkiye içindeki efektif ve mevduatı ise 1 milyar 492 milyon dolar arttı.

Yurt dışından sağlanan kredilerde ise bankalar 833 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi. Devlet ise 72 milyon dolar net geri ödeme yaptı.

Enflasyon beklentisi yüzde 15,85'e geriledi

Merkez Bankası Beklenti Anketi'ne göre, yıl sonu TÜFE beklentisi yüzde 15,85'e geriledi.

Merkez Bankası reel sektör, finansal sektör temsilcileri ve profesyonellerden oluşan 67 katılımcıyla gerçekleştirdiği 2019 yılı Haziran ayı Beklenti Anketini yayımladı. Bir önceki anket döneminde yüzde 1,10 olan haziran ayı TÜFE beklentisi, bu anket döneminde yüzde 0,91'e geriledi. Temmuz ve ağustos ayları TÜFE beklentileri ise sırasıyla yüzde 0,94 ve yüzde 0,91 olarak gerçekleşti. Bu yıl sonu TÜFE beklentisi önceki anket dönemindeki yüzde 16,68'den haziranda yüzde 15,85'e geriledi. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi, bir önceki anket dönemine göre azalarak yüzde 15,48'den yüzde 14,88'e, 24 ay sonrası TÜFE beklentisi de yüzde 12,34'ten yüzde 11,46'ya indi.

Katılımcıların yıl sonu dolar/TL beklentisi 6,4310'dan 6,3015'e geriledi. 12 ay sonrası dolar/TL beklentisi de önceki döneme göre gerileyerek 6,6824'ten 6,6361'e geriledi. Bir önceki anket döneminde 14,7 milyar dolar olan yıl sonu cari açık beklentisi 10,6 milyar dolara indi. 2020 yılı cari açık beklentisi de 22 milyar dolardan 19,2 milyar dolara düştü.

GSYH 2019 yılı büyüme beklentisi, bir önceki anket dönemine göre azalarak yüzde 0,3'ten yüzde 0,04'e geriledi. 2020 yılına ilişkin büyüme beklentisi ise yüzde 2,8'den yüzde 2,7'ye düştü. Cari ay sonu TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama maliyeti beklentisi yüzde 25,36'dan yüzde 24'e, BIST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi ise 25,39'dan yüzde 24,25'e indi.

Tarım ÜFE

Diğer yandan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs ayına ilişkin Tarım ÜFE verilerini açıkladı. Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 0,95 azalışla 160,80 değerini alan Tarım ÜFE, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 13,34, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 30,23 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 19,93 yükseldi. Ormancılık ürünlerinde aylık bazda yüzde 0,09 artış, tarım ve avcılık ürünlerinde yüzde 0,78, balıkçılıkta yüzde 7,79 azalış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre değişimde, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 5,96, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 0,61 artış, tek yıllık bitkisel ürünlerde ise yüzde 4,52 azalış kaydedildi. Alt tarım gruplarından tahıllar, baklagiller ve yağlı tohumlar bir önceki aya göre yüzde 4,69, koyun ve keçi, bunların işlenmemiş süt ve yapağıları yüzde 1,27, diğer ağaç ve çalı meyveleriyle sert kabuklu meyveler yüzde 7,57 artarken, sebzeler yüzde 9,92, lifli bitkiler yüzde 8,04, canlı kümes hayvanları ve yumurtalar yüzde 6,06 azalış gösterdi.

GSYH Seçilmiş İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Zincirlenmiş Değişim Oranları I. Çeyrek: Ocak-Mart / 2019

İktisadi faaliyet kolları	Bir Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Değişim Oranı (%)				
	Çeyrek				
	Yıl	I	II	III	IV
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2017	5,0	7,0	3,6	6,1
	2018	7,3	-1,1	1,8	-0,5
	2019	2,5			
Sanayi	2017	6,1	5,9	15,4	9,3
	2018	7,9	4,0	0,1	-6,4
	2019	-4,3			
İmalat sanayi	2017	5,6	5,9	16,8	8,8
	2018	8,4	4,4	0,5	-7,4
	2019	-4,7			
İnşaat	2017	5,1	5,1	18,8	6,5
	2018	8,0	1,5	-5,6	-8,7
	2019	-10,9			
Hizmetler	2017	6,4	6,3	21,8	9,3
	2018	10,5	8,9	4,8	-0,3
	2019	-4,0			
Vergi-sübvansiyon	2017	0,9	3,7	9,2	3,0
	2018	6,0	4,2	-0,1	-8,1
	2019	-6,9			

Türk Müteahhitlerin Yurt Dışında Üstlendiği İşler 2019 Ocak-Mart

Yıllar	Proje Sayısı	Toplam Proje Bedeli ($)	Ortalama Proje Bedeli ($)
2013	430	30.333.358.539	70.542.694
2014	345	27.337.405.761	79.238.857
2015	270	23.367.003.271	86.544.457
2016	196	13.932.548.716	71.084.432
2017	295	15.582.921.710	52.823.463
2018	287	20.034.793.152	69.807.642
2019	40	1.287.486.090	32.187.152

Cinsiyete Göre Kayıt Dışı Çalışma 2016-2019

İşteki Durum	Yıl	Toplam	Erkek	Kadın
İstihdam (Kişi sayısı)	2016	26 993	18 741	8 252
	2017	27 489	19 004	8 485
	2018	28 499	19 607	8 892
	2019	27 355	18 614	8 740
Kayıt dış istihdam (Kişi sayısı)	2016	8 869	5 293	3 576
	2017	9 096	5 401	3 695
	2018	9 245	5 582	3 664
	2019	9 160	5 631	3 529
Kayıt dışı istihdam (Oran)	2016	32,9	28,2	43,3
	2017	33,1	28,4	43,5
	2018	32,4	28,5	41,2
	2019	33,5	30,3	40,4

2019 Mayıs'ta Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri (TOBB)

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	MAYIS 2019	NİSAN 2019	MAYIS 2018	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- MAYIS (5 Aylık)	
						2018	2019
Kurulan	Şirket	6.670	6.693	8.190	-18,56	40.744	35.392
	Kooperatif	128	96	107	19,63	494	485
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.792	1.828	3.564	-49,72	18.818	10.356
Tasfiye	Şirket	1.256	1.080	945	32,91	5.223	5.997
	Kooperatif	85	77	86	-1,16	288	305
Kapanan	Şirket	878	726	589	49,07	4.731	4.796
	Kooperatif	68	50	63	7,94	423	376
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.191	1.265	988	20,55	8.151	9.296

Reel Kesim Güven Endeksi

(%)	KKO	KKO-MA	Tüketim Malları	Dayanıklı Tüketim Malları	Dayanıksız Tüketim Malları	Ara Mallar	Yatırım Malları
Mayıs	2019	76,3	76,1	74,1	73,4	74,2	76,3
Nisan	2019	75	75	73,6	71,4	74	74,7

Ekonomik Güven Endeksi ve Alt Endeksler

	Nisan 2019	Mayıs 2019	Bir Önceki Aya Göre Değişim
Ekonomik Güven Endeksi	84,7	77,5	-8,5
Tüketici güven endeksi	63,5	55,3	-13
Reel kesim güven endeksi	100	94,7	-5,3
Hizmet sektörü güven endeksi	83,1	79,4	-4,4
Perakende tic. güven endeksi	90,6	89,9	-0,7
İnşaat sektörü güven endeksi	53,9	49,8	-7,7

Yıllar İtibarıyla Dış Ticaretin Gelişimi (Bin/Dolar)

	İhracat	İthalat	Açık
2011	134 906 869	240 841 676	-105 934 807
2012	152 461 737	236 545 141	-84 083 404
2013	151 802 637	251 661 250	-99 858 613
2014	157 610 158	242 177 117	-84 566 959
2015	143 934 972	207 203 370	-63 268 398
2016	142.606.247	198.601.934	-55.995.686
2017	157.055.371	233.791.662	-76.736.291
2018	168.023.391	223.039.038	-55.015.647

Mevsim Etkisinden Arındırılmamış Temel İşgücü Göstergeleri (Mart 2018 - Mart 2019)

	Toplam		Erkek		Kadın	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
15 ve Daha Yukarı Yaştakiler (Bin)			(BİN)			
Nüfus	60.464	61.177	29.934	30.230	30.530	30.947
İşgücü	31.709	32.339	21.498	21.690	10.211	10.649
İstihdam	28.499	27.795	19.607	18.869	8.892	8.926
Tarım	5.058	4.818	2.864	2.756	2.194	2.062
Tarım dışı	23.441	22.977	16.744	16.113	6.698	6.864
İşsiz	3.210	4.544	1.890	2.821	1.319	1.723
İşgücüne dahil olmayanlar	28.755	28.838	8.436	8.540	20.319	20.298
			(%)			
İşgücüne katılma oranı	52,4	52,9	71,8	71,7	33,4	34,4
İstihdam oranı	47,1	45,4	65,5	62,4	29,1	28,8
İşsizlik oranı	10,1	14,1	8,8	13,0	12,9	16,2
Tarım dışı işsizlik oranı	11,9	16,1	9,9	14,5	16,3	19,8
15-64 Yaş Grubu						
İşgücüne katılım oranı	57,6	58,4	77,5	77,9	37,5	38,8
İstihdam oranı	51,7	50,0	70,6	67,5	32,6	32,4
İşsizlik oranı	10,3	14,3	8,9	13,3	13,2	16,5
Tarım dışı işsizlik oranı	11,9	16,2	9,9	14,5	16,5	19,9
Genç Nüfus (15-24 yaş)						
İşsizlik oranı	17,7	25,2	15,0	23,3	22,7	28,4
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı [1]	21,8	23,7	12,9	16,3	31,1	31,2

(1) Çalışmayan ve eğitimde (örgün ve yaygın) olmayan gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Ana Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (Mayıs 2019) [2003=100]

Ana Harcama Grupları	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
Türkiye	100,00	0,95	4,99	18,71	19,91
Gıda ve alkolsüz içecekler	23,29	-1,18	10,23	28,44	26,48
Alkollü içecekler ve tütün	4,23	8,88	17,11	19,22	4,16
Giyim ve ayakkabı	7,24	4,09	-3,47	4,78	12,42
Konut	15,16	0,40	-2,08	14,68	18,09
Ev eşyası	8,33	-1,58	2,05	24,54	28,21
Sağlık	2,58	0,03	10,38	19,37	16,20
ulaştırma	16,78	2,18	5,13	12,40	20,60
Haberleşme	3,69	0,06	-0,12	9,89	8,99
Eğlence ve kültür	3,29	1,86	6,04	20,06	18,33
Eğitim	2,40	1,32	5,87	13,14	10,96
Lokanta ve oteller	7,86	1,61	5,47	19,77	18,36
Çeşitli mal ve hizmetler	5,15	1,48	7,40	26,75	26,42

İllerde Kişi Başı GSYH (2017)

	TL	USD
Türkiye	38.680	10.602
İstanbul	65.041	17.827
Kocaeli	64.659	17.723
Ankara	52.000	14.253
Tekirdağ	47.479	13.014
İzmir	45.034	12.344
Bursa	43.707	11.980
Bilecik	43.230	11.849
Yalova	42.117	11.544
Eskişehir	40.639	11.139
Bolu	40.202	11.019
Kırklareli	38.619	10.585
Antalya	38.408	10.528
Çanakkale	38.292	10.496
Muğla	37.461	10.268
Sakarya	36.314	9.954
Denizli	35.745	9.797
Manisa	35.367	9.694
Karaman	35.344	9.688
Düzce	33.857	9.280
Tunceli	33.846	9.277
Kayseri	33.027	9.053
Artvin	32.486	8.904
Rize	32.149	8.812
Balıkesir	32.127	8.806
Erzincan	31.990	8.768
Kırıkkale	31.879	8.738
Burdur	31.694	8.687
Edirne	31.551	8.648
Uşak	31.487	8.630
İçel	31.151	8.538
Trabzon	30.789	8.439
Karabük	30.658	8.403
Konya	30.461	8.349
Isparta	29.797	8.167
Kütahya	28.471	7.804
Adana	28.221	7.735
Kastamonu	28.188	7.726
Aydın	28.072	7.694
Gaziantep	27.933	7.656
Amasya	27.810	7.623

	TL	USD
Zonguldak	27.662	7.582
Kırşehir	27.476	7.531
Samsun	27.272	7.475
Çankırı	27.127	7.435
Sivas	26.861	7.362
Aksaray	26.622	7.297
Nevşehir	25.930	7.107
Hatay	25.846	7.084
Afyonkarahisar	25.725	7.051
Niğde	25.006	6.854
Çorum	24.897	6.824
Elazığ	24.348	6.674
Bartın	24.188	6.630
Osmaniye	23.760	6.513
Sinop	23.629	6.477
Ardahan	23.292	6.384
Erzurum	23.122	6.338
Kahramanmaraş	22.968	6.295
Yozgat	22.886	6.273
Malatya	22.546	6.180
Iğdır	22.248	6.098
Giresun	22.238	6.095
Kilis	22.064	6.048
Ordu	21.867	5.994
Bayburt	21.247	5.824
Gümüşhane	20.923	5.735
Kars	20.276	5.558
Tokat	20.171	5.529
Mardin	19.758	5.416
Bingöl	19.205	5.264
Şırnak	18.878	5.174
Adıyaman	18.706	5.127
Diyarbakır	18.251	5.003
Hakkari	17.805	4.880
Batman	16.943	4.644
Siirt	16.607	4.552
Muş	16.131	4.422
Bitlis	15.536	4.258
Şanlıurfa	14.185	3.888
Van	14.080	3.859
Ağrı	12.729	3.489

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

Significance of the Amasya Circular for the history of national independence movement

We are commemorating the 100th anniversary of Amasya Circular, which was issued in Amasya, on June 22, 1919, by Gazi (War Veteran) Mustafa Kemal Ataturk, the founding President of the Republic of Turkey; and which marked history with Ataturk's famous saying "The resoluteness and the will of nation alone will save its independence."

Finalizing operations in Havza upon landing in Samsun, Mustafa Kemal, and his fellow fighters arrived in Amasya on June 12, 1919. Mustafa Kemal composed the memorandum, the Amasya Circular, in collaboration with Rauf Orbay, Refet Bele, Ali Fuat Cebesoy. Having been presented to, and approved by Kazım Karabekir, the Commander of the 15th

Corps in Erzurum, this Circular was distributed via telegraph to all civilian authorities and military commanders on June 22, 1919.

Amasya Circular is a crucial document in the history of National Independence. However, its significance transcends the period of National Independence movement. Principles specified therein remained to be essential during the first years of the Republic. The first one of the lessons to be learned from this document is that one should never lose hope under any circumstances whatsoever.

Metal-collars are coming!

As of today, robot technology in global scale becoming more autonomous, flexible and cooperative while decreasing its manufacturing costs by improving its abilities. With Industry 4.0 transformation, robots now can increase their interaction with each other. Robot and automation systems have been enabling increased competitive powers of companies, improved decision-making processes, engineering infrastructures and an efficient and high-quality planning and operational processes along with the popularization of automation systems in the recent years. Companies seeing this opportunity started investing in robotics and automation technologies. With Industry 4.0, we started seeing robot-human cooperation in every aspect of our lives.

While there are 531 robots per 10 thousand workers in South Korea, there are 398 robots per the same in Singapore. This number in Turkey is around 8.5. It is considered that in the long term, "metal-collar" robots as the new faces of technology will replace white-collar office workers.

"We must promote these reforms in Turkey and abroad"

Ease of Doing Business Reforms Introduction Meeting was held at the TOBB Istanbul Service Building with the participation of TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu and the Minister of Finance and Treasury Bülent Aksu.

In addition to the representatives of the private sector, public sector officials who prepared the reforms and the arrangements joined the meeting, and the arrangements were explained to the private sector by the very representatives of the public institutions who prepared them. Many innovations were introduced, such as the transition to one-stop one-counter practice in company foundation, facilitation of construction permit procedures, and abolishment of excavation permit requirement for electricity supply.

Hisarcıklıoğlu also said that the introducing the reforms was not sufficient, and that they had to be promoted in Turkey and abroad. TOBB President stated that these reforms would not benefit anyone unless the business world was made aware of them.

"Free Trade Agreement with the UK must be completed"

Liam Fox, the Minister to International Trade in the UK, visited Turkey and met with the business professionals in the "Future of Turkey – UK Trade Relationships" meeting. Economic relations between the two countries in the post-Brexit era were discussed in the "Future of Turkey – UK Trade Relationships" meeting organized by Turkish Union of Chambers and Exchange Commodities (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği – TOBB). The meeting was held in TOBB Reception Room. Ruhsar Pekcan, the Minister of Trade, Rifat Hisarcıklıoğlu, President of TOBB, and Liam Fox, the Minister to International Trade in the UK gave speeches during the meeting.

Rifat Hisarcıklıoğlu, President of TOBB, expressed that Turkey has always paid a great attention to its relations with the UK, which is among the largest economies in the world and that these relations will always be prominent.

Rifat Hisarcıklıoğlu, President of TOBB, said "The support UK governments gave in Turkey's EU Membership processes is acknowledged by Turkish business world. We also acknowledge and pay our respects for the support UK government gave for our democracy during the malicious coup attempt our country faced on July 15th".

"The Spanish Order of Civil Merit" was awarded to Hisarcıklıoğlu

The Spanish Order of Civil Merit, Encomienda de Numero" was awarded to the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) President M. Rifat Hisarcıklıoğlu for his contributions to the relations between the two countries. Hisarcıklıoğlu who thanked for the Order of Merit presented by the Spanish Ambassador Juan Gonzalez Barba on behalf of the King of Spain Felipe VI emphasized that he regards this award as the success of the business world.

TOBB President Hisarcıklıoğlu said, "I accept and receive this meaningful and precious award together with the primary representatives of the Turkish business world, my Chamber and Exchange Presidents. We will continue to improve our bilateral trade and investments. We will ensure that more firms will execute countertrade and investment."

TOBB President Hisarcıklıoğlu said, "Turkey and Spain are the two of most ancient civilizations in the Mediterranean; the Spanish culture, art and the achievements in sports are kept tabs on in Turkey.

TOBB President Hisarcıklıoğlu emphasized that the trade relations between the two countries are at a satisfactory level.

Sakarya will prioritize branding and innovation

Sakarya, a city which is envisaged to be one of the new metropoles in Turkey, aims to grow without disrupting the balance between industry, agriculture and tourism. To this end, Sakarya plans to become one of the leading cities in our country through branding and innovation.

A. Akgün Altuğ, the Chairman of the Board of Directors of Sakarya Chamber of Commerce and Industry, said, "We believe Sakarya can become a brand in industry, trade, tourism and agriculture, and we serve with this understanding. Our only priority is to develop our Sakarya. We must prioritize branding and innovation to become one of the top competitors."

Adem Sarı, the Chairman of the Board of Directors of Sakarya Commodity Exchange, said, "As the Sakarya Commodity Exchange, we develop innovative projects which are appropriate to the technology developing in Sakarya, which provide sustainable contribution to the economy, and which will make Sakarya a Brand City in agriculture."

SANKO

www.sanko.com.tr

YENİ DESTİNASYON
PORTO
Dünyanın en çok ülkesine uçan hava kargo taşıyıcısı
şimdi Portekiz, Porto'ya da uçuyor.
TURKISH CARGO
SPECIAL DELIVERY
PORTO
TURKISH CARGO
TURKISH
CARGO
turkishcargo.com